Perkembangan Ekonomi dan Kewangan Malaysia pada Suku Kedua 2005

TINJAUAN KESELURUHAN

Pertumbuhan disokong oleh aktiviti sektor swasta…

Ekonomi Malaysia berkembang pada kadar 4.1% pada suku kedua 2005. Aktiviti sektor swasta terus menjadi pendorong utama pertumbuhan.

Pertumbuhan dijana oleh aktiviti sektor swasta ...

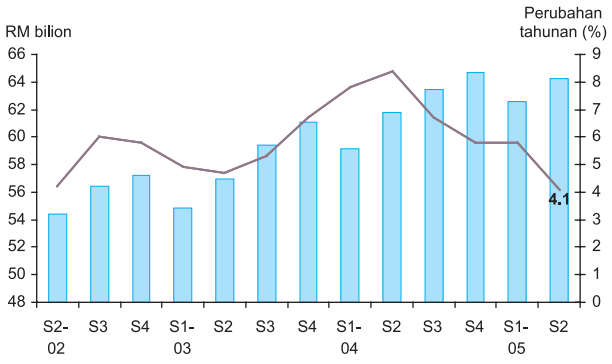

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Permintaan dalam negeri meningkat 5.6%, disokong oleh perbelanjaan penggunaan swasta yang kukuh dan aktiviti pelaburan swasta yang terus meningkat. Kedudukan pendapatan dan guna tenaga yang stabil, dalam keadaan perolehan eksport dan tabungan yang tinggi, serta keadaan pasaran kredit yang kompetitif, menyumbang kepada keyakinan pengguna dan perbelanjaan pengguna yang positif. Penunjuk perbelanjaan penggunaan seperti kredit yang dikeluarkan untuk tujuan penggunaan dan perniagaan berorientasikan pengguna serta import barangan penggunaan, menunjukkan asas permintaan yang teguh.

Pembentukan modal tetap kasar meningkat sebanyak 6.7%, disokong terutamanya oleh pelaburan swasta. Daya tahan perbelanjaan modal swasta terbukti melalui pertumbuhan yang mantap dalam import barangan modal untuk pengembangan modal dan peningkatan teknologi dan pengembangan pemberian pinjaman kepada sektor perniagaan. Keyakinan perniagaan bertambah baik seperti yang ditunjukkan oleh hasil kaji selidik Keadaan Perniagaan oleh Institut Penyelidikan Ekonomi Malaysia (MIER).

Walaupun perbelanjaan berkaitan petroleum meningkat, kutipan hasil Kerajaan Persekutuan yang bertambah baik telah membendung defisit fiskal pada RM2.7 bilion atau 2.3% daripada KDNK pada suku kedua 2005.

Dari segi penawaran, sektor perkhidmatan terus menjadi pendorong utama pertumbuhan. Perbelanjaan pengguna yang menggalakkan, jumlah ketibaan pelancong yang meningkat dan aktiviti perniagaan yang bertambah baik menghasilkan pertumbuhan sektor perkhidmatan sebanyak 5.4%. Khususnya, subsektor perdagangan borong dan runcit, hotel dan restoran; pengangkutan, penyimpanan dan komunikasi; dan elektrik, gas dan air, terus mencatat pertumbuhan

kukuh sejajar dengan pengembangan aktiviti sektor swasta. Nilai ditambah sektor perkilangan meningkat 3.2% pada suku tersebut. Pengeluaran elektronik dan barangan elektrik (E & E) meningkat, disokong terutamanya oleh permintaan luar negeri terhadap komputer dan produk berkaitan komputer. Prestasi sebahagian industri berasaskan sumber, iaitu industri keluaran kimia dan pemprosesan luar estet, terus mengekalkan pertumbuhan pada kadar dua angka untuk menyokong pengembangan industri berorientasikan eksport, yang lebih daripada mengimbangi penurunan dalam pengeluaran sebahagian industri berorientasikan pasaran dalam negeri.

Nilai ditambah sektor pertanian berkembang sebanyak 3.2% disebabkan terutamanya oleh pengembangan yang kukuh dalam pengeluaran minyak sawit, manakala sektor perlombongan menguncup sebanyak 1.6% disebabkan oleh kemerosotan dalam pengeluaran minyak berikutan penutupan medan dan loji minyak untuk tujuan penyelenggaraan. Sektor pembinaan terus mencatat kemerosotan, tetapi pada kadar yang sederhana sebanyak 2%.

Pada suku kedua, inflasi meningkat kepada 3% mencerminkan terutamanya pelarasan kos ekoran kenaikan harga input. Tekanan harga yang didorong oleh permintaan kekal sederhana. Sementara itu, keadaan pasaran pekerja terus bertambah baik dengan bilangan kekosongan jawatan meningkat dengan nyata pada suku kedua. Kekukuhan pasaran pekerja juga disokong oleh pertumbuhan produktiviti yang tinggi.

Kedudukan luaran Malaysia kekal kukuh dengan imbangan perdagangan mencatat lebihan yang besar sebanyak RM22.9 bilion. Eksport kasar mencatat pertumbuhan 10.8%, disokong oleh pertumbuhan eksport mineral yang memberangsangkan (31.5%) serta diperkukuh oleh peningkatan dalam eksport barangan perkilangan (9.2%) dan komoditi pertanian (5.3%). Perolehan eksport yang lebih tinggi daripada minyak mentah disebabkan keseluruhannya oleh kenaikan harga manakala peningkatan perolehan daripada gas asli cecair (LNG) disebabkan oleh kesan positif harga dan jumlah eksport, hasil daripada permintaan yang lebih kukuh dari China Taipei dan Jepun. Dalam sektor perkilangan, eksport E & E meningkat 8.7% (S1 2005: 9.9%). Permintaan yang lebih kukuh terhadap keluaran berkaitan komputer, terutamanya dari AS, menyokong pengembangan sektor E & E. Eksport keluaran berasaskan sumber terus kukuh dipacu terutamanya oleh eksport keluaran petroleum, perabot dan keluaran getah. Pertumbuhan eksport pertanian pula disokong oleh peningkatan dalam perolehan eksport kayu siap digergaji, kayu balak dan minyak isirung sawit. Perolehan eksport minyak sawit meningkat, didorong oleh permintaan dari Kesatuan Eropah untuk pengeluaran biodiesel; dan pembelian yang lebih tinggi oleh Republik Rakyat China dan India.

Dalam akaun kewangan, pelaburan langsung asing (FDI) dan pelaburan portfolio meningkat pada suku kedua. Aliran masuk kasar FDI meningkat kepada RM8.7 bilion dan ini disalurkan terutamanya kepada sektor

minyak dan gas serta sektor perkhidmatan. Syarikat-syarikat Malaysia, terutamanya daripada sektor perkhidmatan, sektor minyak dan gas dan sektor perkilangan terus melabur di luar negeri. Sementara itu, pelaburan portfolio mencatat aliran masuk bersih yang lebih tinggi berjumlah RM4.5 bilion, mencerminkan terutamanya minat yang berterusan khususnya terhadap sekuriti hutang.

Rizab antarabangsa Bank Negara Malaysia berjumlah RM285.8 bilion (USD75.2 bilion) pada 30 Jun 2005. Rizab antarabangsa meningkat kepada RM298.7 bilion atau bersamaan USD78.7 bilion pada 29 Julai 2005. Kira-kira dua pertiga daripada aliran masuk pada bulan Julai telah berlaku pada hari berikutnya selepas pengumuman perubahan dalam rejim kadar pertukaran kepada apungan terurus. Pada hari-hari berikutnya, aliran ini menjadi normal dengan aliran masuk dan aliran keluar mencerminkan urus niaga yang biasa. Secara keseluruhan, proses penemuan harga adalah teratur. Urus niaga sepanjang tempoh ini terutamanya adalah untuk perdagangan antarabangsa, pelaburan langsung asing dan pelaburan portfolio. Rizab antarabangsa berjumlah RM305.2 bilion atau USD80.4 bilion pada 15 Ogos 2005. Dalam tempoh ini, terdapat satu pengambilan pinjaman luar negeri yang besar. Paras rizab ini adalah memadai untuk membiayai 9 bulan import tertangguh dan ialah 6 kali hutang luar negeri jangka pendek.

Dasar monetari kekal akomodatif untuk menyokong pertumbuhan ekonomi

Dasar monetari terus memberi fokus dalam menyokong pertumbuhan ekonomi pada suku kedua. Kadar Dasar Semalaman (OPR) kekal tidak berubah pada paras 2.70%. Sementara itu, purata wajaran harian kadar antara bank semalaman bergerak dalam julat antara 2.67-2.73%, dengan purata 2.70% pada suku kedua 2005.

Pembiayaan oleh sektor swasta kekal memberangsangkan pada suku kedua. Pembiayaan kasar sektor swasta meningkat pada kadar tahunan 8.7% pada suku tersebut, mencerminkan pengeluaran pinjaman oleh sistem perbankan yang lebih tinggi dan jumlah terbitan sekuriti hutang swasta (PDS) yang lebih besar. Pada asas bersih, pinjaman sistem perbankan dan PDS terkumpul meningkat pada kadar tahunan 9.3% pada akhir suku kedua 2005.

Aktiviti pemberian pinjaman bank kekal berdaya tahan, dengan jumlah pinjaman terkumpul meningkat pada kadar tahunan 8.4% pada akhir suku kedua 2005. Mengikut sektor, pertumbuhan pinjaman kepada sektor isi rumah terus menjadi asas pertumbuhan dalam jumlah pinjaman terkumpul sistem perbankan. Pengeluaran pinjaman untuk perbelanjaan kad kredit dan pembelian kereta penumpang mendorong pengembangan dalam pengeluaran pinjaman kepada sektor isi rumah.

Pemberian pinjaman kepada sektor perniagaan kekal berdaya tahan. Pinjaman terkumpul kepada sektor perniagaan mencatat

peningkatan untuk suku ketiga berturut-turut dan meningkat pada kadar tahunan 1.5% pada akhir suku kedua 2005. Dalam sektor perniagaan, pemberian pinjaman kepada perusahaan kecil dan sederhana (PKS) terus menjadi pendorong utama kepada pertumbuhan pinjaman sektor perniagaan, dengan pinjaman terkumpul sektor PKS mengembang pada kadar tahunan 9% pada akhir suku kedua 2005. Bilangan akaun PKS yang menerima kelulusan pinjaman juga adalah lebih tinggi (21,421) pada suku tersebut.

Jumlah pembiayaan kasar yang diperoleh daripada pasaran PDS adalah lebih tinggi berjumlah RM7.8 bilion pada suku kedua, disokong oleh kadar hasil yang rendah di pasaran bon. Sejumlah besar daripada dana yang diperoleh pada suku kedua adalah untuk aktiviti baru (52.8% daripada jumlah terbitan baru) dan untuk pembiayaan semula hutang yang sedia ada (35.4%).

Agregat monetari mempamerkan peningkatan yang secara relatif stabil pada suku kedua. Wang secara kecil atau M1, dan wang secara luas atau M3, masing-masing meningkat pada kadar tahunan 11% dan 12.8% pada akhir suku kedua 2005, mencerminkan pengembangan dalam pembiayaan aktiviti sektor swasta yang berterusan, serta pengembangan aset asing bersih.

Pada 21 Julai 2005, tambatan ringgit kepada dolar Amerika Syarikat (AS) dimansuhkan dan apungan terurus diperkenalkan, dengan nilai ringgit akan ditentukan oleh asas-asas ekonomi. Bank Negara Malaysia memantau kadar pertukaran mata wang ringgit berbanding dengan sekumpulan mata wang. Memandangkan nilai ringgit telah menjadi kukuh sejak awal tahun 2005, sebahagian besar ketidakjajaran ringgit daripada nilainya yang berpatutan, yang berpunca daripada penyusutan nilai dolar AS pada tahun 2004, semakin berkurangan. Oleh itu, semasa tambatan ringgit ditamatkan, nilai ringgit berada hampir pada tahapnya yang berpatutan. Oleh itu kadar pertukaran ringgit tidak berubah dengan ketara berikutan peralihan kepada rejim baru ini. Penggalakan kestabilan kadar pertukaran mata wang akan terus menjadi objektif dasar yang utama.

Sistem perbankan terus bertambah kukuh

Sistem perbankan menunjukkan daya tahan yang lebih kukuh dengan penunjuk kewangan utama kekal teguh. Nisbah modal wajaran risiko (RWCR) sistem perbankan kekal kukuh pada kadar 13.3% pada akhir suku kedua 2005 (S1 2005: 13.8%). Berkuat kuasa 1 April 2005, pengiraan aset wajaran risiko yang lebih ketat telah diguna pakai dengan memasukkan risiko pasaran ke dalam rangka kecukupan modal. Kualiti aset terus bertambah baik dengan pinjaman tidak berbayar mencapai tahap terendah semenjak krisis Asia. Pinjaman tidak berbayar (NPL) bersih, berdasarkan klasifikasi 6 bulan, terus menurun kepada 5.1% daripada jumlah pinjaman pada akhir bulan Jun 2005 (klasifikasi 3 bulan: 6.9%) daripada 5.4% pada akhir bulan Mac. Kualiti aset yang bertambah baik ini disebabkan terutamanya oleh berkurangnya jumlah pinjaman baru yang diklasifikasikan sebagai pinjaman tidak berbayar, di samping penghapuskiraan pinjaman yang berterusan dan pengelasan semula yang lebih tinggi NPL

kepada akaun berbayar. Keuntungan sebelum cukai sistem perbankan meningkat 10.9% kepada RM3.1 bilion, disebabkan oleh pendapatan pelaburan dan pendapatan faedah bersih yang lebih tinggi.

Prospek jangka masa terdekat kekal menggalakkan

Prospek ekonomi Malaysia bagi separuh kedua 2005 kekal menggalakkan. Permintaan global dijangka berterusan pada separuh kedua tahun ini berikutan kemunculan penunjuk yang menggalakkan dari AS, Jepun dan kawasan euro, yang diperkukuh oleh jangkaan sektor elektronik global yang bertambah baik pada bahagian akhir tahun ini. Di AS, perbelanjaan penggunaan dijangka kekal teguh disokong oleh pasaran perumahan yang memberangsangkan. Bagi barangan separa konduktor, pakar-pakar industri meningkatkan unjuran pertumbuhan bagi tahun 2005 keseluruhannya. Keadaan luaran yang menggalakkan dijangka menyokong pengembangan permintaan dalam negeri. Kadar pertumbuhan enam bulan yang diselaraskan bagi Indeks Pelopor juga menunjukkan pengembangan ekonomi yang berterusan. Ini turut disokong oleh Indeks Keadaan Perniagaan dan Indeks Sentimen Pengguna MIER yang menunjukkan pengembangan aktiviti sektor swasta pada jangka masa terdekat.

Dalam persekitaran inflasi yang telah meningkat, paras akomodasi monetari akan diseimbangkan bagi memastikan pertumbuhan mapan yang maksimum dapat dicapai dalam suasana harga yang stabil. Memandangkan ketidakpastian mengenai prospek inflasi dan ekonomi, terutamanya yang berkaitan dengan kesan harga minyak yang tinggi, imbangan risiko-risiko ini akan dipantau dengan teliti dalam menentukan hala tuju dasar monetari.

PERKEMBANGAN EKONOMI SUKU KEDUA 2005

Keadaan Ekonomi Antarabangsa

Ekonomi global menunjukkan prestasi yang bertambah baik

Pertumbuhan global pada suku kedua kekal kukuh. Pertumbuhan di Amerika Syarikat (AS) dan Republik Rakyat China (RR China) kekal mapan manakala tanda-tanda pemulihan yang lebih kukuh kelihatan di kawasan euro dan Jepun.

Ekonomi **AS** berkembang 3.4% pada suku kedua. Perbelanjaan pengguna, pelaburan dan eksport yang kukuh menyokong pengembangan yang menyeluruh, sementara permintaan yang kukuh membolehkan inventori jatuh buat kali pertama semenjak suku kedua 2003. Kebanyakan penunjuk ekonomi, seperti keyakinan pengguna, penggunaan kapasiti dan kadar pengangguran, menunjuk ke arah aktiviti ekonomi yang mapan. Bagi membendung tekanan inflasi dalam keadaan pertumbuhan yang kukuh, Federal Reserve terus menaikkan kadar faedah polisi sebanyak 25 mata asas setiap kali pada 3 Mei, 30 Jun dan 9 Ogos untuk mencapai 3.5%. Di **Jepun**, permintaan dalam negeri menunjukkan tanda-tanda pemulihan. Penggunaan yang kukuh, perbelanjaan modal dan pemulihan dalam eksport telah menyokong pertumbuhan 1.1% yang dicapai pada suku kedua. Di **kawasan euro**, pertumbuhan KDNK kekal mapan pada 1.2% memandangkan Itali dan Netherlands pulih semula daripada pertumbuhan negatif pada suku pertama. Walau bagaimanapun, kadar pengangguran yang tinggi dan permintaan dalam negeri yang lembap masih lagi ketara. Sementara itu, ekonomi **United Kingdom** mencatat pengembangan suku tahunan sebanyak 1.7%, iaitu kadar paling rendah semenjak tahun 1993, dengan sektor perkilangan semakin lemah dan sektor perkhidmatan mencatat pengembangan yang lebih sederhana.

Negara-negara Perindustrian: Pertumbuhan KDNK benar

	2004		2005			Faktor penyumbang utama kepada pertumbuhan pada S2
	S2	ST1	S1	S2	ST1	
	Perubahan tahunan (%)					
AS[1]	3.5[r]	3.9	3.8	3.4[a]	3.6[p]	Pengembangan yang menyeluruh disokong oleh kekukuhan dalam perbelanjaan pengguna, pelaburan dan eksport.
UK	3.7	3.6	2.1	1.7[p]	1.9[p]	Pertumbuhan disokong oleh sektor perkhidmatan sementara pengeluaran industri terus menurun.
Kawasan euro	2.1	1.8	1.4	1.2[p]	1.3[p]	Pertumbuhan kekal mapan kerana pertumbuhan di Itali dan Netherlands meningkat semula selepas pertumbuhan negatif pada S1.
Jepun[1]	-0.6	2.3	5.4[r]	1.1[a]	3.1[p]	Pemulihan berterusan disebabkan oleh pengukuhan permintaan dalam negeri. Perbelanjaan modal dan penggunaan swasta yang kukuh menyokong pertumbuhan.

[1] Berasaskan kadar tahunan *(annualised)*
[r] Semak semula
[a] Anggaran awal
[p] Awalan
Sumber: Pihak berkuasa negara

Harga minyak mentah global agak tidak menentu pada suku kedua. Setelah menurun ke paras di bawah USD50 setong pada bulan Mei, harga minyak mentah hadapan meningkat ke paras melebihi USD60 setong pada akhir bulan Jun. Selain keadaan cuaca yang kurang baik dan risiko geopolitik,

Negara-negara Serantau: Pertumbuhan KDNK benar

	2004		2005			Faktor penyumbang utama kepada pertumbuhan pada S2
	S2	ST1	S1	S2	ST1	
	Perubahan tahunan (%)					
RR China	9.6	9.7	9.4	9.6	9.5	Disokong oleh pelaburan dan eksport yang kukuh.
Indonesia	4.5	4.8	6.2	5.5	5.9	Didorong oleh penggunaan dan pelaburan swasta yang kukuh.
Singapura	12.3	10.1	2.8	5.2	4.0	Disumbang oleh pengembangan dalam sektor bioperubatan dan perkhidmatan.
Korea	5.5	5.4	2.7	3.3[a]	3.0[a]	Disokong oleh penggunaan swasta, pelaburan dan pembinaan.
China Taipei	7.9	7.3	2.5	3.0	2.8	Kelembapan eksport diimbangi oleh perbelanjaan dalam negeri yang lebih kukuh.

[a] Anggaran awal
Sumber: Pihak berkuasa negara

faktor asas seperti permintaan global yang kekal kukuh, terutamanya dari AS dan RR China serta lebihan pengeluaran dan kapasiti penapisan yang terhad terus menyokong harga minyak yang tinggi. Harga minyak mentah hadapan mencecah paras tinggi yang baru iaitu USD67.10 setong pada 12 Ogos.

Di rantau **Asia**, pertumbuhan meningkat pada suku kedua, disokong oleh beberapa perkembangan positif, termasuk pemulihan dalam sektor bioperubatan di Singapura, peningkatan permintaan dalam negeri di Korea, penggunaan dalam negeri yang kukuh di China Taipei dan pertumbuhan kukuh yang berterusan di RR China.

Di kebanyakan negara serantau, tekanan inflasi telah bertambah disebabkan kesan sampingan (pass-through) harga minyak yang lebih tinggi. Ini berikutan penghapusan subsidi minyak secara sepenuhnya atau sebahagian sahaja oleh beberapa negara termasuk Indonesia, Thailand dan Malaysia. Thailand, China Taipei, Indonesia, Filipina dan India menaikkan kadar faedah pada suku kedua untuk mengawal tekanan inflasi. Selain itu, harga minyak yang lebih tinggi dan eksport yang lebih lemah telah menyebabkan Thailand, China Taipei dan Korea menurunkan unjuran KDNK mereka bagi tahun 2005.

Dalam **pasaran mata wang**, dolar AS terus mencatat pengukuhan yang menyeluruh berbanding dengan mata wang utama yang lain, dengan dolar AS mencecah nilai tertingginya dalam sembilan bulan berbanding dengan yen dan paun pada akhir bulan Jun. Faktor yang menyokong kekukuhan dolar AS ialah perbezaan kadar hasil yang berpihak pada dolar AS dan penunjuk ekonomi AS yang secara relatif lebih baik berbanding dengan negara perindustrian utama yang lain.

Pada 21 Julai 2005, RR China mengumumkan perubahan rejim pertukaran mata wangnya dengan menggunakan sistem apungan terurus berbanding dengan sekumpulan mata wang yang terpilih. Kadar pertukaran RMB berbanding dengan USD telah diubah kepada 8.11 yuan bagi 1 USD (kadar sebelumnya: 8.28 yuan bagi 1USD). Harga dagangan harian USD berbanding dengan RMB dalam pasaran mata wang asing antara bank dibenarkan bergerak dalam julat 0.3%, sama ada menokok atau menurun, berdasarkan kadar *central parity* yang diterbitkan oleh People's Bank of China (PBoC). Harga dagangan mata wang asing bukan-dolar AS yang lain berbanding dengan RMB akan dibenarkan bergerak dalam julat yang tertentu, yang diumumkan oleh PBoC.

Melangkah ke hadapan, manakala harga minyak yang tinggi dan tekanan inflasi yang

semakin meningkat adalah membimbangkan, momentum permintaan global dijangka berterusan pada separuh kedua tahun ini ekoran daripada penunjuk yang lebih menggalakkan dari AS, dan sejak kebelakangan ini, penunjuk yang menggalakkan dari kawasan euro dan Jepun. Prospek juga disokong oleh jangkaan bertambah baik dalam sektor elektronik global pada bahagian akhir tahun ini.

Perkembangan Ekonomi Malaysia

Sektor perkhidmatan terus mencatat pertumbuhan yang kukuh ...

Ekonomi Malaysia berkembang 4.1% pada suku kedua 2005 (S1 2005: 5.8%), didorong terutamanya oleh aktiviti sektor swasta. Sektor perkhidmatan merupakan penyumbang utama kepada pertumbuhan, iaitu menyumbang sebanyak 3.1 mata peratusan daripada pertumbuhan KDNK, hasil daripada perbelanjaan penggunaan, perjalanan dan aktiviti perniagaan yang kukuh. Sementara itu, sektor perkilangan berkembang pada kadar yang lebih sederhana, disokong oleh pertumbuhan dalam industri berasaskan sumber yang terpilih dan peningkatan dalam industri elektronik. Prestasi sektor komoditi utama pula bercampur-campur, dengan pertumbuhan sektor pertanian yang berterusan. Sebaliknya, sektor perlombongan mencatat kemerosotan ekoran penguncupan dalam pengeluaran minyak mentah.

Pertumbuhan dalam **sektor perkhidmatan** kekal mapan dan berkembang sebanyak 5.4% pada suku kedua, disokong oleh segmen-segmen perkhidmatan pengantara dan perkhidmatan akhir yang masing-masing berkembang sebanyak 5.1% dan 5.6%. Subsektor perdagangan borong dan runcit, hotel dan restoran; pengangkutan, penyimpanan dan komunikasi; dan elektrik, gas dan air yang mencakupi kira-kira satu perempat daripada KDNK, terus berkembang pesat selaras dengan pengembangan dalam

KDNK Suku Tahunan Mengikut Jenis Aktiviti Ekonomi pada Harga 1987

	2004		2005		
	S2	ST1	S1	S2	ST1
	Perubahan tahunan (%)				
Pertanian	3.7	3.8	6.0	3.2	4.5
Perlombongan	0.8	3.3	3.4	-1.6	0.9
Perkilangan	11.9	12.2	5.7	3.2	4.4
Pembinaan	-1.5	-0.4	-2.4	-2.0	-2.2
Perkhidmatan	8.1	7.3	6.2	5.4	5.8
KDNK Benar (Perubahan Tahunan)	**8.4**	**8.1**	**5.8**	**4.1**	4.9
KDNK Benar (Perubahan Berbanding Suku Sebelumnya)	**4.5**	**0.3**	**-3.2**	**2.7**	-0.9

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Prestasi Sektor Perkhidmatan (Nilai Ditambah)

	2004			2005		
	% bahagian	S2	ST1	S1	S2	ST1
		Perubahan tahunan (%)				
Perkhidmatan Pengantara	**41.5**	**7.9**	**7.7**	**6.9**	**5.1**	**6.0**
Pengangkutan, penyimpanan & komunikasi	15.2	9.1	8.5	10.4	5.9	8.1
Kewangan, insurans, harta tanah & perkhidmatan perniagaan	26.3	7.2	7.2	4.8	4.7	4.8
Perkhidmatan Akhir	**58.5**	**8.3**	**7.0**	**5.8**	**5.6**	**5.7**
Elektrik, gas & air	7.2	8.6	8.7	5.9	6.0	5.9
Perniagaan borong & runcit, hotel dan restoran	24.9	10.4	7.8	7.7	7.1	7.4
Perkhidmatan Kerajaan	12.8	6.0	5.9	3.2	3.1	3.2
Perkhidmatan lain	13.6	6.5	5.7	4.7	4.8	4.8
Jumlah Perkhidmatan	**100**	**8.1**	**7.3**	**6.2**	**5.4**	**5.8**

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Penunjuk Suku Tahunan Terpilih Sektor Perkhidmatan

	2004			2005	
	S2	S3	S4	S1	S2
	Perubahan tahunan (%)				
Kadar penginapan hotel (%)	58.4	65.6	62.7	60.7	61.5
Ketibaan pelancong	127.4	51.5	15.4	4.6	2.5
Jumlah penumpang di kesemua lapangan terbang	44.6	15.2	11.2	6.6	5.5
Jumlah kredit penggunaan terkumpul	13.3	14.7	16.4	17.4	17.8
Pinjaman terkumpul bagi perniagaan borong & runcit, restoran & hotel	6.7	9.5	11.0	12.7	12.6
Import barangan penggunaan	28.0	38.8	16.4	10.7	4.1
Jumlah jualan kenderaan baru	24.5	22.3	29.8	21.8	8.1
Kadar penembusan telefon selular (%)	48.5	50.8	56.5	60.9	63.3
Trafik SMS	45.2	53.0	77.8	70.6	91.0
Kargo yang dikendali (Kesemua lapangan terbang)	11.3	13.7	10.2	5.3	5.3
Kargo kontena yang dikendali (Port Klang dan PTP)	17.8	8.8	3.6	4.7	2.1
Hasil kargo (Kereta api)	-0.4	19.9	12.2	7.7	4.2

Sumber: Pelbagai sumber

aktiviti perniagaan dan permintaan pengguna yang kukuh. Aktiviti pengangkutan dan hospitaliti telah dipertingkatkan oleh bilangan ketibaan pelancong yang bertambah, terutamanya dari Korea, India dan Singapura. Ketibaan pelancong asing meningkat 2.5% pada suku kedua (S1 2005: 4.6%). Tambahan pula, industri telekomunikasi terus berkembang kukuh, diterajui oleh segmen mudah alih berikutan pengenalan pakej-pakej menarik yang telah menambah bilangan pelanggan serta penggunaan ciri baru data mudah alih. Suku kedua juga menyaksikan pelancaran perkhidmatan telefon mudah alih generasi ketiga (3G) negara di kawasan terpilih di rantau barat Semenanjung Malaysia. Teknologi 3G menawarkan perkhidmatan nilai ditambah yang tinggi seperti transmisi maklumat yang lebih cepat melalui teks, suara digital, mel video dan multimedia.

Sementara itu, subsektor kewangan, insurans, harta tanah dan perkhidmatan perniagaan meningkat sebanyak 4.7% pada suku kedua. Subsektor ini telah disokong oleh aktiviti pemberian pinjaman bank yang berterusan dan diperkukuh lagi oleh aktiviti insurans yang pesat, terutamanya dalam segmen insurans hayat. Pertumbuhan dalam subsektor elektrik, gas dan air kekal kukuh pada 6% (S1 2005: 5.9%), mencerminkan peningkatan dalam permintaan terhadap elektrik daripada kesemua kategori pengguna, iaitu pengguna industri, komersial dan isi rumah.

Pertumbuhan yang sederhana dalam sektor perkilangan …

Nilai ditambah **sektor perkilangan** berkembang sebanyak 3.2% pada suku kedua 2005 (S1 2005: 5.7%). Pengeluaran **industri berorientasikan eksport** meningkat 4.1% (S1 2005: 5.4%), disokong oleh pengembangan yang berterusan dalam industri berasaskan sumber dan peningkatan dalam industri keluaran elektrik dan elektronik (1.1%; S1 2005: -1.2%). Pada suku tersebut, pertumbuhan industri berasaskan sumber, seperti keluaran kimia dan industri pemprosesan luar estet masing-masing kekal pada 10.6% dan 18.9% (S1 2005: masing-masing 16% dan 24.6%). Pengembangan dalam industri barangan kimia didorong oleh pengeluaran barangan plastik yang lebih tinggi hasil permintaan yang kukuh dari negara serantau. Industri pemprosesan luar estet

memperoleh manfaat daripada pengeluaran minyak sawit mentah yang kukuh pada suku tersebut. Sementara itu, pengeluaran barangan getah merosot sedikit, iaitu sebanyak 0.1% (S1 2005: 10.9%), sebahagian besarnya disebabkan oleh pengeluaran tayar yang lebih rendah akibat kesulitan mendapatkan komponen.

Industri berorientasikan pasaran dalam negeri mencatat kemerosotan pengeluaran (-1.3%; S1 2005: 6.4%). Pertumbuhan yang kukuh dalam industri kelengkapan pengangkutan dan industri minuman (masing-masing 9.7% dan 21.1%) telah diimbangi oleh penguncupan dalam pengeluaran industri keluaran logam direka dan industri yang berkaitan dengan sektor pembinaan (masing-masing -12.5% dan –5.2%). Keluaran galian bukan logam, keluaran asas logam dan keluaran logam yang direka terjejas akibat prestasi sektor pembinaan yang lembap. Sementara itu, industri kelengkapan pengangkutan kekal kukuh kerana mendapat manfaat daripada jualan kereta penumpang yang meningkat, yang didorong oleh kadar faedah yang rendah dan pelancaran model kereta baru pada tahun ini.

Prestasi Sektor Perkilangan

	2004		2005		
	S2	ST1	S1	S2	ST1
	Perubahan tahunan (%)				
Nilai ditambah (harga malar)	**11.9**	**12.2**	**5.7**	**3.2**	**4.4**
Pengeluaran Keseluruhan	**15.7**	**16.1**	**5.6**	**2.9**	**4.2**
Industri berorientasikan eksport	**18.2**	**18.7**	**5.4**	**4.1**	**4.7**
Antaranya:					
Elektronik dan barangan elektrik	23.9	24.5	-1.2	1.1	0.0
Elektronik	33.0	33.6	-0.1	3.2	1.6
Barangan Elektrik	-7.7	-7.3	-7.1	-9.2	-8.2
Tekstil & pakaian	-7.8	-9.3	-4.4	-5.6	-5.0
Bahan kimia dan keluaran kimia	18.2	17.6	16.0	10.6	13.3
Pemprosesan luar estet	-5.9	-1.8	24.6	18.9	21.6
Keluaran getah	21.2	22.6	10.9	-0.1	5.3
Kayu dan keluaran kayu[1]	20.9	17.5	-3.4	-6.5	-5.0
Industri berorientasikan pasaran dalam negeri	**7.5**	**7.5**	**6.4**	**-1.3**	**2.5**
Antaranya:					
Kelengkapan pengangkutan	10.0	5.3	13.5	9.7	11.5
Keluaran logam yang direka	23.9	29.1	15.9	-12.5	0.8
Besi & keluli dan logam bukan ferum	9.0	7.6	-3.6	-6.3	-5.0
Keluaran galian bukan logam	-8.6	-5.1	-3.6	-4.1	-3.8
Keluaran petroleum	-5.1	-3.5	10.4	5.8	8.1
Makanan	7.6	7.5	2.3	6.2	4.2
Jumlah Eksport Perkilangan	**20.7**	**19.1**	**12.0**	**9.2**	**10.6**
Antaranya:					
Keluaran elektrik dan elektronik	18.1	16.7	9.9	8.7	9.3
Separa konduktor	7.1	5.9	6.4	-3.3	1.3
Komponen elektronik	22.9	21.1	9.7	21.6	15.9
Barangan elektrik	28.7	27.6	15.3	6.3	10.5
Keluaran kayu	32.3	30.4	16.8	4.5	10.4
Barangan perabot	15.3	15.2	10.3	11.9	11.1
Keluaran getah	21.6	20.8	11.9	9.4	10.6
Peralatan optikal & saintifik	33.5	22.8	22.9	-4.3	7.5
Bahan kimia dan keluaran kimia	28.1	27.1	20.7	3.1	11.4
Keluaran petroleum	26.0	22.7	18.0	44.6	30.3

[1] Pengeluaran barangan perabot tidak termasuk dalam data pengeluaran kayu.

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Kadar **penggunaan kapasiti secara keseluruhan** kekal pada tahap 75% pada suku kedua 2005 (S1 2005: 75%). Kadar penggunaan kapasiti industri berorientasikan eksport meningkat kepada 78% (S1 2005: 75%), manakala industri berorientasikan pasaran dalam negeri beroperasi pada 72% (S1 2005: 74%).

Penggunaan Kapasiti dalam Sektor Perkilangan

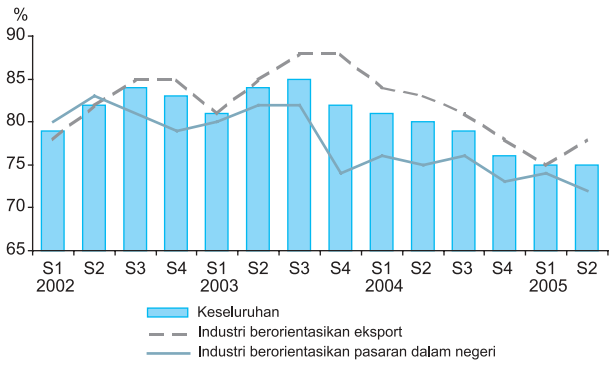

Prestasi sektor komoditi bercampur-campur ...

Sektor pertanian mencatat pertumbuhan 3.2% pada suku kedua 2005 (S1 2005: 6%). Pengeluaran minyak sawit mentah terus berkembang pada kadar yang kukuh sebanyak 14.5% (S1 2005: 27.5%) kepada 3.75 juta tan, iaitu paras suku tahunan tertinggi yang pernah dicatat. Prestasi yang kukuh ini disokong oleh pertumbuhan produktiviti, iaitu dari segi tandan buah segar (FFB) yang meningkat kepada 4.68 tan sehektar (S1 2005: 4.35 tan sehektar) dan juga dari segi kadar perahan minyak (OER) yang meningkat kepada 20.04% (S2 2004: 19.99%). Hasil yang lebih kukuh ini dicatat terutamanya di Sabah (menghasilkan hampir 30% daripada jumlah keluaran minyak sawit Malaysia), disebabkan kawasan ini mempunyai peratusan pokok yang lebih tinggi yang berada dalam tempoh pengeluaran puncak. Oleh itu, pengeluaran purata bulanan minyak sawit mentah pada suku tersebut meningkat dengan nyata kepada 1.25 juta tan (S2 2004: 1.09 juta tan). Sebaliknya, pengeluaran getah merosot untuk suku kedua berturut-turut sebanyak 6.7% akibat cuaca kering yang menyebabkan hasil susu getah yang lebih rendah. Cuaca kering juga telah menyebabkan masalah pengairan di kawasan pengeluaran padi, dan dengan itu menyebabkan kemerosotan yang nyata dalam pengeluaran padi pada suku tersebut.

Sementara itu, **sektor perlombongan** terjejas akibat pengeluaran minyak mentah (termasuk kondensat) yang lebih rendah, iaitu merosot sebanyak 9.2% kepada 670,523 tong sehari. Kemerosotan ini disebabkan oleh penutupan beberapa medan dan loji minyak untuk tujuan penyelenggaraan. Harga minyak mentah terus tidak menentu pada suku berkenaan, justeru menunjukkan keadaan keseimbangan yang sepadan antara penawaran dengan permintaan, dan kapasiti lebihan pengeluaran yang ketat di kalangan

Prestasi Sektor Pertanian

	2004		2005		
	S2	ST1	S1	S2	ST1
	Perubahan tahunan (%)				
Nilai ditambah (pada harga tahun 1987)	**3.7**	**3.8**	**6.0**	**3.2**	**4.5**
Pengeluaran[1]					
Antaranya:					
Minyak sawit mentah	-5.8	-2.3	27.5	14.5	20.3
Minyak isirong sawit mentah	-10.9	-4.4	27.2	25.1	26.1
Getah	29.8	23.9	-9.2	-6.7	-8.1
Kayu balak	4.4	-3.8	-2.2	-15.8	-10.2
Biji koko	-8.5	-22.5	-11.9	-29.9	-21.2
Eksport (RM juta)	**12.0**	**12.9**	**6.2**	**5.3**	**5.7**
Antaranya:					
Minyak sawit					
('000 tan)	-12.1	-4.4	13.9	29.0	21.6
(RM/tan)	16.9	11.9	-15.7	-21.1	-18.6
(RM juta)	2.8	7.0	-4.0	1.8	-1.0
Minyak isirong sawit					
('000 tan)	26.1	30.2	14.5	8.9	11.5
(RM/tan)	60.7	45.0	8.3	-2.1	2.3
(RM juta)	102.6	88.9	24.1	6.6	14.1
Getah					
('000 tan)	12.0	17.6	-0.8	5.3	2.2
(sen/kilogram)	36.0	36.2	-2.2	-3.2	-2.6
(RM juta)	52.3	60.1	-2.9	2.0	-0.5
Kayu siap digergaji					
('000 meter padu)	15.6	11.0	47.8	10.4	27.3
(RM/meter padu)	-17.8	-15.3	-10.3	17.5	3.0
(RM juta)	-4.9	-6.0	32.6	29.7	31.1
Kayu balak					
('000 meter padu)	-11.5	-12.4	42.2	15.4	26.9
(RM/meter padu)	20.2	11.7	4.4	-5.1	-1.4
(RM juta)	6.4	-2.1	48.4	9.5	25.1
Biji koko					
('000 tan)	-8.3	-42.3	183.4	-15.8	25.8
(RM/tan)	-12.9	-14.0	0.7	-6.9	-6.1
(RM juta)	-20.1	-50.4	185.3	-21.6	18.1

[1] Dalam '000 tan, kecuali kayu balak dalam '000 meter padu

Sumber: Lembaga Minyak Sawit Malaysia (MPOB)
Lembaga Getah Malaysia (LGM)
Jabatan Perhutanan (Semenanjung Malaysia, Sabah dan Sarawak)
Lembaga Koko Malaysia (MCB)
Jabatan Perangkaan Malaysia

Prestasi Sektor Perlombongan

	2004		2005		
	S2	ST1	S1	S2	ST1
	Perubahan tahunan (%)				
Nilai ditambah (pada harga tahun 1987)	**0.8**	**3.3**	**3.4**	**-1.6**	**0.9**
Pengeluaran					
Antaranya:					
Minyak mentah dan kondensat ('000 tong)	-0.2	3.8	-5.2	-9.2	-7.2
Gas asli (bersih) (juta kaki padu standard)	4.0	3.1	19.8	12.1	16.0
Eksport (RM juta)	**43.9**	**28.3**	**34.8**	**31.5**	**33.1**
Antaranya:					
Minyak mentah dan kondensat					
('000 tan)	4.4	4.3	-1.1	-5.3	-3.2
(USD/tong)	33.6	17.7	36.0	43.4	39.6
(RM juta)	39.5	22.7	34.5	35.7	35.1
Gas asli cecair					
('000 tan)	34.1	25.5	17.6	2.5	10.2
(RM/tan)	1.5	-0.5	12.8	14.0	13.3
(RM juta)	36.0	24.8	32.7	16.8	24.9

Sumber: PETRONAS
Jabatan Perangkaan Malaysia

negara pengeluar minyak. Keadaan ini diburukkan lagi oleh kekangan penapisan di negara-negara pengguna minyak utama yang mendorong kenaikan harga *Tapis Blend*. *Tapis Blend*, yang mampu meraih harga yang lebih tinggi kerana mutunya yang lebih tinggi, mencecah paras USD60 pada awal bulan April, sebelum menjadi stabil antara USD55 - 58 setong bagi bulan-bulan berikutnya pada suku tersebut.

Sementara itu, pengeluaran gas asli terus meningkat pada kadar dua angka sebanyak 12.1% kepada 5,657 juta kaki padu standard sehari (S1 2005: 19.8%). Pengeluaran yang lebih tinggi ini didorong terutamanya oleh peningkatan penggunaan kapasiti di loji Malaysian Liquefied Natural Gas di Sarawak dan Loji Pemprosesan Gas di Semenanjung Malaysia, didorong oleh permintaan yang lebih tinggi dari negara-negara pengimport LNG (Jepun dan China Taipei).

Penguncupan dalam aktiviti pembinaan ...

Sektor pembinaan menguncup 2% (S1 2005: -2.4%) disebabkan terutamanya oleh aktiviti subsektor kejuruteraan awam yang lebih rendah. Aktiviti dalam segmen kediaman dan bukan kediaman terus berkembang, disokong oleh permintaan terhadap rumah kediaman dan ruang pejabat. Khususnya, minat baru terhadap ruang pejabat yang menggalakkan dicerminkan oleh peningkatan kadar penghunian dan penawaran ruang pejabat yang sedang disiapkan di Lembah Kelang. Meskipun wujud konsolidasi subsektor kejuruteraan awam, syarikat pembinaan Malaysia terus membida projek luar negeri untuk mempelbagaikan asas perolehan pendapatan mereka. Usaha mereka telah menunjukkan hasil yang positif dengan kejayaan kontraktor Malaysia memperoleh beberapa projek infrastruktur di India dan Timur Tengah.

Penunjuk Pembinaan

	2004		2005		
	S2	ST1	S1	S2	ST1
	Perubahan tahunan (%)				
Permit jualan dan iklan baru	0.7	18.9	2.3	10.1	6.2
Kelulusan perumahan	-14.9	8.5	11.2	-26.9	-7.8
Pengeluaran bahan berkaitan pembinaan	-0.8	0.7	-3.6	-5.2	-4.4
Kelulusan pinjaman untuk pembinaan	31.2	-6.4	47.6	-14.5	8.7
Import bahan pembinaan dan bahan galian	56.8	37.1	6.1	-7.3[1]	0.1[2]

[1] *Apr.-Mei 2005*
[2] *Jan.-Mei 2005*

Sumber: Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan dan Jabatan Perangkaan Malaysia

KDNK Mengikut Komponen Perbelanjaan (pada harga malar 1987)

	2004		2005		
	S2	ST1	S1	S2	ST1
	Perubahan tahunan (%)				
Agregat Permintaan Dalam Negeri (tidak termasuk stok)	8.8	8.2	5.9	5.6	5.8
Penggunaan	11.3	10.4	7.6	5.1	6.3
Sektor swasta	*11.9*	*10.4*	*10.1*	*7.4*	*8.7*
Sektor awam	*9.4*	*10.5*	*-2.3*	*-2.4*	*-2.4*
Pembentukan Modal Tetap Kasar	3.5	3.5	2.0	6.7	4.5
Eksport Barangan dan Perkhidmatan	20.4	18.4	9.5	7.9	8.6
Import Barangan dan Perkhidmatan	25.8	23.5	7.6	6.9	7.3
KDNK	**8.4**	**8.1**	**5.8**	**4.1**	**4.9**

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Perbelanjaan sektor swasta kekal kukuh

Permintaan dalam negeri meningkat 5.6% pada suku kedua 2005. Sektor swasta terus menjadi pendorong utama pertumbuhan, manakala terdapat kemajuan yang berterusan dalam program konsolidasi fiskal Kerajaan.

Penggunaan swasta terus meningkat dengan kukuh pada suku kedua dan mengembang sebanyak 7.4% (S1 2005: 10.1%). Pendapatan dan pasaran pekerjaan yang stabil dalam keadaan kadar tabungan yang tinggi dan pasaran kredit yang kompetitif menghasilkan perbelanjaan pengguna yang kekal kukuh. Hasil kaji selidik mengenai sentimen pengguna oleh Institut Penyelidikan Ekonomi Malaysia (MIER) menunjukkan pengguna masih optimistik walaupun terdapat sedikit kebimbangan mengenai kenaikan harga. Indeks Sentimen Pengguna MIER masih melebihi paras ambang 100 mata pada 109.8 mata (S1 2005: 120.9 mata), menunjukkan pengembangan berterusan penggunaan isi rumah. Penunjuk penggunaan utama lain seperti kelulusan dan pengeluaran pinjaman untuk kredit penggunaan dan perniagaan berorientasikan pengguna, transaksi kad kredit serta import barangan penggunaan, juga menyokong trend dalam penggunaan swasta yang positif.

Sementara itu, **penggunaan awam** menurun pada suku tersebut (-2.4%; S1 2005: -2.3%) disebabkan terutamanya oleh perbelanjaan pertahanan yang lebih rendah.

Pembentukan modal tetap kasar semakin kukuh pada suku kedua kepada 6.7%(S1 2005: 2%) walaupun aktiviti pelaburan Kerajaan Persekutuan terus menurun. Penunjuk pelaburan memperlihatkan perbelanjaan modal swasta meningkat dengan ketara pada suku tersebut. Indeks Keadaan Perniagaan MIER meningkat kepada 106 mata (S1 2005: 104.1 mata). Penunjuk utama lain terutamanya import barangan modal, jualan kenderaan komersil dan pengeluaran pinjaman untuk perniagaan juga mencerminkan aktiviti pelaburan yang lebih kukuh pada suku kedua.

Keyakinan pengguna dan perniagaan kekal optimistik

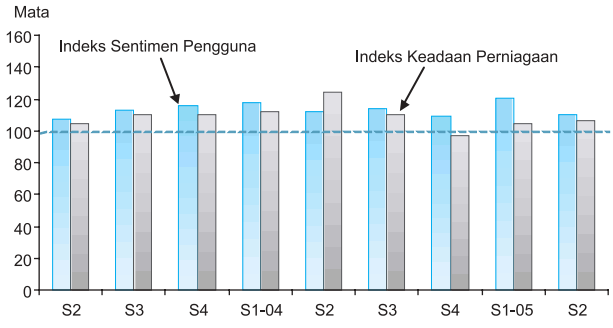

Faktor kos menyebabkan kenaikan inflasi

Kadar tahunan inflasi, seperti yang diukur oleh **Indeks Harga Pengguna** (IHP), meningkat kepada 3% (S1 2005: 2.4%) disebabkan terutamanya oleh kenaikan harga makanan dan pengangkutan. Harga makanan meningkat disebabkan oleh kenaikan harga bagi makanan di rumah dan makanan di luar rumah. Kenaikan harga pengangkutan pula berpunca terutamanya daripada kenaikan tambang bas dan teksi serta kenaikan harga runcit bagi produk petroleum yang berkuat kuasa pada bulan Mei.

Indeks Harga Pengeluar (IHPR) meningkat pada kadar tahunan 6.2% (S1 2005: 5.1%) didorong oleh kenaikan harga minyak mentah yang lebih daripada mengimbangi penurunan harga getah dan minyak sawit mentah. Tidak termasuk komoditi, IHPR stabil pada 2.2% pada suku kedua (S1 2005: 2.5%).

Sumbangan kepada Inflasi

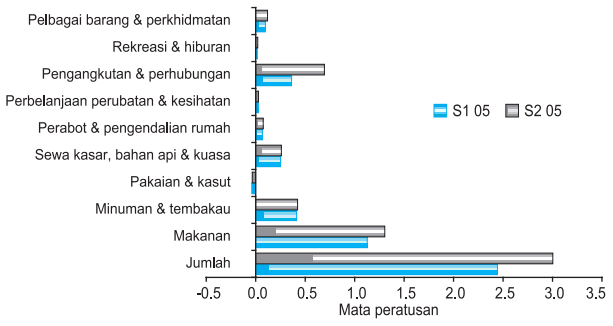

Keadaan pasaran pekerja terus bertambah baik

Keadaan **pasaran pekerja** pada suku kedua terus bertambah baik. Kekosongan

Keadaan Pasaran Pekerja Bertambah Baik

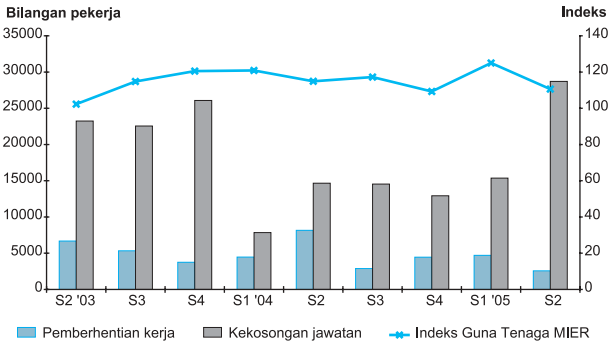

jawatan yang dilaporkan kepada pihak berkuasa meningkat (28,715 jawatan; S1 2005: 15,369 jawatan), manakala pemberhentian pekerja adalah lebih rendah (2,570 orang; S1 2005: 4,709 orang). Bilangan pencari kerja yang berdaftar meningkat kepada 82,708 orang pada akhir bulan Jun 2005 (33,740 orang pada akhir bulan Mac 2005). Namun, meskipun bilangan tersebut mencatat jumlah tertinggi, data tersebut tidak sepadan dengan siri data sebelum ini. Berkuat kuasa pada bulan Mei 2005, tempoh pendaftaran bagi pencari kerja yang dianggap aktif mencari kerja telah dipanjangkan kepada enam bulan (tiga bulan sebelum ini).

Pertumbuhan produktiviti pekerja pada suku kedua 2005, seperti yang diukur oleh nilai jualan benar barangan bagi seorang pekerja dalam sektor perkilangan, meningkat 10.2%, Upah benar bagi seorang pekerja merosot sebanyak 0.4%.

Eksport dan import terus berkembang

Akaun perdagangan mencatat lebihan yang besar sebanyak RM22.9 bilion (S1 2005: RM25 bilion). Eksport dan import

Imbangan perdagangan

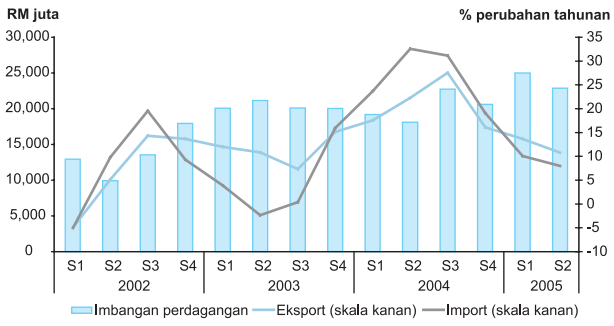

kasar terus berkembang, walaupun pada kadar yang lebih sederhana, iaitu masing-masing sebanyak 10.8% dan 8%.

Eksport kasar meningkat 10.8% pada suku kedua 2005 (S1 2005: 13.7%) disokong terutamanya oleh pertumbuhan eksport mineral yang memberangsangkan (31.5%), dan diperkukuh lagi oleh pengembangan dalam barangan perkilangan (9.2%) dan komoditi pertanian (5.3%). Eksport **barangan perkilangan** berkembang 9.2% (S1 2005: 12%), mencerminkan peningkatan eksport keluaran elektronik dan elektrik (E&E) sebanyak 8.7% (S1 2005: 9.9%). Walaupun permintaan luar negeri terhadap separa konduktor masih lembap, eksport barangan komputer peribadi dan komputer riba pula bertambah baik. Yang nyata, eksport keluaran berasaskan sumber kekal kukuh dipacu terutamanya oleh eksport keluaran petroleum, perabot dan keluaran getah. Meskipun kos bahan mentah meningkat, eksport keluaran getah terus berkembang 9.4% (S1 2005: 11.9%), mencerminkan permintaan global yang kukuh terhadap sarung tangan getah asli yang berkualiti tinggi. Secara keseluruhan, peningkatan dalam eksport barangan perkilangan pada suku tersebut disebabkan oleh peningkatan harga (3%) dan jumlah (6.1%).

Trend **eksport mineral** terus kukuh seperti pada suku-suku sebelumnya, iaitu berkembang 31.5% pada suku tersebut. Sebagai negara pengeksport bersih minyak mentah, Malaysia memperoleh manfaat daripada trend peningkatan harga minyak mentah kerana minyak mentah Malaysia bergred premium *light and sweet* dan seterusnya memperoleh harga yang lebih tinggi berbanding dengan minyak bergred *heavy and sour*. Sejajar dengan perkembangan tersebut, harga eksport minyak mentah Malaysia menjadi kukuh dengan nyata pada suku kedua dengan peningkatan 43.4% kepada purata USD54.28 setong. Walau bagaimanapun, jumlah eksport merosot pada suku tersebut (-5.3%), sejajar dengan penguncupan pengeluaran minyak mentah pada suku tersebut. Eksport gas asli cecair (LNG) meningkat 16.8%, disokong oleh harga (14%) dan jumlah eksport (2.5%) yang lebih tinggi. Harga LNG mencatat paras bulanan tertinggi sebanyak RM918 setan pada bulan Jun 2005. Permintaan LNG yang lebih tinggi adalah paling ketara dari pembeli utama LNG Malaysia, iaitu China Taipei (46.6%) dan Jepun (5.6%).

Eksport pertanian meningkat 5.3% (S1 2005: 6.2%), disokong oleh peningkatan hasil eksport kayu siap digergaji, kayu balak dan minyak isirong sawit. Sementara itu, hasil daripada minyak sawit yang merupakan eksport terbesar bagi sektor ini meningkat, walaupun sedikit, iaitu sebanyak 1.8% pada

suku tersebut disebabkan keseluruhannya oleh harga yang lebih rendah (merosot sebanyak 21.1% kepada RM1,449 setan), daripada tahap yang sangat tinggi pada tempoh yang sama pada tahun 2004 (RM1,835 setan). Namun demikian, jumlah eksport kekal teguh dan meningkat 29%, disebabkan oleh pembelian yang kukuh oleh Kesatuan Eropah (64.8%), untuk tujuan pengeluaran biodiesel. Di samping itu, eksport minyak sawit ke RR China meningkat 32.1%, berikutan paras belian bulanan tertinggi pada bulan Mei (357,200 tan), sementara eksport ke India melonjak dengan nyata sebanyak 49.5%, selepas merosot selama enam suku berturut-turut. Kenaikan dalam pembelian tersebut disebabkan oleh hasil tuaian biji rap tempatan yang lebih rendah daripada jangkaan.

Perdagangan Malaysia dengan negara-negara serantau (tidak termasuk Jepun) meningkat 11.8%, dengan bahagian eksport kekal pada 44.3%. Pertumbuhan tersebut disebabkan terutamanya oleh eksport ke Singapura, Thailand, Indonesia, Hong Kong China dan Korea. Eksport utama yang mencatat peningkatan ialah keluaran E&E, keluaran logam, keluaran petroleum yang ditapis dan keluaran getah. Peningkatan dalam mendapatkan komponen dari negara serantau telah menyebabkan pertumbuhan import dari negara-negara ini mengatasi pertumbuhan eksport. Oleh itu, lebihan perdagangan dengan negara serantau menguncup kepada RM6.1 bilion (S1 2005: RM8.6 bilion). Import utama dari negara serantau termasuk jentera, alat-alat ganti dan perkakas, bahan kimia, pembuatan logam dan plastik.

Akaun Perdagangan

	2004		2005		
	S2	ST1	S1	S2	ST1
	Perubahan tahunan (%)				
Eksport kasar	**22.3**	**20.0**	**13.7**	**10.8**	**12.2**
Perkilangan	*20.7*	*19.1*	*12.0*	*9.2*	*10.6*
Pertanian	*12.0*	*12.9*	*6.2*	*5.3*	*5.7*
Mineral	*43.9*	*28.3*	*34.8*	*31.5*	*33.1*
Import kasar	**32.6**	**28.2**	**10.1**	**8.0**	**9.0**
Barangan modal	*37.0*	*34.0*	*0.7*	*17.0*	*9.2*
Barangan pengantara	*29.9*	*25.6*	*10.6*	*5.8*	*8.0*
Barangan penggunaan	*28.0*	*21.5*	*10.7*	*4.1*	*7.2*
Imbangan perdagangan (RM bil)	**18.1**	**37.3**	**25.0**	**22.9**	**47.9**

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Eksport ke Amerika Syarikat (AS) pada suku kedua meningkat dengan kukuh mencerminkan terutamanya permintaan yang lebih tinggi terhadap keluaran E&E, khususnya komputer dan komputer riba. Pertumbuhan eksport ke Australia bertambah kukuh sebanyak 17.1% (S1 2005: 16.6%) disebabkan oleh keluaran berasaskan sumber.

Peningkatan dalam **import kasar** sebanyak 8% mencerminkan pengembangan dalam aktiviti pelaburan swasta dan permintaan terhadap input pengeluaran eksport barangan perkilangan serta penggunaan dalam negeri. Import **barangan pengantara** yang merupakan input kepada barangan perkilangan berkembang 5.8%. Pertumbuhan dalam import barangan pengantara disokong terutamanya oleh peningkatan import bahan utama yang digunakan dalam industri makanan dan minuman, elektronik dan bekalan perindustrian, khususnya keluaran logam dan kimia. Sejajar dengan pertumbuhan dalam industri pemasangan kenderaan bermotor, import alat

Malaysia: Destinasi eksport

	2004		2005			2004		2005			2004		2005		
	S2	ST1	S1	S2	ST1	S2	ST1	S1	S2	ST1	S2	ST1	S1	S2	ST1
	RM bilion					Bahagian daripada jumlah eksport (%)					Perubahan tahunan (%)				
Amerika Syarikat	**22.8**	**42.0**	**21.6**	**27.0**	**48.6**	**19.3**	**18.6**	**17.6**	**20.6**	**19.2**	**15.6**	**13.9**	**12.2**	**18.4**	**15.6**
Kesatuan Eropah (EU)[1]	**14.6**	**28.5**	**14.6**	**15.0**	**29.6**	**12.4**	**12.6**	**11.9**	**11.5**	**11.7**	**18.4**	**18.2**	**5.3**	**2.6**	**4.0**
Negara ASEAN terpilih[2]	**28.9**	**55.8**	**32.6**	**33.8**	**66.3**	**24.5**	**24.7**	**26.6**	**25.8**	**26.2**	**21.5**	**19.5**	**20.9**	**16.9**	**18.8**
Negara Timur Laut Asia	**23.1**	**45.0**	**23.5**	**24.1**	**47.6**	**19.6**	**19.9**	**19.2**	**18.4**	**18.8**	**26.9**	**25.2**	**7.3**	**4.2**	**5.7**
Republik Rakyat China	*8.1*	*15.3*	*8.0*	*8.3*	*16.2*	*6.8*	*6.8*	*6.5*	*6.3*	*6.4*	*30.2*	*33.0*	*10.8*	*2.4*	*6.4*
Hong Kong China	*7.5*	*14.0*	*7.1*	*7.9*	*15.0*	*6.4*	*6.2*	*5.8*	*6.1*	*5.9*	*25.3*	*17.0*	*9.7*	*5.2*	*7.3*
China Taipei	*3.8*	*7.4*	*3.1*	*3.8*	*6.8*	*3.3*	*3.3*	*2.5*	*2.9*	*2.7*	*11.2*	*8.9*	*-14.4*	*-1.4*	*-7.7*
Korea	*3.7*	*8.4*	*5.4*	*4.1*	*9.5*	*3.1*	*3.7*	*4.4*	*3.2*	*3.8*	*43.4*	*45.8*	*14.9*	*11.8*	*13.6*
India	**2.7**	**5.4**	**3.7**	**3.3**	**6.9**	**2.3**	**2.4**	**3.0**	**2.5**	**2.7**	**10.5**	**15.9**	**37.0**	**19.0**	**27.9**
Jumlah eksport	**118.0**	**225.8**	**122.6**	**130.7**	**253.3**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**22.3**	**20.0**	**13.7**	**10.8**	**12.2**

[1] Termasuk 10 negara anggota baru

[2] Singapura, Thailand, Indonesia, Filipina, Brunei Darussalam dan Viet Nam

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

kelengkapan pengangkutan serta alat ganti dan aksesori kenderaan bermotor terus berkembang. Harga minyak yang lebih tinggi turut menyumbang kepada pertumbuhan dalam import bahan api dan pelincir.

Import **barangan modal** berkembang 17%. Import barangan modal tidak termasuk barangan *lumpy* meningkat 5.9%. Peningkatan dalam import untuk pengembangan kapasiti dan peningkatan teknologi berlaku dalam sektor perkhidmatan, dan ini terbukti oleh pertumbuhan yang kukuh dalam import alat kelengkapan pejabat dan alat penjana, turbin dan motor elektrik. Import alat kelengkapan pejabat bertambah kukuh disebabkan

Pertumbuhan import

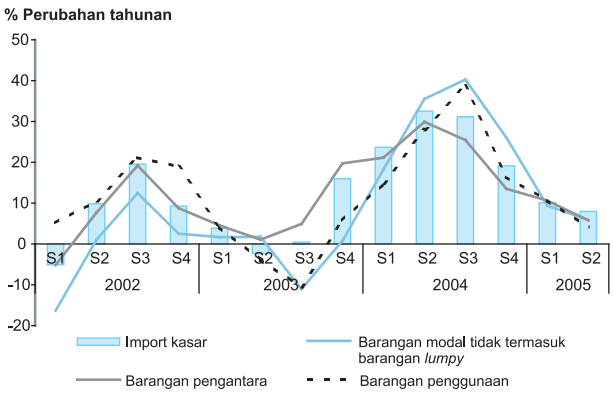

Malaysia: Import mengikut Penggunaan Akhir Dan Klasifikasi Kategori Ekonomi Umum (BEC)

	2004		2005		
	S2	ST1	S1	S2	ST1
	Perubahan tahunan (%)				
BARANGAN MODAL	**37.0**	**34.0**	**0.7**	**17.0**	**9.2**
Barangan modal (kecuali alat kelengkapan pengangkutan)	34.4	27.4	7.3	9.5	8.5
Alat kelengkapan pengangkutan	106.4	174.1	-43.0	147.2	15.8
BARANGAN PENGANTARA	**29.9**	**25.6**	**10.6**	**5.8**	**8.0**
Makanan dan minuman terutamanya untuk industri	111.1	66.2	-7.9	-12.5	-10.4
Bekalan perindustrian, t.s.t.l	49.1	37.4	16.0	7.5	11.3
Bahan api dan pelincir	23.1	11.3	95.7	41.6	63.9
Alat ganti dan aksesori barangan modal (kecuali alat kelengkapan pengangkutan)	18.1	19.4	0.1	-0.7	-0.3
Alat ganti dan aksesori alat kelengkapan pengangkutan	47.8	31.8	40.9	56.4	49.0
BARANGAN PENGGUNAAN	**28.0**	**21.5**	**10.7**	**4.1**	**7.2**
Makanan dan minuman terutamanya untuk penggunaan isi rumah	37.8	28.2	9.5	2.7	6.0
Alat kelengkapan pengangkutan bukan perindustrian	16.1	-10.8	-16.2	-20.4	-18.5
Barangan pengguna, t.s.t.l.	22.9	18.5	12.2	5.7	8.7
Barangan tahan lama	*19.1*	*15.5*	*11.3*	*20.3*	*16.0*
Barangan separa tahan lama	*24.1*	*20.2*	*3.4*	*-3.9*	*-0.6*
Barangan tidak tahan lama	*23.9*	*18.7*	*19.2*	*5.9*	*11.9*
BARANGAN DUA GUNA	**34.8**	**31.4**	**17.0**	**38.3**	**27.9**
LAIN-LAIN	**6.6**	**7.0**	**-6.0**	**1.5**	**-2.2**
IMPORT TERTANGGUH	**30.3**	**26.2**	**9.0**	**7.9**	**8.4**
EKSPORT SEMULA	**117.3**	**103.6**	**35.3**	**9.3**	**21.2**
IMPORT KASAR	**32.6**	**28.2**	**10.1**	**8.0**	**9.0**

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

syarikat-syarikat dalam industri perkhidmatan memajukan penghantaran perkhidmatan mereka dengan meningkatkan infrastruktur dalam teknologi maklumat. Permintaan luaran yang kukuh terhadap komoditi dan pertambahan dalam bilangan kapal dan pesawat udara untuk memberi perkhidmatan di pasaran baru turut menyumbang kepada peningkatan import pesawat udara dan kapal. Pertumbuhan dalam import **barangan penggunaan** sebanyak 4.1% mencerminkan terutamanya pertumbuhan dalam import makanan dan minuman yang diproses untuk penggunaan sektor isi rumah dan barangan pengguna.

Pertumbuhan dalam ketibaan pelancong berterusan

Ketibaan pelancong meningkat 2.5% kepada 4 juta pelawat pada suku kedua 2005. Peningkatan dalam ketibaan pelancong disebabkan terutamanya oleh pelancong dari Singapura, Thailand dan Indonesia yang menyumbang 78.6% daripada jumlah ketibaan pelancong. Pelancong dari Korea Selatan, India, Australia dan New Zealand juga meningkat disokong oleh pakej-pakej promosi yang menarik dan peningkatan hubungan penerbangan serta pintu masuk.

Ketibaan Pelancong Suku Tahunan

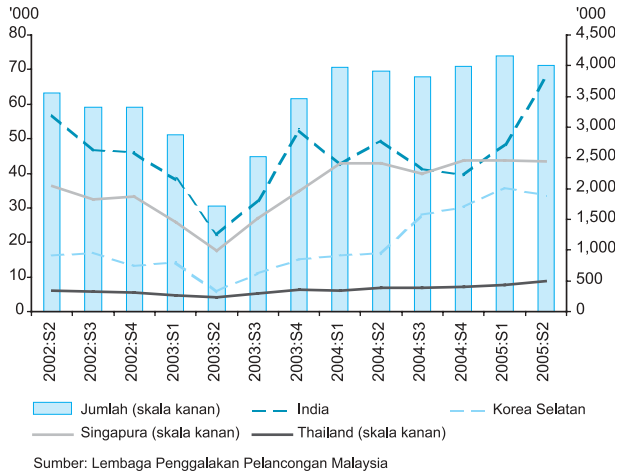

Sumber: Lembaga Penggalakan Pelancongan Malaysia

Aliran masuk FDI dan pelaburan portfolio yang lebih tinggi

Dalam akaun kewangan, aliran masuk kasar **pelaburan langsung asing (FDI)**, berdasarkan asas tunai, meningkat kepada RM8.7 bilion pada suku kedua 2005 (S1 2005: RM5 bilion), mencerminkan aliran masuk pinjaman antara syarikat dan modal ekuiti yang lebih tinggi. Lebih satu pertiga daripada aliran masuk FDI disalurkan ke dalam sektor minyak dan gas, terutamanya dalam bentuk pinjaman yang diberi oleh syarikat asing kepada anak syarikatnya di Malaysia. Sementara itu, aliran masuk FDI ke dalam sektor perkhidmatan disalurkan terutamanya ke dalam subsektor perkhidmatan kewangan, insurans dan perniagaan, serta restoran, hotel dan perdagangan borong dan runcit. Dalam sektor perkilangan, aliran masuk FDI diterima terutamanya oleh syarikat dalam subsektor keluaran petroleum, keluaran optik dan fotografi serta subsektor elektrik dan elektronik. Setelah mengambil kira pelarasan untuk aliran keluar yang disebabkan terutamanya oleh pembayaran balik pinjaman kepada syarikat yang berkaitan di luar negeri yang lebih tinggi, FDI bersih mencatat aliran masuk sebanyak RM3 bilion.

Pelaburan luar negeri mencatat aliran keluar kasar sebanyak RM21 bilion

(S1 2005:-RM30 bilion) mencerminkan terutamanya pinjaman jangka pendek yang diberi oleh syarikat milik bukan pemastautin dalam sektor minyak dan gas kepada syarikat berkaitan di luar negeri berikutan aktiviti operasi perbendaharaan pusat mereka. Aliran keluar ini sebahagian besarnya diimbangi oleh aliran masuk untuk pembayaran balik pinjaman jangka pendek antara syarikat pada suku tersebut. Pelaburan luar negeri oleh syarikat dalam sektor perkilangan, perkhidmatan dan minyak dan gas berterusan pada suku tersebut. Setelah mengambil kira aliran masuk terutamanya daripada pembayaran balik pinjaman antara syarikat dari luar negeri, pelaburan luar negeri mencatat aliran keluar bersih sebanyak RM2.6 bilion (S1 2005: -RM3.2 bilion).

Sementara itu, **pelaburan portfolio** mencatat aliran masuk yang lebih tinggi sebanyak RM4.5 bilion (S1 2005: RM2.8 bilion). Peningkatan pada suku tersebut mencerminkan terutamanya minat pelabur asing yang berterusan, khususnya dalam sekuriti hutang.

Hutang luar negeri menurun

Jumlah hutang luar negeri Malaysia menurun lagi kepada RM196.2 bilion atau USD51.6 bilion pada akhir bulan Jun 2005 (S1 2005: RM198 bilion atau USD52.1 bilion), bersamaan dengan 44.2% daripada KNK. **Hutang luar negeri jangka sederhana dan panjang** yang lebih rendah, iaitu pada RM152.7 bilion (S1 2005: RM157.1 bilion), disebabkan oleh pembayaran balik bersih pinjaman luar negeri oleh sektor swasta dan perusahaan awam bukan kewangan (PABK). Pembayaran balik bersih sektor swasta berjumlah RM2.7 bilion pada suku tersebut, dibayar terutamanya oleh syarikat-syarikat dalam sektor pertanian, utiliti dan perkilangan. PABK mencatat pembayaran balik bersih yang lebih kecil sebanyak RM0.9 bilion. Sementara itu, Kerajaan Persekutuan mencatat pengambilan pinjaman luar negeri bersih yang kecil (RM0.3 bilion) pada suku tersebut, disebabkan terutamanya oleh

Hutang Luar Negeri Terkumpul

	2004	2005	
	S2	S1	S2[p]
	RM bilion		
Hutang jangka sederhana dan panjang	152.7	157.1	152.7
Sektor awam	97.3	92.9	91.4
Sektor swasta	55.4	64.2	61.3
Hutang jangka pendek[1]	42.6	40.9	43.5
Jumlah hutang luar negeri	195.3	198.0	196.2
- bersamaan USD bilion	51.4	52.1	51.6

[1] Tidak termasuk mata wang dan deposit yang dimiliki oleh bukan pemastautin dalam institusi-institusi perbankan pemastautin

[p] Awalan

Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Hutang Luar Negeri Terkumpul

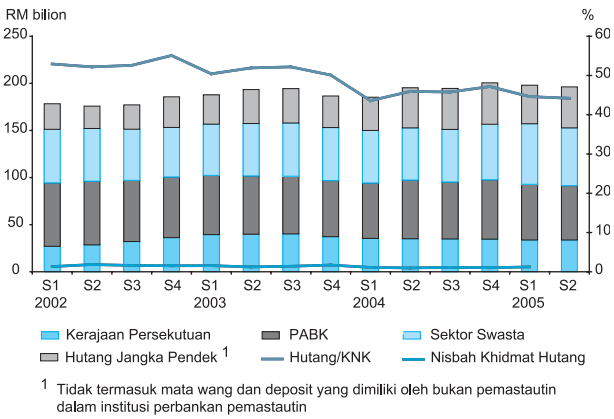

[1] Tidak termasuk mata wang dan deposit yang dimiliki oleh bukan pemastautin dalam institusi perbankan pemastautin

pengambilan pinjaman berjadual daripada pinjaman yang telah dipersetujui sebelum ini.

Jumlah **hutang luar negeri jangka pendek** meningkat kepada RM43.5 bilion atau USD11.4 bilion (S1 2005: RM40.9 bilion), mencerminkan peningkatan peminjaman jangka pendek oleh sektor perbankan dan sektor swasta bukan bank. Sebahagian besar daripada peningkatan pinjaman oleh sektor swasta bukan bank berpunca daripada kemudahan kredit pusingan. Pada akhir bulan Jun, hutang luar negeri jangka pendek kekal rendah, mencakupi hanya 22.2% daripada jumlah hutang luar negeri dan merupakan kira-kira 15.2% daripada rizab antarabangsa bersih.

Rizab antarabangsa meningkat ketika berlaku perubahan kepada apungan terurus yang teratur

Rizab antarabangsa Bank Negara Malaysia berjumlah RM285.8 bilion (USD75.2 bilion) pada 30 Jun 2005. Rizab meningkat kepada RM298.7 bilion atau bersamaan dengan USD78.7 bilion pada 29 Julai 2005. Kira-kira dua pertiga daripada aliran masuk pada bulan Julai telah berlaku pada hari berikutnya selepas pengumuman perubahan dalam rejim kadar pertukaran kepada apungan terurus. Aliran ini menjadi normal pada hari-hari berikutnya dan proses penemuan harga adalah teratur. Urus niaga pada bulan Julai terutamanya adalah untuk perdagangan antarabangsa, FDI dan pelaburan portfolio. Ia juga mencerminkan urus niaga bagi pembayaran import barangan dan perkhidmatan, penghantaran balik dividen dan pelaburan luar negeri oleh syarikat Malaysia.

Rizab Antarabangsa Bersih (pada akhir tempoh)

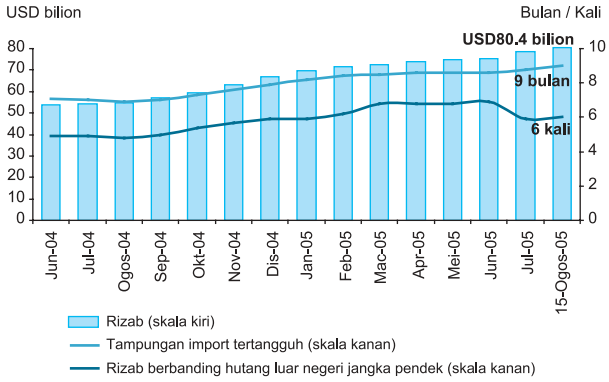

Rizab antarabangsa berjumlah RM305.2 bilion atau bersamaan dengan USD80.4 bilion pada 15 Ogos 2005. Dalam tempoh ini, terdapat satu pengambilan pinjaman luar negeri yang besar. Paras rizab ini memadai untuk membiayai 9 bulan import tertangguh dan merupakan 6 kali hutang luar negeri jangka pendek.

Defisit fiskal lebih rendah

Walaupun perbelanjaan berkaitan petroleum lebih tinggi, pungutan hasil Kerajaan Persekutuan yang bertambah baik telah membendung defisit fiskal pada paras yang lebih rendah sebanyak RM2.7 bilion atau 2.3% daripada KDNK pada suku kedua 2005 (S2 2004: -4.5% daripada KDNK). Penerimaan hasil yang kukuh mencerminkan terutamanya pungutan hasil yang lebih tinggi daripada cukai pendapatan petroleum dan kebanyakan kategori cukai tidak langsung, terutamanya duti eksais disebabkan pertumbuhan jualan kereta yang kukuh. Jumlah perbelanjaan meningkat pada kadar tahunan 8.7%, disebabkan perbelanjaan mengurus yang lebih tinggi berikutan

Kewangan Kerajaan Persekutuan

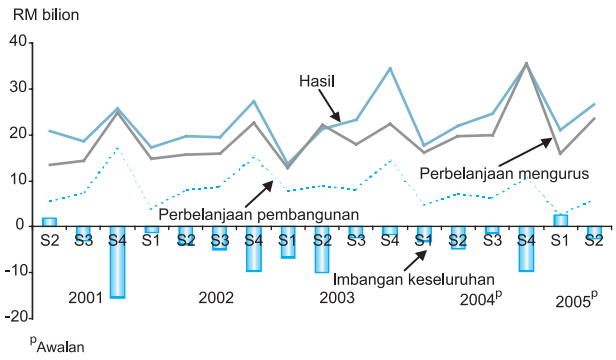

kenaikan harga minyak yang menyebabkan pembayaran subsidi menjadi lebih tinggi. Pada 5 Mei 2005, Kerajaan menaikkan harga runcit keluaran petroleum untuk kali kedua pada tahun ini bagi membantu mengimbangi kesan akibat harga minyak yang tinggi. Dengan keadaan mudah tunai yang lega dalam sistem perbankan dalam negeri, keperluan pembiayaan Kerajaan diperoleh terutamanya daripada sumber dalam negeri. Pada akhir suku kedua 2005, jumlah hutang terkumpul Kerajaan Persekutuan ialah sebanyak RM222.6 bilion atau 47.3%

Kewangan Kerajaan Persekutuan p

	2004		2005		
	S2	ST1	S1	S2	ST1
	RM bilion				
Hasil	21.8	39.6	21.1	26.6	47.7
% perubahan tahunan	*2.9*	*13.3*	*19.2*	*21.9*	*20.7*
Perbelanjaan mengurus	19.7	35.9	15.9	23.4	39.3
% perubahan tahunan	*-11.4*	*2.5*	*-1.5*	*18.7*	*9.6*
Akaun semasa	**2.1**	**3.7**	**5.2**	**3.2**	**8.4**
% daripada KDNK	***1.9***	***1.7***	***4.5***	***2.7***	***3.6***
Perbelanjaan pembangunan kasar	7.3	12.1	2.8	5.9	8.7
% perubahan tahunan	*-19.9*	*-28.3*	*-42.9*	*-18.3*	*-28.1*
Terimaan balik pinjaman	0.2	0.3	0.2	0.1	0.2
Imbangan keseluruhan	**-4.9**	**-8.1**	**2.6**	**-2.7**	**-0.1**
% daripada KDNK	***-4.5***	***-3.8***	***2.3***	***-2.3***	...
Memo:					
Jumlah perbelanjaan kasar	**27.0**	**48.0**	**18.7**	**29.3**	**48.0**
% perubahan tahunan	*-13.8*	*-7.5*	*-11.1*	*8.7*	*0.1*
Jumlah hutang Kerajaan Persekutuan (pada akhir tempoh)	197.8	197.8	223.1	222.6	222.6
% daripada KDNK	*44.0*	*44.0*	*47.4*	*47.3*	*47.3*
Hutang dalam negeri	160.8	160.8	189.3	188.9	188.9
% daripada KDNK	*35.8*	*35.8*	*40.2*	*40.2*	*40.2*
Hutang luar negeri	37.0	37.0	33.8	33.7	33.7
% daripada KDNK	*8.2*	*8.2*	*7.2*	*7.2*	*7.2*

p Awalan

daripada KDNK. Hutang luar negeri Kerajaan Persekutuan terus kekal rendah, iaitu pada 17.2% daripada hutang luar negara atau 7.2% daripada KDNK.

PERKEMBANGAN MONETARI DAN KEWANGAN

Dasar monetari kekal akomodatif untuk menyokong pertumbuhan ekonomi

Inflasi meningkat pada suku kedua. Kenaikan tersebut disebabkan terutamanya oleh pelarasan kos ekoran kenaikan harga input. Kenaikan harga yang disebabkan oleh permintaan adalah sederhana dan tidak menjadi isu yang membimbangkan kepada dasar monetari. Oleh yang demikian, dasar monetari kekal tidak berubah dengan Kadar Dasar Semalaman (OPR) kekal pada 2.70% pada suku tersebut. Sementara itu, purata wajaran harian kadar antara bank semalaman bergerak dalam julat 2.67-2.73% dengan purata 2.70% pada suku tersebut. Kadar purata antara bank bagi tempoh 1 minggu hingga 3 bulan pula naik sedikit, mencerminkan jangkaan beberapa peserta pasaran yang kadar faedah akan meningkat pada masa hadapan.

Pada akhir suku kedua 2005, kadar pinjaman asas (BLR) purata bank

Purata Wajaran Harian Kadar Antara Bank Semalaman

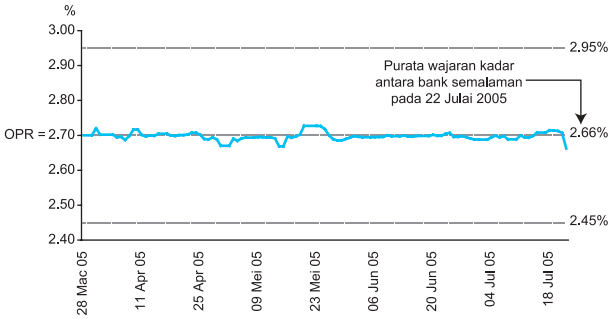

Operasi Mudah Tunai BNM
(Pada suku tahun, RM juta)

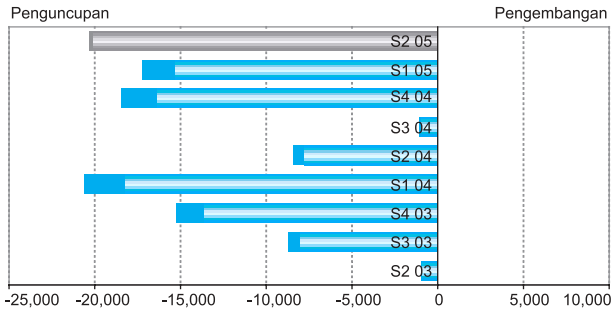

Kadar Pinjaman Bank Perdagangan & Syarikat Kewangan
(purata bagi bulan)

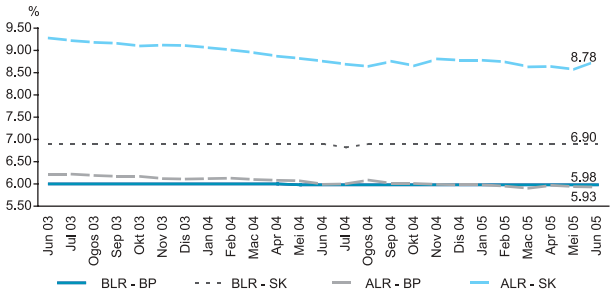

Kadar Faedah

	S2 04	S4 04	S2 05
	Pada akhir tempoh (%)		
Kadar Dasar Semalaman (OPR)*	2.70	2.70	2.70
Kadar antara bank			
Semalaman	2.69	2.69	2.69
1 bulan	2.83	2.77	2.83
Kadar pinjaman asas (BLR)			
Bank perdagangan	5.98	5.98	5.98
Syarikat kewangan	6.90	6.90	6.90
Kadar pinjaman purata (ALR)			
Bank perdagangan	5.99	5.98	5.93
Syarikat kewangan	8.76	8.78	8.78
Kadar deposit tetap			
Bank perdagangan			
3 bulan	3.00	3.00	3.00
12 bulan	3.70	3.70	3.70
Syarikat kewangan			
3 bulan	3.00	3.00	3.00
12 bulan	3.70	3.70	3.70

* Berkuat kuasa 26 April 2004, Kadar Dasar Semalaman (OPR) menggantikan kadar campur tangan 3 bulan sebagai penunjuk teras dasar monetari.

perdagangan dan syarikat kewangan masing-masing kekal tidak berubah pada 5.98% dan 6.90%. Kadar pinjaman purata (ALR) bank perdagangan kekal stabil pada 5.93% (Mac: 5.90%), manakala ALR syarikat kewangan meningkat kepada 8.78% (Mac: 8.63%) disebabkan terutamanya dengan tidak termasuknya dua syarikat kewangan yang mempunyai ALR yang lebih rendah daripada ALR purata, berikutan penggabungan syarikat kewangan tersebut dengan bank perdagangan.

Pembiayaan sektor swasta kekal teguh

Pembiayaan kasar sektor swasta yang diperoleh melalui sistem perbankan dan pasaran modal meningkat sedikit kepada RM138.5 bilion pada suku kedua 2005 (S1 2005: RM133.9 bilion), dengan kadar pertumbuhan tahunan 8.7% (S1 2005: 12.3%). Peningkatan ini mencerminkan terutamanya pengeluaran pinjaman oleh sistem perbankan yang lebih tinggi dan sebahagiannya oleh terbitan sekuriti hutang swasta (PDS) yang meningkat. Pada asas

Pembiayaan Sektor Swasta melalui Sistem Perbankan dan Pasaran Modal

	Pada tempoh (RM bilion)				Pertumbuhan tahunan (%)		
	2004	S2 04	S1 05	S2 05	2004	S1 05	S2 05
Jumlah pembiayaan kasar	522.8	127.4	133.9	138.5	6.2	12.3	8.7
Pengeluaran pinjaman *	488.2	120.0	126.6	129.3	10.6	10.2	7.8
PDS kasar (tidak termasuk Cagamas)	28.0	6.5	5.3	6.8	-34.4	86.4	5.9
Ekuiti	6.5	1.0	2.0	2.4	-16.7	31.6	149.2
Jumlah terkumpul pembiayaan (A)+(B)	55.6	15.9	11.1	16.0	9.0	9.6	9.3
Sistem perbankan	39.0	14.1	8.1	10.4	7.7	8.6	7.7
Pinjaman terkumpul (A)	40.1	13.6	8.6	11.3	8.5	9.1	8.4
Pegangan PDS	-1.1	0.5	-0.6	-0.8	-3.1	1.3	-2.9
PDS terkumpul (B)	15.5	2.3	2.5	4.7	10.7	11.2	12.6
Memoranda							
PDS kasar (termasuk Cagamas)	36.3	7.5	5.5	7.8	-28.7	-9.2	4.3

* Pinjaman sistem perbankan termasuk pinjaman yang dijual kepada Cagamas

Pembiayaan Kasar Sektor Swasta melalui Sistem Perbankan dan Pasaran Modal

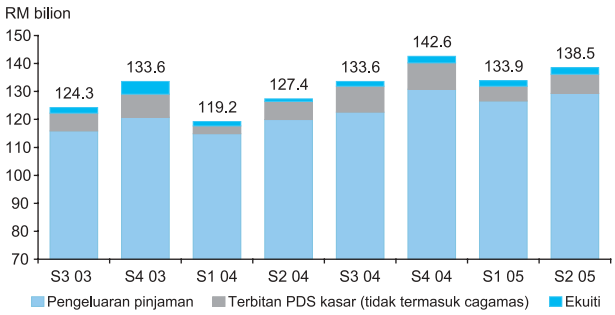

bersih, pinjaman sistem perbankan dan PDS terkumpul meningkat pada kadar tahunan 9.3% pada akhir suku kedua 2005 (akhir S1 2005: 9.6%).

Penunjuk utama pinjaman menunjukkan aktiviti pemberian pinjaman kekal mapan. Jumlah permohonan, kelulusan dan pengeluaran pinjaman pada suku kedua

Pinjaman mengikut Sektor

	Pengeluaran pinjaman					Pinjaman terkumpul
	Pada tempoh				Bahagian drp. jumlah	Bahagian drp. jumlah
	2004	S2 04	S1 05	S2 05		
	RM bilion				%	
Perusahaan perniagaan	335.3	82.8	86.9	87.8	67.9	41.7
Syarikat besar	*234.9*	*58.0*	*61.0*	*60.7*	*47.0*	*24.5*
PKS	*100.4*	*24.8*	*25.9*	*27.1*	*21.0*	*17.2*
Isi rumah	130.3	31.5	33.9	35.4	27.4	52.6
Mengikut sektor						
Pertanian, kegiatan memburu, perhutanan dan perikanan	13.7	3.7	3.1	3.1	2.4	2.1
Perlombongan dan kuari	2.0	0.4	0.5	0.3	0.3	0.2
Perkilangan	121.5	30.7	30.9	32.2	24.9	11.8
Sektor harta benda yang luas	88.8	21.7	22.0	22.3	17.3	40.9
Pembinaan	*30.3*	*7.3*	*7.4*	*7.4*	*5.7*	*5.7*
Pembelian rumah kediaman	*38.8*	*9.7*	*9.2*	*9.4*	*7.3*	*26.4*
Pembelian harta tanah bukan kediaman	*12.1*	*2.9*	*3.5*	*3.5*	*2.7*	*6.2*
Harta tanah	*7.5*	*1.9*	*1.9*	*2.1*	*1.6*	*2.7*
Bekalan elektrik, gas dan air	6.4	1.5	1.4	2.2	1.7	0.9
Perdagangan borong dan runcit, restoran dan hotel	83.7	20.0	22.3	24.2	18.7	8.6
Pengangkutan, penyimpanan dan perhubungan	9.5	2.8	1.9	2.2	1.7	1.8
Perkhidmatan kewangan, insurans dan perniagaan	36.5	8.8	11.1	7.6	5.9	5.8
Jumlah	**488.2**	**120.0**	**126.6**	**129.3**	**100.0**	**100.0**

Sumber: Bank Negara Malaysia

Penunjuk Pinjaman

	Pada tempoh (RM bilion)				Pertumbuhan tahunan (%)			
	2004	S2 04	S1 05	S2 05	2004	S2 04	S1 05	S2 05
Jumlah								
Permohonan pinjaman	273.3	70.5	68.4	80.7	20.1	32.9	16.9	14.6
Kelulusan pinjaman	173.6	46.6	42.6	47.3	13.6	21.4	14.6	1.6
Pengeluaran pinjaman	488.2	120.0	126.6	129.3	10.6	14.8	10.2	7.8
Bayaran balik pinjaman	461.6	110.3	117.9	120.6	7.3	14.0	4.8	9.3
Perubahan pinjaman terkumpul *	40.1	13.6	8.6	11.3	8.5	6.2	9.1	8.4
Di antaranya:								
Perusahaan perniagaan								
Permohonan pinjaman	149.9	37.9	36.3	42.4	20.0	33.5	19.0	11.7
Kelulusan pinjaman	84.9	23.6	20.0	21.7	9.8	18.4	16.3	-8.0
Pengeluaran pinjaman	335.3	82.8	86.9	87.8	10.5	15.8	11.1	6.1
Bayaran balik pinjaman	319.8	76.0	82.6	84.7	6.8	14.6	9.3	11.5
Perubahan pinjaman terkumpul *	5.5	5.4	-0.1	2.8	2.6	0.2	2.8	1.5
PKS								
Permohonan pinjaman	54.2	14.5	13.1	16.4	21.7	49.1	24.4	12.9
Kelulusan pinjaman	31.6	8.4	8.1	9.0	22.0	43.3	40.8	7.2
Pengeluaran pinjaman	100.4	24.8	25.9	27.1	15.3	29.5	9.6	9.2
Perubahan pinjaman terkumpul *	6.3	2.9	1.2	2.0	7.7	7.3	10.5	9.0
Syarikat besar								
Permohonan pinjaman	95.7	23.4	23.2	26.0	19.1	25.3	16.2	10.9
Kelulusan pinjaman	53.3	15.2	12.0	12.7	3.7	8.0	4.1	-16.4
Pengeluaran pinjaman	234.9	58.0	61.0	60.7	8.6	10.7	11.7	4.7
Perubahan pinjaman terkumpul *	-0.8	2.5	-1.2	0.9	-0.6	-3.8	-2.0	-3.1
Isi rumah								
Permohonan pinjaman	120.2	32.3	31.0	37.2	22.1	29.9	14.0	15.3
Kelulusan pinjaman	86.8	22.8	21.9	25.3	20.5	25.5	13.3	11.2
Pengeluaran pinjaman	130.3	31.5	33.9	35.4	13.9	15.4	10.0	12.6
Bayaran balik pinjaman	107.0	25.6	28.1	28.1	13.7	18.4	4.6	9.8
Perubahan pinjaman terkumpul *	33.3	8.0	8.7	9.0	14.4	13.5	15.2	15.1

* Pertumbuhan tahunan adalah untuk akhir tempoh
Sumber: Bank Negara Malaysia

adalah lebih tinggi pada asas suku tahunan dan asas tahunan. Walaupun sektor isi rumah terus menjadi pemacu utama pengembangan pinjaman, pinjaman kepada sektor perniagaan juga terus meningkat.

Permohonan dan pengeluaran pinjaman kepada sektor isi rumah meningkat pada kadar yang lebih kukuh, menandakan permintaan terhadap pembiayaan bank oleh sektor ini yang kekal mapan. Pada asas tahunan, pengeluaran pinjaman untuk perbelanjaan kad kredit (28.5% daripada jumlah pengeluaran pinjaman kepada sektor isi rumah) dan pembelian kereta penumpang (28%) merupakan pendorong kepada peningkatan dalam pengeluaran pinjaman kepada sektor isi rumah, dengan kadar pertumbuhan tahunan masing-masing pada 16.7% dan 40.5%. Sementara itu, pengeluaran pinjaman untuk pembelian harta kediaman adalah rendah sedikit (-3% berbanding dengan S2 2004). Pertumbuhan pinjaman terkumpul sektor isi rumah kekal tinggi dan meningkat pada kadar

tahunan 15.1% pada akhir suku kedua 2005 (akhir S1 2005: 15.2%).

Pinjaman kepada sektor perniagaan kekal berdaya tahan. Permohonan kekal kukuh dan meningkat pada kadar tahunan 11.7%. Kelulusan kekal tinggi pada asas suku tahunan tetapi lebih rendah pada asas tahunan, mencerminkan terutamanya kesan asas yang tinggi pada tahun 2004. Pengeluaran pinjaman yang meningkat 6.1% pada asas tahunan, disalurkan terutamanya kepada sektor perkilangan (36.7% daripada jumlah pengeluaran pinjaman kepada sektor perniagaan) dan sektor perniagaan borong dan runcit, restoran dan hotel (27.5%). Pengeluaran pinjaman kepada sektor perniagaan borong dan runcit, restoran dan hotel nyata kukuh (21.1% lebih tinggi berbanding dengan S2 2004). Pinjaman terkumpul mencatat pertumbuhan tahunan yang positif untuk suku ketiga berturut-turut. Nisbah NPL kasar bagi pinjaman perniagaan terus menurun (akhir S2 tahun 2005: 12.4%; akhir tahun 2004: 13.7%).

Pinjaman kepada perusahaan kecil dan sederhana (PKS) terus menjadi pemacu utama pertumbuhan pinjaman kepada sektor perniagaan. Pinjaman terkumpul PKS meningkat pada kadar tahunan 9% pada akhir suku kedua 2005 (akhir S1 2005: 10.5%). Permintaan terhadap pembiayaan bank yang kukuh oleh PKS dicerminkan oleh kadar pertumbuhan permohonan (+12.9%) dan pengeluaran pinjaman (+9.2%) yang tinggi. Sebanyak RM9 bilion telah diluluskan kepada 21,421 akaun PKS pada suku kedua (S1 2005: RM8.1 bilion diluluskan kepada 19,709 akaun).

Pertumbuhan agregat monetari secara relatif stabil pada suku kedua

Wang secara kecil atau M1, meningkat pada kadar tahunan 11% pada akhir suku kedua 2005 (akhir S1 2005: 9.4%). Wang secara luas atau M3, mengembang pada kadar tahunan 12.8% pada akhir suku kedua 2005 (akhir S1 2005: 13.3%) disebabkan terutamanya oleh aliran masuk dana dan aktiviti pemberian pinjaman oleh sistem perbankan yang mapan, yang telah diimbangi sedikit oleh tuntutan bersih terhadap Kerajaan yang lebih rendah.

Pemberian Pinjaman Bank kepada PKS

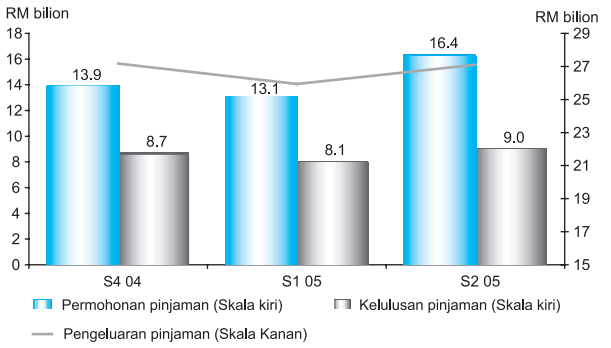

Agregat Monetari: Pertumbuhan Tahunan

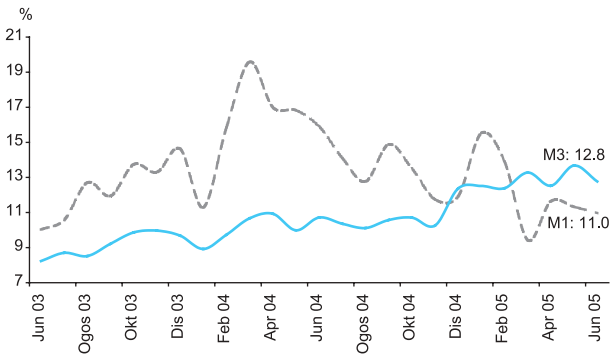

Penentu M3

	Perubahan pada tahun			
	Tahunan	Suku Tahunan		
	2004	S2 04	S1 05	S2 05
	RM bilion			
M3	68.0	9.9	26.4	8.3
Tuntutan bersih ke atas Kerajaan	-15.9	-2.0	-9.1	-4.5
Tuntutan ke atas sektor swasta	30.0	12.2	8.1	7.5
Operasi luar bersih*	82.0	6.0	29.0	12.9
Pengaruh lain	-28.1	-6.4	-1.7	-7.6

* Sebelum penilaian semula

Pembiayaan daripada pasaran modal kekal tinggi

Pada suku kedua, keperluan pembiayaan sektor awam dan swasta diperoleh secara efektif daripada pasaran modal. Dana bersih yang diperoleh daripada pasaran modal kekal tinggi sebanyak RM7.6 bilion (S1 2005: RM10.5 bilion), dengan sejumlah besar pembiayaan diperoleh daripada pasaran bon.

Pembiayaan kasar yang diperoleh daripada pasaran sekuriti hutang swasta (PDS) adalah lebih tinggi sebanyak RM7.8 bilion (S1 2005: RM5.5 bilion), disokong oleh kadar hasil yang rendah dalam pasaran bon. Pada suku kedua, sebanyak 26 syarikat, terutamanya daripada sektor utiliti, pengangkutan dan penyimpanan, memperoleh pembiayaan daripada pasaran PDS. Dana tersebut diperoleh terutamanya untuk membiayai aktiviti baru (52.8% daripada terbitan baru) dan pembiayaan semula hutang sedia ada (35.4% daripada terbitan baru). Dari segi instrumen, nota jangka sederhana dan sekuriti hutang Islam merupakan jenis terbitan pilihan, masing-masing mencakupi 49.3% dan 43.5% daripada jumlah terbitan. Pada suku tersebut, International Bank for Reconstruction and Development menerbitkan bon Islam 5 tahun bernilai RM760 juta, menjadikannya terbitan

Dana yang Diperoleh dalam Pasaran Modal

	2004		2005		
	S2	ST1	S1	S2	ST1
	RM juta				
Oleh Sektor Awam					
Sekuriti Kerajaan, *kasar*	14,763	25,763	4,000	9,543	13,543
Tolak Penebusan	9,700	15,200	-	8,500	8,500
Tolak Milikan Kerajaan	-	-	-	-	-
Bersamaan Penerimaan bersih Persekutuan	5,063	10,563	4,000	1,043	5,043
Bon Khazanah, *bersih*	(1,000)	(1,000)	833	-	833
Terbitan Pelaburan Kerajaan, *bersih*	(560)	(560)	2,000	-	2,000
Bon Simpanan Merdeka, *bersih*	497	542	357	378	735
Dana Bersih yang Diperoleh	4,001	9,546	7,190	1,421	8,611
Oleh Sektor Swasta					
Saham	969	2,496	2,009	2,415	4,424
Sekuriti Hutang	7,498	13,539	5,486	7,823	13,309
Sekuriti Hutang Swasta (PDS)	6,463	9,299	5,286	6,843	12,129
Cagamas	1,035	4,240	200	980	1,180
Tolak Penebusan	8,558	15,486	4,212	4,078	8,290
Terbitan bersih	(1,060)	(1,947)	1,274	3,745	5,019
Terbitan bersih (tidak termasuk Cagamas)	(2,095)	(2,017)	2,634	3,380	6,014
Dana bersih yang Diperoleh	(91)	549	3,282	6,161	9,443
Jumlah Bersih Dana yang Diperoleh	3,910	10,095	10,473	7,582	18,054
Kertas dan nota jangka pendek, bersih[1]	(1,213)	(1,482)	587	82	669
Jumlah	2,697	8,614	11,059	7,664	18,723

[1] Merujuk kepada Nota Cagamas dan Kertas Perdagangan sahaja.

Terbitan PDS mengikut Tujuan Penggunaan
(% daripada jumlah)

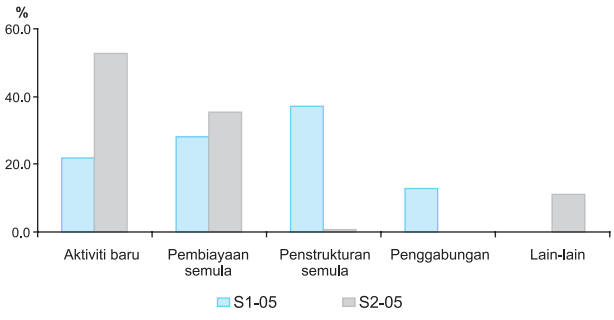

supranasional yang ketiga daripada pasaran bon ringgit. Setelah membuat pelarasan untuk penebusan, dana bersih yang diperoleh daripada pasaran PDS berjumlah RM3.7 bilion (S1 2005: RM1.3 bilion).

Kerajaan memperoleh jumlah kasar sebanyak RM9.6 bilion melalui empat terbitan Sekuriti Kerajaan Malaysia (MGS) pada suku kedua. Walau bagaimanapun, setelah mengambil kira tahap penebusan yang tinggi, dana bersih yang diperoleh sektor awam adalah lebih rendah sebanyak RM1.4 bilion (S1 2005: RM7.2 bilion).

Pembiayaan melalui pasaran ekuiti meningkat kepada RM2.4 bilion (S1 2005: RM2 bilion). Sejumlah besar daripada dana tersebut diperoleh melalui 14 tawaran awam awal (IPO) yang berjumlah kira-kira RM2 bilion, termasuk dua IPO utama, yang mencakupi sebanyak RM1.7 bilion. Pada suku tersebut, terdapat 16 penyenaraian baru di Bursa Malaysia dengan tiga penyenaraian di Papan Utama, tiga di Papan Kedua dan sepuluh di Pasaran MESDAQ.

Prestasi Pasaran Global dan Serantau Terpilih pada Suku Kedua 2005
(31 Disember 2004 - 30 Jun 2005)

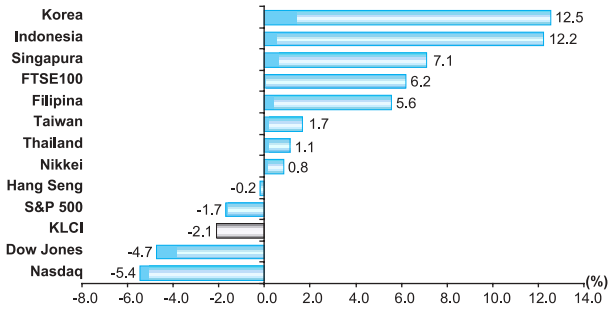

Bursa Malaysia: Urus Niaga Sekuriti Korporat

	2004				2005					
	S2		ST1		S1		S2		ST1	
	juta unit	RM juta	juta unit	RM juta	juta unit	RM juta	juta unit	RM juta	juta unit	RM juta
Urus niaga antaranya:	20,478	43,964	56,648	117,832	30,042	56,261	25,824	40,423	55,867	96,684
Papan Utama *antaranya*	14,826	37,062	41,237	95,923	21,236	48,384	18,253	35,778	39,489	84,162
- Barangan Pengguna	782	2,605	1,879	6,355	1,018	3,117	872	2,072	1,890	5,189
- Barangan Perusahaan	2,211	3,663	6,109	9,429	4,829	5,767	2,996	3,076	7,825	8,842
- Pembinaan	862	1,911	2,486	5,783	1,579	3,114	810	1,287	2,389	4,401
- Perdagangan/Perkhidmatan	3,509	12,723	8,897	31,898	4,320	15,710	4,055	14,160	8,375	29,870
- Kewangan	2,342	7,728	6,699	21,694	3,059	10,495	2,173	8,253	5,232	18,748
- Harta benda	2,155	2,978	6,143	7,909	3,367	5,602	3,767	3,069	7,134	8,671
- Perladangan	539	2,779	1,259	5,713	604	2,168	453	1,951	1,057	4,119
- Perlombongan	5	30	47	164	0	1	0	7	0	8
Papan Kedua	4,018	5,468	10,051	16,303	5,537	5,586	4,194	2,960	9,731	8,546

Sumber: Bursa Malaysia

Bursa Malaysia: Penunjuk Pasaran Terpilih

	Pada akhir				
	2004		2005		
	S2	ST1	S1	S2	ST1
Indeks Harga					
- Komposit	819.86	819.86	871.35	888.32	888.32
- EMAS	197.34	197.34	204.98	203.73	203.73
- Papan Kedua	117.17	117.17	101.76	87.79	87.79
Urus niaga harian purata					
- Jumlah (juta unit)	332.73	486.39	517.97	416.52	461.71
- Nilai (RM juta)	726.12	1,017.11	965.78	651.99	797.01
Permodalan Pasaran (RM b)	653.94	653.94	694.89	688.63	688.63
Bilangan Syarikat yang Disenaraikan	934	934	982	990	990

Sumber: Bursa Malaysia

Prestasi KLCI bercampur-campur pada suku kedua

Kebimbangan mengenai kesan buruk kenaikan harga minyak dan peningkatan inflasi dalam negeri menjejaskan sentimen pasaran pada dua bulan pertama suku kedua. Walau bagaimanapun, pasaran bertambah baik pada bulan Jun. Hasilnya, pada suku kedua secara keseluruhan, prestasi KLCI meningkat sebanyak 16.97 mata dengan mengakhiri suku tersebut pada paras yang lebih tinggi, iaitu pada 888.32 (S1 2005: +1.9%). Walau bagaimanapun, permodalan pasaran adalah lebih rendah sebanyak RM688.6 bilion (S1 2005: RM694.9 bilion). Aktiviti dagangan pada suku tersebut menurun dengan urus niaga harian purata yang lebih rendah, iaitu 417 juta unit (S1 2005: 518 juta unit).

Urus niaga sekunder yang lebih rendah dalam pasaran bon

Dalam pasaran sekunder, jumlah urus niaga menurun kepada RM94.5 juta pada suku kedua (S1 2005: RM98.8 bilion). Sekuriti Kerajaan mencakupi 62.5% daripada jumlah urus niaga, manakala bon Cagamas dan Khazanah menyumbang 10.3% daripada jumlah urus niaga. Dari segi mudah tunai, bon GII dan Khazanah merupakan kertas yang paling cair, masing-masing mencatat nisbah mudah tunai 1.15 dan 0.36.

Kadar hasil tanda aras MGS menurun dengan ketara disebabkan terutamanya oleh permintaan yang lebih tinggi terhadap sekuriti pendapatan tetap daripada pelabur institusi dalam negeri berikutan penebusan MGS yang tinggi pada suku tersebut. Minat pelabur bukan pemastautin yang muncul kembali terhadap sekuriti Kerajaan menambahkan lagi kejatuhan kadar hasil MGS. Selain itu, sentimen pasaran bon juga dipengaruhi oleh kebimbangan mengenai impak kenaikan harga minyak mentah atas pertumbuhan

Nisbah Mudah Tunai: Urus Niaga / Nilai Terkumpul

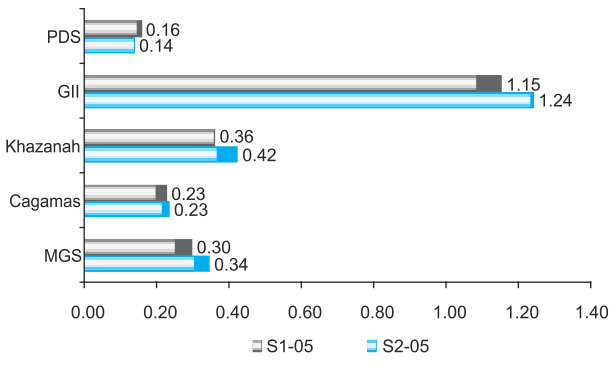

ekonomi global. Akibatnya, keluk kadar hasil MGS menurun, dengan MGS 5 tahun dan 10 tahun masing-masing menurun sebanyak 37 dan 45 mata asas.

Arah Aliran Kadar Hasil MGS

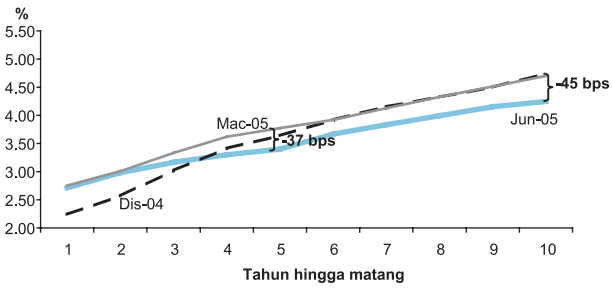

Prestasi ringgit

Ringgit menambah nilai berbanding dengan mata wang utama dan serantau sepanjang tempoh suku kedua. Dolar AS telah menjadi kukuh berbanding dengan mata wang utama ekoran jangkaan bahawa dasar monetari AS akan diperketatkan lagi untuk mengurangkan tekanan inflasi, pembezaan kadar hasil yang memihak kepada aset dalam mata wang dolar serta jangkaan pasaran bahawa pertumbuhan ekonomi AS pada tahun 2005 akan mengatasi pertumbuhan ekonomi di kawasan euro dan Jepun. Kebimbangan pasaran terhadap masa hadapan pengintegrasian ekonomi negara-negara Eropah berikutan hasil yang negatif daripada referendum di Perancis dan Netherland mengenai Perlembagaan Kesatuan Eropah (EU) yang baru juga melemahkan sentimen terhadap euro.

Dolar AS, dan oleh itu ringgit, turut menambah nilai berbanding dengan mata wang serantau pada suku kedua. Beberapa mata wang serantau mengalami penyusutan

Ringkasan Prestasi Ringgit Berbanding Mata Wang Terpilih
Peratus Pertukaran (1 April - 30 Jun 2005)

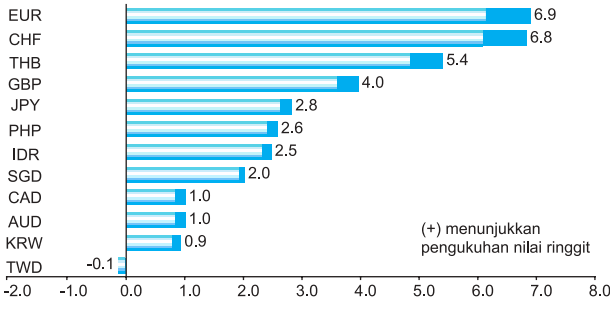

Prestasi Ringgit Berbanding Mata Wang Utama

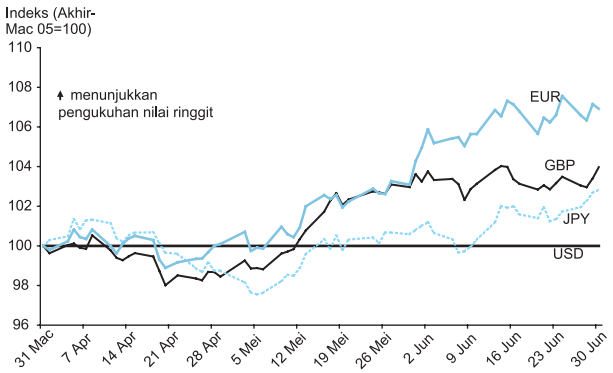

Prestasi Ringgit Berbanding Mata Wang Serantau

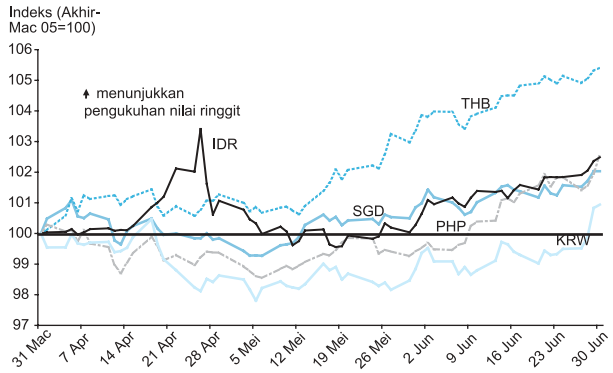

Prestasi Ringgit Berbanding Mata Wang Terpilih

RM kepada satu unit mata wang asing	Pada akhir tempoh					% perubahan sejak *			
	30 Jun 97	02 Sep 98	S2 04	S1 05	S2 05	30 Jun 97	02 Sep 98	S2 04	S1 05
Dolar AS	2.5235	3.8000	3.8000	3.8000	3.8000	-33.6	0.0	0.0	0.0
Euro	-	-	4.5933	4.9125	4.5948	-	-	0.0	6.9
Paun sterling	4.1989	6.3708	6.8719	7.1415	6.8685	-38.9	-7.2	0.0	4.0
100 yen Jepun	2.2088	2.7742	3.4991	3.5446	3.4469	-35.9	-19.5	1.5	2.8
Dolar Singapura	1.7647	2.1998	2.2139	2.3034	2.2576	-21.8	-2.6	-1.9	2.0
100 baht Thailand	9.7470	9.3713	9.2841	9.7013	9.2032	5.9	1.8	0.9	5.4
100 peso Filipina	9.5878	8.8302	6.7640	6.9381	6.7628	41.8	30.6	0.0	2.6
100 rupiah Indonesia	0.1038	0.0354	0.0404	0.0401	0.0391	165.4	-9.5	3.2	2.5
100 won Korea	0.2842	0.2827	0.3298	0.3734	0.3699	-23.2	-23.6	-10.8	0.9

* (+) menunjukkan pengukuhan nilai ringgit berbanding mata wang berkenaan dan (-) menunjukkan penyusutan nilai.

nilai berikutan kebimbangan pasaran terhadap kesan kenaikan harga minyak antarabangsa atas prospek pertumbuhan ekonomi serantau. Penyusutan nilai baht Thailand disebabkan sebahagiannya oleh kebimbangan pasaran mengenai kesan kos import minyak yang tinggi atas akaun semasa.

Trend dolar yang menambah nilai, dan oleh itu ringgit berbanding dengan mata wang lain pada suku kedua, telah menterbalikkan sebahagian besar daripada penyusutan nilai yang dialami pada tahun 2004. Ini menyebabkan nilai ringgit wajaran perdagangan menjadi semakin hampir pada nilainya yang berpatutan.

PERKEMBANGAN DALAM SEKTOR PERBANKAN

Sistem perbankan menunjukkan daya tahan yang lebih tinggi pada suku kedua 2005. Tahap permodalan kekal kukuh, diiringi oleh keuntungan yang terus meningkat dan kualiti portfolio pinjaman yang bertambah baik. Ini seterusnya membolehkan sistem perbankan mencatat aktiviti pemberian pinjaman yang kukuh.

Permodalan kekal kukuh

Tahap permodalan sistem perbankan kekal kukuh, walaupun mencatat sedikit penurunan dalam nisbah modal wajaran risiko (RWCR) dan nisbah modal teras (CCR), masing-masing kepada 13.3% dan 10.4% pada akhir bulan Jun 2005. Penurunan ini disebabkan terutamanya oleh kenaikan aset wajaran risiko sebanyak RM25.1 bilion (+4.3%) hasil daripada kemasukan risiko pasaran dalam rangka kerja kecukupan modal yang berkuat kuasa pada 1 April 2005. Kenaikan ini, bersama-sama dengan aktiviti pemberian pinjaman yang lebih tinggi, telah mengimbangi pengembangan dalam modal asas sebanyak RM0.7 bilion (+0.9%).

Keuntungan bertambah baik

Keuntungan sebelum cukai sistem perbankan meningkat sebanyak RM0.3 bilion (+10.9%) kepada RM3.1 bilion pada suku kedua tahun 2005. Peningkatan ini disebabkan terutamanya oleh kenaikan pendapatan pelaburan (+RM0.3 bilion atau +97.8%) dan pendapatan faedah bersih (+RM0.4 bilion atau +7.3%). Walaupun peruntukan hutang ragu dan lapuk meningkat sedikit iaitu sebanyak RM0.3 bilion, pulangan tahunan atas aset purata dan ekuiti sistem perbankan masing-masing kekal kukuh pada paras 1.4% dan 17.3% (S1 2005: masing-masing 1.3% dan 15.6%).

Kedudukan NPL semakin baik

Kualiti aset sistem perbankan ternyata bertambah baik, dengan pinjaman tidak berbayar (NPL) bersih berdasarkan klasifikasi 6 bulan dan 3 bulan masing-masing menurun kepada RM26.1 bilion dan RM35.2 bilion. Ini menyebabkan nisbah NPL bersih menurun kepada 5.1%

Sistem Perbankan: Kedudukan Modal

	2004				2005	
	S1	S2	S3	S4	S1	S2
Modal						
CCR (%)	11.0	11.7	11.4	11.3	10.9	10.4
RWCR (%)	13.7	14.3	13.9	14.3	13.8	13.3

Sistem perbankan: Pinjaman tidak berbayar

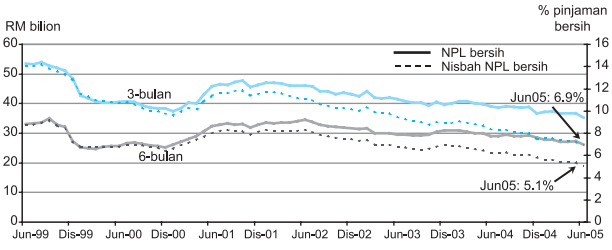

(S1 2005: 5.4%) berdasarkan klasifikasi 6 bulan, dan 6.9% berdasarkan klasifikasi 3 bulan (S1 2005: 7.3%). Penurunan ini disebabkan terutamanya oleh jumlah NPL baru yang lebih rendah, penghapuskiraan pinjaman dan pengelasan semula NPL kepada pinjaman berbayar.

Persidangan Lembaga Perkhidmatan Kewangan Islam Yang Kedua
24 Mei 2005

"Peningkatan dan Keberkesanan Tadbir Urus Korporat dalam Industri Perkhidmatan Kewangan Islam"

Ucapan oleh
Tan Sri Dato' Sri Dr. Zeti Akhtar Aziz
Gabenor, Bank Negara Malaysia

"Ciri utama sistem kewangan Islam terletak pada nilai etika yang tinggi yang menyokong tadbir urus dan operasi perniagaan kewangan Islam. Dengan perkembangan industri tersebut yang sangat pesat dan dengan persekitaran yang menjadi semakin kompleks dan lebih mencabar, merealisasikan sistem kewangan yang mantap dan berdaya tahan memerlukan wujudnya satu struktur tadbir urus yang kukuh bagi institusi kewangan Islam. Pada asasnya, cabaran yang dihadapi adalah untuk mengembangkan strategi yang akan menggalakkan pelaksanaan amalan tadbir urus korporat yang mantap dan efektif yang juga menyokong inovasi dan operasi perniagaan. Perkara penting dalam visi bersama ini adalah untuk mewujudkan rangka kerja tadbir urus yang komprehensif bagi institusi kewangan dan untuk merangka strategi pelaksanaan Islam yang sesuai yang mampu memenuhi keperluan industri yang dinamik di samping meningkatkan keyakinan dan kestabilan dalam sistem kewangan Islam."

Sementara pelaksanaan amalan terbaik tadbir urus bukanlah matlamat akhir, ia merupakan satu infrastruktur sokongan yang penting untuk industri mencapai prestasi yang tinggi dan perkembangan yang berterusan. Pengukuhan rangka kerja dan amalan tadbir urus korporat yang mantap telah menjadi semakin penting dalam persekitaran hari ini yang semakin tidak menentu dengan risiko sentiasa bertambah. Sesungguhnya, adalah tepat pada masanya usaha-usaha ditumpukan pada memperkukuh tadbir urus korporat dalam institusi kewangan Islam memandangkan pelbagai kontrak yang dimeterai oleh institusi kewangan Islam tersebut dengan pelanggan mereka, yang terdapat dalam kewangan Islam. Khususnya, usaha-usaha yang dijalankan perlu mengambil kira pembentukan struktur tadbir urus institusi yang sesuai dan keperluan untuk penzahiran sepenuhnya.

Ucapan saya pada hari ini tertumpu pada lima bidang utama yang penting untuk memperoleh satu rangka kerja tadbir urus yang lebih baik bagi institusi kewangan Islam yang mengambil kira peranan dan

tanggungjawab pemegang saham. Ucapan saya juga akan menyentuh pengalaman dan pendekatan yang diambil oleh Malaysia untuk memperoleh rangka kerja tadbir urus yang mantap bagi institusi kewangan Islam.

Tugas pertama adalah untuk memastikan reka bentuk dan pelaksanaan strategi tadbir urus korporat tidak menjadi beban pengawalseliaan atau penghalang kepada objektif perniagaan dan potensi pertumbuhan.

Dalam mereka bentuk dan melaksanakan standard tadbir urus korporat dan prinsip teras bagi institusi kewangan Islam, cabaran yang dihadapi adalah untuk menyediakan satu rangka kerja yang bukan sahaja mengambil kira ciri utama perniagaan kewangan Islam yang unik, malahan yang mendorong inovasi dan persaingan, dengan itu menyokong potensi pertumbuhan industri. Pada asasnya, reka bentuk dan strategi perlu mencapai objektif berkembar iaitu untuk mencapai prestasi perniagaan yang berterusan dan akauntabiliti korporat yang mantap.

Dengan tahap inovasi yang meningkat dalam persekitaran yang lebih liberal dan penyahkawalseliaan, satu rangka kerja tadbir urus yang lebih berasaskan prinsip berbanding dengan yang berasaskan peraturan menjadi relevan. Dengan itu, pendekatan tersebut perlu menghasilkan panduan yang umum tetapi jelas, standard dan prinsip teras, dan bukannya peraturan dan pengawalan yang preskriptif. Proses tersebut akan melibatkan pengenalpastian risiko dan memastikan institusi-institusi mempunyai kapasiti dan mekanisme kawalan dalaman dan sistem untuk mengambil dan mengurus risiko yang dikenal pasti.

Meskipun tadbir urus yang baik sangat diperlukan, prinsip yang relevan perlu diterap secara harmoni dengan ciri pelbagai jenis urus niaga yang unik dan khusus dalam kewangan Islam. Khususnya, rangka kerja perlu mendapat sokongan semua pihak berkepentingan bagi institusi kewangan Islam. Ini memerlukan sistem yang akan memastikan tanggungjawab terhadap kesemua pihak berkepentingan utama - pelanggan, pendeposit, pelabur, usahawan, pemilik dan komuniti secara keseluruhan - dipenuhi dengan integriti dan mengikut peraturan dan pengawalan. Malahan, dalam persekitaran yang memerlukan perusahaan perniagaan untuk mengimbangkan antara kepentingan pelbagai pihak berkepentingan, yang kadang kala mungkin bercanggah, rangka kerja tadbir urus yang sesuai untuk sekatan dan imbangan yang aktif menjadi begitu penting. Meskipun peranan pemegang saham dan lembaga pengarah sememangnya kritikal, tetapi ini tidak seharusnya mengurangkan peranan pihak berkepentingan lain.

Kedua, perlu ada rangka kerja tadbir urus korporat yang mantap di peringkat institusi dengan pemegang saham dan lembaga pengarah sebagai peserta-peserta utama.

Di peringkat institusi, tadbir urus korporat pada dasarnya adalah mengenai bagaimana syarikat tersebut diurus dan dikawal serta cara untuk memastikan akauntabiliti yang sesuai bagi mereka yang

bertanggungjawab. Oleh itu, perkara utama dalam rangka kerja tadbir urus korporat adalah untuk memastikan integriti, kawalan dalaman yang kukuh dan amalan pengurusan risiko yang mantap. Dalam hal ini, pengaruh terbesar pemegang saham adalah dalam hal pelantikan pengarah-pengarah bebas dan tidak bebas; memastikan pemilihan mereka mampu menetapkan hala tuju yang jelas dan mendorong tadbir urus korporat yang efektif di peringkat institusi. Pemegang saham mempunyai peranan memastikan lembaga pengarah terdiri daripada gabungan individu yang cekap dengan pengalaman yang relevan bagi menyediakan perwakilan yang efektif.

Lembaga pengarah harus mampu mempertahankan objektif jangka panjang institusi dan menyediakan pucuk pimpinan bagi tadbir urus korporat yang baik dengan menetapkan rangka kerja tadbir urus korporat yang jelas untuk institusi, dan membuat pemantauan yang efektif dalam pelaksanaannya. Rangka kerja tadbir urus umum institusi akan menjadi rujukan utama bagi pihak pengurusan dan kakitangan dalam hal tadbir urus korporat. Ia juga merupakan manifestasi visi dan strategi institusi untuk mencapai tadbir urus yang baik yang dengannya pemegang saham dan pihak berkepentingan di luar yang lain boleh menilai tahap komitmen institusi ke arah meningkatkan tadbir urus yang baik.

Islam menyokong sepenuhnya kesemua bentuk tadbir urus yang positif. Walau bagaimanapun, reka bentuk rangka kerja tidak harus dibuat secara berasingan daripada nilai-nilai universal yang terdapat dalam prinsip dan standard tadbir urus yang konsisten dengan prinsip Islam. Rangka kerja ini harus menetapkan fungsi setiap komponen dan tahap tadbir urus dengan cara yang akan memastikan akauntabiliti setiap bidang kuasa dengan pembahagian kuasa yang sesuai untuk mengelakkan kemungkinan wujudnya konflik kepentingan. Dalam konteks ini, pertimbangan boleh diberi pada empat perkara yang penting kepada rangka kerja tadbir urus bagi institusi kewangan Islam.

(i) Pertama, untuk memastikan panduan, standard dan prinsip teras mampu menerapkan nilai-nilai yang bertepatan dengan Syariah. Nilai teras iaitu kejujuran dan integriti adalah intipati rangka kerja tadbir urus bagi urus niaga kewangan Islam yang banyak bergantung pada hubungan kepercayaan. Kepentingan nilai teras ini jelas disebut di dalam al-Quran, Sunnah dan fekah. Institusi perbankan sebagai pengguna dana orang ramai harus bertindak secara jujur untuk manfaat semua pihak berkepentingan. Jika hubungan pembiaya dan usahawan boleh dibentuk berasaskan kejujuran, kecekapan dan keadilan, keseimbangan yang mantap boleh dicapai yang akan menjaga kepentingan kedua-dua belah pihak.

(ii) Kedua, rangka kerja tadbir urus perlu mengambil kira peranan yang berbagai-bagai yang dimainkan oleh institusi kewangan Islam dan memberi layanan yang saksama kepada semua pihak berkepentingan yang berkenaan, termasuk pemegang saham minoriti dan pemegang akaun pelaburan. Ini terkandung dalam konsep keadilan dalam Islam seperti yang termaktub dalam

al-Qur'an, yang merupakan konsep yang paling hampir dengan taqwa dalam agama Islam.

(iii) Ketiga, rangka kerja tadbir urus Syariah hendaklah diwujudkan sebagai satu dimensi tambahan dan satu ciri yang ketara dalam struktur tadbir urus institusi kewangan Islam. Ini adalah penting untuk menanam keyakinan orang ramai terhadap kesucian operasi institusi kewangan Islam. Oleh itu, Lembaga atau Jawatankuasa Syariah merupakan satu lagi lapisan dalam struktur tadbir urus. Jawatankuasa Syariah berfungsi untuk memastikan bahawa pengurusan institusi perbankan Islam mematuhi prinsip-prinsip Islam.

(iv) Keempat, rangka kerja ini perlu menggalakkan ketelusan yang lebih meluas dan penzahiran pada tahap yang lebih tinggi untuk menangani ketidakseimbangan maklumat bagi pihak berkepentingan yang berlainan dalam struktur urus niaga kewangan Islam yang berbeza-beza, yang seterusnya memudahkan disiplin pasaran untuk berfungsi dengan berkesan. Ini adalah penting bagi pemegang akaun pelaburan yang berupaya mempengaruhi institusi kewangan Islam sekiranya mereka mempunyai maklumat yang cukup tentang strategi pelaburan dan hasil pelaburan, serta kadar pulangan yang diguna pakai. Penzahiran juga akan membolehkan pasaran menetapkan premium risiko yang berpatutan kepada syarikat berkenaan dan seterusnya memperkukuh disiplin pasaran yang berkesan.

Bidang utama yang ketiga ialah pengukuhan mekanisme yang sedia ada untuk menerapkan nilai-nilai Islam ke dalam operasi perniagaan dan tadbir urus.

Dengan wujudnya rangka kerja tadbir urus yang umum, institusi kewangan Islam perlu mempunyai mekanisme yang cukup untuk pelaksanaan rangka kerja yang berkesan. Ini termasuk sistem kawalan dalaman, audit dalaman dan luaran, pengurusan risiko, ketelusan dan penzahiran, dan amalan pematuhan yang kukuh. Ini juga termasuk penubuhan jawatankuasa pencalonan dan ganjaran, bagi memastikan mereka yang layak dilantik serta ganjaran atau penalti sepadan dengan akauntabiliti dan prestasi mereka. Sesungguhnya, Rasulullah s.a.w. merujuk pada perkara ini dengan sabdanya "sesiapa sahaja yang mengambil seseorang bekerja kerana sifat pilih kasih dan pada masa yang sama terdapat seseorang yang lebih baik daripada yang dipilih itu, dia telah melakukan pecah amanah dengan Tuhan, RasulNya dan semua orang Islam".

Jawatankuasa pengurusan risiko perlu mengkaji semula risiko yang khusus bagi kewangan Islam dan mempertimbangkan cara yang boleh diambil untuk mengurus risiko tersebut. Kepakaran perlu dibangunkan untuk melaksanakan pengauditan risiko Syariah. Oleh itu, Jawatankuasa audit perlu menilai bukan sahaja risiko yang berkaitan dengan operasi perbankan, bahkan juga melengkapi Jawatankuasa Syariah dalam memastikan prinsip Syariah dipatuhi sepenuhnya. Peranan jawatankuasa Syariah juga boleh dikembangkan melangkaui kelulusan produk,

terutamanya, untuk mengukuhkan tadbir urus institusi kewangan Islam dengan memastikan bahawa bagi setiap produk baru, penzahiran yang betul dilakukan serta hak pelanggan dan tanggungjawab institusi perbankan Islam diperuntukkan dengan jelas.

Yang keempat, peranan pengawal selia dalam pengukuhan standard dan amalan terbaik bagi membentuk tadbir urus yang baik.

Kerajaan dan pengawal selia mempunyai peranan penting untuk menyediakan persekitaran yang menyokong pembangunan struktur tadbir urus yang mantap serta yang memperuntukkan penguatkuasaan.

Di Malaysia, pembaharuan tadbir urus korporat merupakan agenda utama. Malaysia telah mengguna pakai pendekatan hibrid ke arah pembaharuan tadbir urus termasuk pembaharuan perundangan, pengawalan sendiri serta langkah-langkah untuk menggalakkan pengawalan berasaskan pasaran. Pendekatan ini mengimbangkan pengawalan berhemat, disiplin pasaran dan pemantauan pemegang saham. Malaysia telah melaksanakannya atas dasar bahawa terdapat aspek tadbir urus korporat yang pengawalan berkanun adalah berkesan dan perlu, sementara dalam aspek lain, pengawalan sendiri adalah lebih wajar. Oleh itu, membangunkan rangka kerja perundangan dan keinstitusian yang perlu untuk menyokong pembangunan amalan tadbir urus korporat yang baik dalam ruang lingkup pasaran modal dan kewangan ialah sebahagian penting daripada proses tersebut.

Antara langkah yang diusahakan termasuk undang-undang yang menyediakan rangka kerja berkanun untuk melindungi kepentingan pendeposit, pelanggan dan pemegang saham serta rangka kerja berhemat untuk menggalakkan kestabilan kewangan. Ini termasuk peruntukan perundangan yang menetapkan had maksimum pemegangan saham yang dibenarkan bagi mengelakkan penumpuan hak milik. Terdapat juga sekatan dalam pemberian kredit kepada pihak yang berkaitan bagi mengelakkan konflik kepentingan, serta had mengenai pemberian pinjaman kepada pelanggan tunggal. Langkah-langkah lain termasuk pengeluaran garis panduan yang khusus mengenai peranan dan tanggungjawab pengarah dan penubuhan pelbagai jawatankuasa lembaga. Penekanan juga diberikan kepada peranan pengarah bebas, kelayakan minimum mereka serta ganjaran bagi memastikan kebebasan yang mencukupi untuk bertindak mengikut kepentingan terbaik institusi.

Dalam bidang tadbir urus Syariah, garis panduan mengenai struktur tadbir urus Jawatankuasa Syariah institusi kewangan Islam telah dikeluarkan. Garis panduan tersebut menggariskan peranan dan tanggungjawab Jawatankuasa Syariah yang melangkaui pengesahan produk yang mematuhi Syariah bagi memastikan operasi institusi perbankan Islam mematuhi keperluan Syariah sepanjang masa. Garis panduan tersebut juga menggariskan kriteria yang layak dan sesuai bagi ahli jawatankuasa, dan menekankan kebebasan jawatankuasa untuk melaporkan secara langsung kepada Lembaga Pengarah dan memberikan

Lembaga Pengarah tanggungjawab untuk memastikan Jawatankuasa Syariah dapat menjalankan tugasnya dengan berkesan. Selain itu, ahli Jawatankuasa Syariah tidak boleh menganggotai Jawatankuasa Syariah institusi perbankan Islam yang lain dan Majlis Penasihat Syariah Bank Negara Malaysia. Ini bagi menjamin kerahsiaan dan mengelakkan sebarang kemungkinan konflik kepentingan.

Bagi menggalakkan ketelusan kewangan dan penzahiran yang lebih baik serta bagi menjaga kepentingan pendeposit pelaburan, garis panduan mengenai model penyata kewangan bank Islam telah juga dikeluarkan. Sehubungan dengan itu, institusi perbankan Islam dikehendaki menyediakan penzahiran maklumat yang antara lain ialah mengenai pengasingan pendapatan dan perbelanjaan daripada kategori instrumen termasuk pelaburan deposit pelaburan yang tidak terhad, deposit pelaburan yang terhad dan pelaburan dana pemegang saham. Institusi perbankan Islam juga dikehendaki menzahirkan maklumat mengenai rizab penyamaan keuntungan.

Selain keperluan penzahiran dalam penyata kewangan, satu rangka kerja standard pengiraan kadar pulangan bagi operasi perbankan Islam telah diperkenalkan. Rangka kerja tersebut memerlukan institusi perbankan Islam untuk mengasingkan dengan jelas pendapatan dan perbelanjaan operasi perbankan Islam berdasarkan pengurusan dana, iaitu pada asas terhad dan tidak terhad. Rangka kerja tersebut menyediakan asas pengiraan dividen kepada pendeposit pelaburan bagi mencerminkan purata kadar pulangan bersih sebenar bagi setiap deposit berdasarkan tempoh matang masing-masing. Pengiraan dividen yang tepat adalah penting bagi memastikan pendeposit pelaburan mendapat bahagian yang wajar daripada pulangan pelaburan. Selain itu, rangka kerja itu membenarkan peruntukan keuntungan di bawah mekanisme rizab penyamaan keuntungan untuk mengurangkan turun naik dalam kadar keuntungan.

Akhirnya, mempertingkatkan peranan badan penentu standard yang lain

Dengan berkembangnya kewangan Islam, terdapat beberapa bidang bersama yang tertentu yang usaha secara kolektif oleh industri kewangan Islam, termasuk oleh badan penentu standard tempatan dan antarabangsa, boleh membawa manfaat kepada sistem kewangan keseluruhan.

Dalam hubungan ini, persatuan-persatuan institusi perbankan mempunyai peranan yang penting dalam menerajui inisiatif untuk menggalakkan standard yang tinggi bagi kod etika amalan pasaran untuk memenuhi kehendak dan permintaan pelanggan yang semakin meningkat. Persatuan institusi perbankan boleh memainkan peranan pelengkap yang penting terhadap usaha pihak berkuasa pengawalseliaan menggalakkan sistem perbankan yang lebih progresif, dinamik dan berdaya tahan. Bagi industri perkhidmatan kewangan Islam, terdapat beberapa bidang kepentingan bersama yang persatuan industri boleh memberi sumbangan untuk memperkukuh tadbir urus korporat.

Di arena antarabangsa, AAOIFI telah menyumbang ke arah kualiti penyata kewangan dan metodologi pelaporan institusi Islam yang lebih baik melalui pengeluaran standard perakaunan dan pengauditan bagi institusi kewangan Islam. Standard dan kod etika telah juga dikeluarkan untuk mengurus amalan akauntan dan juruaudit institusi Islam. Jelas bahawa AAOIFI telah membantu usaha untuk mempercepat kadar ketelusan dan tadbir urus korporat institusi kewangan Islam dalam persekitaran antarabangsa.

Sememangnya peranan Lembaga Perkhidmatan Kewangan Islam adalah penting dalam mempertingkatkan tahap ketelusan dan kualiti tadbir urus korporat institusi kewangan Islam. Lembaga Perkhidmatan Kewangan Islam melalui penyebarluasan standard berhemat antarabangsa mengenai tadbir urus korporat yang konsisten dengan prinsip Syariah, akan memainkan peranan yang penting dalam menggalakkan pembangunan perkhidmatan kewangan Islam yang berhemat, telus dan mantap.

Rumusan

Tadbir urus yang baik pada dasarnya, merangkumi penyertaan, ketelusan dan kebertanggungjawapan. Kesemua elemen tersebut adalah sebati dalam Islam dan oleh itu merupakan satu bahagian yang amat penting dalam rangka kerja tadbir urus institusi kewangan Islam. Berikutan itu, rangka kerja tadbir urus Islam yang berkesan memerlukan penglibatan semua pihak yang berkepentingan - kerajaan, persatuan industri, pemegang saham, pengarah, pihak pengurusan dan pihak lain yang berkenaan dengan perniagaan tersebut seperti juruaudit, akauntan, peguam dan penasihat Syariah untuk saling melengkapi dengan penuh tanggungjawab dalam memainkan peranan semakan dan sekatan, dan dalam memperkukuh amalan tadbir urus korporat. Di peringkat antarabangsa, Lembaga Perkhidmatan Kewangan Islam dan badan penentu standard yang lain mempunyai peranan penting untuk mengharmonikan amalan dan melengkapkan rangka kerja tersebut dengan menetapkan rangka kerja tadbir urus yang umum untuk digunakan di peringkat antarabangsa. Dengan pendekatan yang sepadu dan secara kumulatif, rangka kerja tadbir urus korporat yang berkesan akan dapat dilaksanakan dengan jayanya. Setiap seorang daripada kita, tanpa mengira kedudukan, sama ada sebagai pengawalselia atau ahli bank, adalah bertanggungjawab. Saya ingin merumuskan dengan merujuk kepada sabda Rasulullah s.a.w, “Setiap seorang daripada kamu ialah penjaga, dan setiap penjaga bertanggungjawab atas setiap perkara di bawah jagaannya”.

Forum Ahli-ahli Bank Islam 2005
21 Jun 2005, Putrajaya

"Kewangan Islam: Menggalakkan Kelebihan Bersaingan"

Ucap Utama oleh
Tan Sri Dato' Sri Dr. Zeti Akhtar Aziz
Gabenor, Bank Negara Malaysia

"Kewangan Islam kini merupakan satu bentuk pengantaraan kewangan yang kompetitif, yang mampu memenuhi keperluan ekonomi yang terbeza. Dalam persekitaran yang berubah dengan pesat, faktor utama yang akan mempengaruhi prospek masa hadapan industri perkhidmatan kewangan Islam ialah pelaburan untuk membangunkan asas-asas yang membolehkan kemajuan seterusnya dapat dicapai. Melabur untuk masa hadapan dalam penyelidikan dan pembangunan dan dalam pembangunan bakat dan kepakaran akan menjadi faktor yang akan menyumbang ke arah keberkesanan, daya tahan dan daya saing industri. Usaha ini perlu menjadi tanggungjawab bersama sektor swasta dan awam untuk menaikkan prestasi industri dan seterusnya meningkatkan potensinya untuk menyumbang ke arah pembentukan kekayaan dan kemakmuran negara kita."

Saya berbesar hati kerana dijemput untuk berucap pada Forum Ahli-ahli Bank Islam yang dianjurkan oleh General Council for Islamic Bank and Financial Institutions (CIBAFI) mengenai pendekatan strategik dalam pembangunan sistem kewangan Islam yang progresif. Sesungguhnya Forum ini merupakan peluang yang amat baik untuk pengamal industri, pengawal selia dan ahli akademik untuk membincangkan isu utama yang penting untuk masa hadapan industri perkhidmatan kewangan Islam. Ucapan saya pada hari ini akan tertumpu, terutamanya pada isu yang berkaitan dengan inovasi, yang terhasil daripada pelaburan dalam penyelidikan dan pembangunan (R&D), dan daripada pelaburan dalam tenaga pekerja dalam sektor ini.

Inovasi merupakan kunci kepada pertumbuhan yang mapan dan jaminan kelebihan bersaingan. Inovasi adalah tentang pembangunan produk dan perkhidmatan kewangan Islam yang baru dan peningkatan pelbagai produk dan perkhidmatan bagi memenuhi keperluan pengguna dan perusahaan perniagaan yang lebih canggih dan kompleks pada hari ini. Inovasi juga adalah tentang peningkatan kecekapan keseluruhan cara produk dan perkhidmatan ditawarkan. Inovasi juga melibatkan pengenalan struktur baru yang boleh menyumbang ke arah peningkatan kemudahan bagi pengguna dan perusahaan

perniagaan. Akhir sekali, inovasi juga boleh menyumbang ke arah penciptaan pasaran baru atau pengembangan pasaran yang sedia ada untuk produk dan perkhidmatan Islam. Oleh itu, pengamal-pengamal industri mempunyai peranan penting untuk menggalakkan inovasi. Institusi kewangan perlu melengkapkan strategi perniagaan mereka dengan R&D untuk mencipta produk dan perkhidmatan inovatif yang baru. Produk dan perkhidmatan yang inovatif yang boleh dipercayai, kompetitif dan mematuhi Syariah sememangnya mempunyai pasaran. Pengenalan sukuk berdaulat global lebih dari dua tahun yang lalu merupakan inovasi penting yang kini menampakkan hasil yang ketara.

Inovasi juga boleh berlaku dalam bentuk penerapan teknologi untuk meningkatkan kemudahan bagi pelanggan dan mengurangkan kos urus niaga kewangan. Dalam penggunaan teknologi yang terkini, potensi untuk industri kewangan Islam menyediakan produk dan perkhidmatan baru akan dipertingkat. Ia juga merupakan potensi untuk meningkatkan akses kepada produk kewangan melalui berbagai-bagai jenis saluran penghantaran baru. Penerapan teknologi maklumat yang lebih meluas dalam industri juga dapat mempertingkat kecekapan dengan merendahkan kos bagi pengguna dan perusahaan perniagaan. Bidang-bidang lain termasuk penggunaan teknologi maklumat dalam membuat keputusan yang strategik dalam penjajaran perniagaan, dalam peningkatan kapasiti keinstitusian dan kecekapan operasi serta pengukuhan keupayaan pengurusan risiko. Melangkah ke hadapan, peningkatan keupayaan teknologi menjadi penting bagi industri kewangan kerana ia bersaing dalam persekitaran yang semakin dipacu teknologi.

Persekitaran dan struktur insentif juga penting dalam menyediakan persekitaran yang menggalakkan inovasi. Khususnya, rangka kerja pengawalseliaan dan struktur percukaian adalah penting untuk proses inovasi. Rangka kerja pengawalseliaan tidak seharusnya terlalu membebankan sehingga menyebabkan kos yang tinggi dan menjadi beban pengawalseliaan terhadap perusahaan perniagaan. Pendekatan pengawalseliaan yang intrusif atas produk baru boleh menjadi penghalang kepada inovasi. Struktur cukai juga boleh direka bentuk untuk menyokong proses inovasi. Dalam institusi kewangan, struktur organisasi juga boleh mewujudkan persekitaran untuk inovasi dengan menjajarkan proses organisasi dan pelaksanaan insentif prestasi yang sesuai.

Kepesatan inovasi yang dicapai dalam industri perkhidmatan kewangan Islam telah menyumbang kepada pembangunan rangkaian produk dan perkhidmatan kewangan Islam yang meluas dan pelbagai, yang seterusnya telah dapat menggembleng sumber kewangan dengan berkesan bagi memenuhi keperluan pelaburan dalam ekonomi. Walau bagaimanapun, proses inovasi dalam kewangan Islam secara umumnya telah distrukturkan mengikut pendekatan adaptasi. Sungguhpun terdapat instrumen kewangan Islam yang jelas berbeza daripada instrumen kewangan konvensional, namun bilangannya masih sedikit. Pada kebiasaannya, produk kewangan Islam dipakej semula mengikut ciri produk kewangan

konvensional, dengan menghapuskan elemen yang tidak mematuhi Syariah.

Industri perkhidmatan kewangan Islam kini berada di ambang tahap pembangunan yang baru. Sambil kita maju ke hadapan, industri perkhidmatan kewangan Islam dijangka mempunyai set piawaian pengawalan dan penyeliaan yang berbeza, yang kondusif bagi operasi kewangannya yang unik. Kesedaran dan kefahaman juga semakin meningkat di kalangan komuniti kewangan antarabangsa mengenai sifat operasi kewangan dan perbankan Islam yang jelas berbeza. Selain itu, penggunaan konsep Syariah yang lebih dinamik nyata kelihatan dalam evolusi produk kewangan Islam yang sofistikated, yang distrukturkan berdasarkan pelbagai konsep Syariah. Berdasarkan pembangunan tersebut, sudah tiba masanya untuk meninggalkan amalan inovasi yang biasa kepada arus inovasi yang baru yang akan menjadikan instrumen kewangan Islam produk yang jelas berbeza, yang akan memaksimumkan potensi dan kebijaksanaan Syariah dan yang akan memenuhi kehendak pengguna yang lebih sofistikated dan keperluan perniagaan yang lebih kompleks. Paradigma inovasi dalam kewangan Islam, yang dengan sendirinya akan memberikan kelebihan bersaingan kepada institusi kewangan Islam untuk mengorak langkah ke hadapan, memerlukan pelaburan yang besar dan berterusan dalam R&D. R&D sememangnya merupakan aspek yang penting dalam industri dan perusahaan moden dan tidak kurang pentingnya dalam dunia kewangan. Terdapat tiga prakeperluan yang penting untuk memperkukuh keupayaan R&D, iaitu peruntukan sumber yang mencukupi untuk pembangunan infrastruktur, menjalin perhubungan strategik melalui perkongsian pintar dan melahirkan sekumpulan pekerja mahir dan berkelayakan.

Peruntukan sumber yang mencukupi untuk pembangunan infrastruktur

Institusi kewangan Islam terus berhadapan dengan cabaran-cabaran baru yang perlu ditangani. Keupayaan dan kemampuan keinstitusian mereka perlu diperkuat secara berterusan. Ini termasuk perhatian untuk terus mengkaji semula orientasi strategik dan keutamaan mereka dan pengubahsuaian yang perlu dibuat bagi membolehkan institusi ini bertindak balas secara berkesan kepada perkembangan dan cabaran baru yang muncul.

Untuk memenuhi permintaan pasaran moden dan sofistikated yang semakin meningkat, institusi kewangan harus terus melabur dalam infrastruktur sokongan yang menggalakkan R&D. Ini akan meningkatkan lagi keupayaan inovasi. Tumpuan juga perlu diberikan pada pendekatan terapan bagi kewangan Islam dan amalan modennya. Sokongan kewangan terhadap penyelidikan yang lebih maju di universiti dan institusi penyelidikan akan meningkatkan peluang penyelidikan. Usaha untuk menggunakan dan menyediakan keupayaan teknologi yang kukuh akan turut menyumbang terhadap peningkatan dalam R&D. Dalam penggunaan teknologi yang terkini, potensi industri kewangan Islam untuk membangunkan produk dan perkhidmatan baru juga akan diperkukuh.

Menjalin hubungan strategik melalui perkongsian bijak

Untuk meningkatkan aktiviti R&D, galakan hubungan strategik melalui perkongsian bijak boleh memainkan peranan yang penting. Dengan menjalinkan hubungan strategik bersama entiti yang lain, sinergi yang lebih kukuh akan dapat diwujudkan, yang boleh membawa kepada pendekatan baru, teknologi baru dan bidang pengkhususan yang baru. Kerjasama antara institusi kewangan Islam khususnya, akan meningkatkan kemampuan untuk menggunakan kepakaran industri secara maksimum. Pengenalan produk kewangan Islam yang inovatif dalam satu bidang kuasa yang khusus boleh diperkembang kepada bidang kuasa yang lain. Ini seterusnya akan menyumbang kepada perluasan dan pendalaman pasaran kewangan Islam dan dengan itu memperkukuh pembangunan keseluruhan industri kewangan Islam. Selain itu, kerjasama yang aktif antara penyelidik akademik dengan pengamal akan membolehkan penggunaan secara praktikal hasil penyelidikan. Di Malaysia, sebuah institut penyelidikan dan latihan dalam bidang kewangan dan perbankan Islam milik pihak industri yang dikenali sebagai Institut Perbankan dan Kewangan Islam Malaysia (IBFIM) telah ditubuhkan untuk menerajui kerjasama yang lebih meluas dengan universiti bagi menjalankan penyelidikan dalam bidang yang penting bagi pembangunan yang progresif industri kewangan Islam.

Sekumpulan pekerja mahir dan berkelayakan tinggi

Inovasi yang pesat dalam perkhidmatan kewangan global secara umumnya dan sektor perkhidmatan kewangan Islam khususnya, memerlukan pemupukan dan peningkatan kemahiran yang pesat dan berterusan. Melahirkan sekumpulan pekerja yang berbakat dan pakar adalah amat penting untuk memantapkan keupayaan penyelidikan. Dalam hal ini, tumpuan yang serius terhadap pembangunan modal insan harus diberikan melalui latihan dan pendidikan. Dalam persekitaran yang kompetitif pada hari ini, modal intelek ialah faktor utama dalam menentukan tahap inovasi dan daya saing bagi sesebuah institusi atau syarikat. Cabaran utama bagi institusi kewangan Islam adalah untuk menarik minat tenaga pekerja berasaskan pengetahuan dengan kemahiran yang diperlukan untuk meningkatkan potensi terhadap inovasi, produktiviti dan prestasi. Industri perkhidmatan kewangan Islam perlu menggalakkan pembangunan modal insan dan kepakaran yang berterusan untuk melahirkan lebih banyak golongan pakar dan pekerja profesional yang berkaliber tinggi. Ini melibatkan usaha menarik minat dan mengekalkan pekerja berbakat yang sedia ada dan menyediakan sebilangan individu mahir untuk masa hadapan. Di samping itu, pakar dalam kewangan Islam perlu menggabungjalinkan pengetahuan dan kefahaman Syariah dengan kemahiran yang perlu dalam kewangan. Peruntukan latihan dan pembangunan kerjaya memainkan peranan yang penting dalam sektor ini. Oleh itu, sistem pembelajaran perlu diperkemas

bagi memenuhi keperluan kemahiran dan bakat pada dekad yang akan datang.

Latihan merupakan tanggungjawab bersama antara industri, ahli akademik dan Kerajaan. Di Malaysia, Kerajaan merancang untuk menubuhkan institusi latihan kewangan antarabangsa mengenai kewangan Islam. Persediaan asas untuk menubuhkan institusi ini telah pun bermula. Walaupun sebahagian daripada keperluan ini dapat dipenuhi, institusi perbankan Islam juga digalakkan meneroka kebolehlaksanaan untuk mengatur kerjasama dengan universiti-universiti dan institusi-institusi lain di dalam dan luar negeri, bagi mengenal pasti dan menyediakan latihan khusus untuk industri perkhidmatan kewangan. Ini termasuk bengkel dan kursus latihan dalam jaluran produk baru dan produk yang baru muncul yang memerlukan kemahiran dan kepakaran khusus.

Pendidikan untuk graduan dan kakitangan lain yang memasuki pasaran kewangan Islam tidak kurang pentingnya. Peluang-peluang untuk mahasiswa mempelajari kewangan Islam atau Syariah, sama ada sebagai satu pengkhususan atau komponen utama ijazah perniagaan, seharusnya sedia ditawarkan di universiti tempatan atau luar negeri. Cabaran yang dihadapi adalah bagi menyediakan program yang selaras dengan perubahan inovasi dan teknologi kewangan. Dalam memenuhi kehendak ini, ia memerlukan program lanjutan yang rapi seperti program sarjana dalam Kewangan dan Kejuruteraan Kewangan Islam dengan penekanan diberikan kepada prinsip perbankan Islam. Pada masa yang sama, organisasi yang berkaitan boleh menyokong program sedemikian dengan mewujudkan dana bagi membiayai pelajar-pelajar pintar untuk meneruskan pendidikan formal, yang meliputi kursus bermodul dalam kewangan Islam sehingga program sarjana penuh. Terdapat juga keperluan untuk menambah program dan inisiatif yang menyediakan pendidikan dan latihan dalam Syariah. Organisasi penyelidikan dan institusi kewangan Islam perlu berusaha ke arah meningkatkan jumlah ahli Syariah yang kompeten, yang mempunyai ilmu pengetahuan yang mantap serta kepakaran dalam perundangan Islam dan undang-undang komersial Islam untuk menghadapi produk yang inovatif dan mempunyai kelebihan yang ketara.

Terdapat juga keperluan untuk mendidik pengguna dan komuniti perniagaan secara meluas. Ini akan meningkatkan jangkauan luar lantas meningkatkan permintaan terhadap produk dan pendekatan baru dan inovatif. Malaysia telah melaksanakan satu program pendidikan pengguna berstruktur 10-tahun untuk meningkatkan tahap kesedaran pengguna mengenai keunikan ciri produk kewangan Islam dan pilihan produk yang ditawarkan oleh penyedia perkhidmatan kewangan Islam. Peningkatan kesedaran akan mendorong permintaan terhadap produk dan perkhidmatan kewangan Islam yang lebih meluas bagi memenuhi kehendak mereka pada harga yang lebih kompetitif dan melalui saluran yang lebih mudah. Jangkauan luar ini juga disasarkan pada perniagaan bersaiz kecil dan sederhana. Proses ini turut memberikan galakan kepada industri kewangan untuk

meningkatkan inovasi bagi memperkukuh kedudukan mereka yang kompetitif. Ini dapat diperkukuh oleh penyelidikan pasaran untuk meningkatkan kefahaman tentang keperluan kewangan pengguna yang jelas dan toleransi mereka terhadap risiko dan dengan yang demikian membolehkan industri mereka bentuk instrumen kewangan Islam yang menawarkan faedah dan nilai yang ketara kepada pengguna. Di samping itu, dengan penzahiran dan ketelusan yang semakin meningkat terhadap cara urus niaga kewangan Islam dijalankan dan bagaimana kontrak kewangan Islam disempurnakan serta profil risiko dan pulangan produk kewangan, ini akan memperkukuh lagi peranan persaingan.

Sebagai kesimpulan, pelaburan untuk masa hadapan perlu dibuat oleh kesemua entiti yang berkaitan dalam sektor kewangan Islam - industri, pengawal selia, peserta pasaran, ahli akademik dan komuniti antarabangsa. Sebagai satu usaha yang terselaras dan bersepadu, ini akan saling memperteguh peningkatan prestasi kewangan Islam. Meskipun persekitaran persaingan yang semakin kompetitif meningkatkan tekanan untuk mengeluarkan hasil dalam jangka masa terdekat, hanya pelaburan dalam modal insan serta R&D yang akan menjamin kemapanan industri dalam jangka panjang. Pelaburan-pelaburan inilah yang akan menjadi elemen penentu dalam pembangunan kewangan Islam masa hadapan dan dalam kejayaan jangka panjangnya.

Seminar Pelan Induk 10 Tahun bagi Industri Perkhidmatan Kewangan Islam
Putrajaya
22 Jun 2005

"Membina Sektor Perbankan Islam Progresif: Mencorak Hala Tuju Masa Hadapan"

Ucapan oleh
Tan Sri Dato' Sri Dr. Zeti Akhtar Aziz
Gabenor, Bank Negara Malaysia

"Industri perkhidmatan kewangan Islam kini di ambang fasa pembangunan seterusnya. Dekad ini menyaksikan pencapaian kemajuan yang pesat. Kewangan Islam kini telah diterima secara meluas sebagai sebuah pengantara kewangan. Walau bagaimanapun, kemapanan kemajuan ini perlu diberi perhatian mendalam bagi masa hadapan – untuk melihat melebihi masa terdekat dan mengambil perspektif jangka masa panjang dalam memenuhi keperluan masa hadapan dan untuk mengembangkan sistem kewangan Islam yang dapat memenuhi keperluan ini dengan cara terbaik. Satu bahagian penting dalam proses ini ialah kejelasan mengenai visi dan objektif yang ingin dicapai. Ini ialah titik permulaan dalam penggubalan Pelan Induk yang akan mendefinisikan rangka tindakan pembangunan masa hadapan kewangan Islam. Dengan menggambarkan masa hadapan, ia akan memberi fokus yang strategik dan matlamat bersama yang ingin dicapai. Namun, perkara yang lebih penting ialah langkah-langkah yang perlu diambil untuk merealisasikannya."

Saya amat berbesar hati kerana diundang untuk berucap di Seminar Pelan Induk Sepuluh Tahun bagi industri perkhidmatan kewangan Islam yang dianjurkan oleh Bank Pembangunan Islam (IDB) dan Lembaga Perkhidmatan Kewangan Islam bagi membincangkan isu-isu dan pertimbangan utama dalam menggubal satu pelan induk untuk pembangunan perbankan dan kewangan Islam. Matlamat kita adalah untuk membangunkan satu sistem kewangan Islam yang efisien, progresif dan komprehensif yang mampu memberi sumbangan kepada keseluruhan proses pertumbuhan dan pembangunan. Fokus ucapan saya adalah pada rangka tindakan ke arah pembinaan satu sektor perbankan Islam yang progresif. Ini meliputi perbincangan mengenai blok binaan yang perlu bagi menyediakan asas pada masa akan datang untuk penambahbaikan dibuat. Saya juga mengambil kesempatan ini untuk berkongsi dengan para hadirin mengenai pengalaman Malaysia dalam penggubalan Pelan Induk Sektor Kewangan 10 tahun yang dilancarkan pada tahun 2001, serta pengalaman kami dalam melaksanakan Pelan tersebut, khususnya dalam pembangunan sektor perbankan Islam.

Keperluan akan Pelan Induk

Kewangan Islam kini sedang menuju ke arah satu dimensi baru untuk memenuhi keperluan pengguna dan perniagaan yang sentiasa berubah; untuk menjadi peserta dalam persekitaran yang lebih liberal dan global serta untuk menjadi lebih bersepadu dengan persekitaran antarabangsa. Sistem kewangan juga sedang beroperasi dalam era perubahan. Malah, landskap kewangan negara dan antarabangsa kini dibentuk oleh kuasa perubahan yang sangat kuat, justeru melahirkan satu persekitaran yang tidak menentu. Walau bagaimanapun, dengan visi yang jelas mengenai matlamat mutlak yang ingin dicapai oleh sistem kewangan, kita mampu melalui tindakan dan inisiatif yang diambil hari ini, membantu merealisasikan visi masa hadapan kita.

Pelan Induk ini pada dasarnya menyediakan satu visi yang sama dan templat bagi negara-negara dalam membangunkan industri perkhidmatan kewangan Islam. Visi dan objektif yang ingin dicapai ini sebahagian besarnya bergantung pada aspirasi yang diingini untuk ekonomi, peranan sektor kewangan dalam ekonomi, fasa pembangunan ekonomi dan sektor kewangan serta tahap integrasi antarabangsa dengan negara-negara lain.

Pelan Induk ini juga akan menjadi dokumen rujukan utama untuk memandu negara dalam menentukan hala tuju pembangunan yang teratur bagi sistem kewangan Islam. Dengan itu, strategi dan pelan tindakan umum, dengan pencapaian yang perlu dicapai pada jangka masa sederhana dan panjang bagi membangunkan sistem kewangan Islam, boleh dikenal pasti. Dalam parameter yang telah ditentukan, negara-negara mempunyai pelbagai pilihan dalam menentukan tindakan terbaik bagi mencapai visi negara yang dihasratkan. Pengalaman negara-negara anggota yang lain boleh dikumpul untuk dijadikan rujukan.

Walau bagaimanapun, perlu difahami bahawa sungguhpun Pelan tersebut menyediakan hala tuju yang strategik, pelaksanaannya perlu diurus dengan fleksibel. Pendekatan bagi pelaksanaan pelan tindakan seperti yang digariskan dalam Pelan Induk perlu dijalankan secara iteratif, dengan mengambil kira potensi perubahan yang mungkin berlaku dalam persekitaran dalam dan luar negara.

Pelan Induk ini juga akan mengenal pasti blok binaan beberapa bahagian sektor kewangan yang perlu diwujudkan untuk menyediakan asas kemajuan seterusnya. Oleh itu, Pelan Induk Kewangan menyediakan susunan keutamaan dan mengenal pasti infrastruktur kewangan utama yang perlu diwujudkan sebelum melangkah ke hadapan. Pelaksanaan boleh dijalankan secara serentak bagi sesetengah bidang, manakala bagi bidang yang lain pula, pendekatan langsung boleh diambil untuk mempercepatkan kadar pembangunan.

Dalam merangka dan merumuskan Pelan Induk, pertimbangan harus diberikan kepada kepelbagaian negara anggota IDB. Negara anggota IDB berada pada tahap pembangunan ekonomi yang berbeza-beza, menghadapi cabaran ekonomi dan kewangan

yang berbeza serta mempunyai keutamaan pembangunan yang berbeza. Pelan Induk bertujuan untuk mengemukakan pendekatan, templat dan blok binaan yang boleh diguna pakai di peringkat yang berbeza dalam pembangunan sistem kewangan Islam yang komprehensif. Pendekatan secara berperingkat akan memberi Pelan Induk fleksibiliti untuk mengambil kira tahap pembangunan ekonomi yang berbeza di negara-negara berkenaan. Walaupun titik permulaan mungkin berbeza, namun negara-negara tersebut boleh mengubah suai pendekatan mengikut tahap pembangunan mereka. Pelan Induk juga akan memberi pilihan kepada negara-negara untuk membangunkan sistem kewangan secara berperingkat, atau sebagai alternatif, pilihan untuk membangunkan institusi dan infrastruktur sokongan secara serentak.

Kepentingan Sistem Perbankan

Pada asasnya, perhatian perlu diberi kepada penggalakan pembangunan sistem kewangan Islam yang komprehensif, yang melibatkan pembangunan komponen sistem yang utama berstruktur, yang terdiri daripada industri perbankan Islam, industri takaful, institusi kewangan bukan bank serta pasaran antara bank dan pasaran modal Islam. Sistem yang komprehensif ini akan membolehkan pengagihan sumber kewangan dan ekonomi yang lebih seimbang dalam sesebuah ekonomi serta memastikan kepelbagaian risiko dalam sistem kewangan Islam. Ini akan meningkatkan daya tahan dan kekukuhan sistem kewangan Islam dalam menghadapi kejutan kewangan dan menyumbang kepada kestabilan sistem kewangan Islam yang menyeluruh. Komponen sistem kewangan Islam hendaklah bersepadu dan saling bergantung. Infrastruktur kewangan Islam yang pelbagai akan menyumbang kepada fungsi sistem kewangan Islam keseluruhan yang lebih berkesan.

Berdasarkan peranannya dalam proses pengantaraan dan sistem pembayaran, sistem perbankan Islam akan terus menjadi teras kepada sistem kewangan Islam. Sistem perbankan yang berkesan dan berfungsi dengan baik adalah penting bagi mencapai prestasi ekonomi yang teguh. Sebagai pengantara kewangan, bank bertanggungjawab untuk melindungi deposit dan mengekalkan kecekapan cara dana digemblengkan, di samping menyalurkan secara berhemat simpanan tersebut untuk pelaburan yang produktif. Dengan tanggungjawab tersebut, institusi perbankan dikehendaki memainkan peranan mereka dengan efektif dan efisien untuk menyumbang kepada kestabilan keseluruhan sistem kewangan serta pertumbuhan dan pembangunan ekonomi.

Visi Sistem Perbankan Islam

Dalam menentukan hala tuju pembangunan masa hadapan sistem perbankan Islam, pertimbangan yang wajar perlu diberikan kepada peranan sistem perbankan dalam ekonomi. Matlamat utama adalah untuk **meningkatkan kekayaan dan menggalakkan pertumbuhan ekonomi yang mapan dan seimbang**. Oleh itu, visinya adalah untuk membangunkan satu sistem perbankan dan kewangan Islam yang progresif dan teguh dengan bertunjangkan

nilai teras dan prinsip Islam yang dapat memenuhi keperluan ekonomi dengan cara yang terbaik.

Dengan menentukan destinasi pembangunan industri perbankan Islam, Pelan Induk ini akan menyediakan hala tuju ke arah visi yang sama di kalangan negara dalam pembangunan sistem kewangan Islam. Sementara usaha bersama boleh digembleng bagi mencapai satu visi yang sama, pertimbangan perlu diberikan pada tahap pembangunan negara-negara berkenaan. Khususnya, peranan yang dijangka dimainkan oleh sistem perbankan perlu dikenal pasti. Ini merangkumi pembangunan sistem perbankan Islam sebagai pengantara dana yang cekap dalam ekonomi, penyediaan sistem perbankan dan kewangan Islam yang sofistikated dan berintegrasi pada peringkat antarabangsa serta berperanan sebagai jentera pertumbuhan.

Prasyarat Sistem Perbankan Islam

Pembangunan sistem perbankan Islam yang kukuh dan dinamik, yang boleh memainkan peranan bermakna dalam pembangunan ekonomi dan sosial negara masa hadapan, memerlukan strategi yang jelas yang memberi fokus pada dua bidang utama, iaitu **pembinaan kapasiti keinstitusian dan pembangunan infrastruktur sokongan kewangan**. Izinkan saya menjelaskan bidang utama dalam strategi ini.

Langkah pertama adalah untuk mengenal pasti ciri sistem perbankan Islam yang sesuai untuk negara – terutamanya sama ada mengguna pakai sistem dwiperbankan dengan bank-bank Islam dan bank konvensional yang menawarkan produk perbankan Islam beroperasi seiring dengan sistem perbankan konvensional, atau secara alternatif, mengguna pakai sistem perbankan tunggal yang menepati sepenuhnya kehendak Syariah (semua bank adalah bank Islam).

Kedua, langkah-langkah perlu diambil untuk memastikan bank-bank Islam mempunyai modal yang kukuh dan berdaya saing. Bagi bank-bank Islam yang telah beroperasi, kriteria yang jelas perlu ditetapkan bagi saiz modal minimum untuk menjadikan bank tersebut peserta pasaran yang penting, dapat memanfaat daripada faedah ekonomi bidangan, mempunyai asas perolehan yang pelbagai dan penonjolan yang lebih ketara dalam pasaran. Saiz minimum tersebut boleh dicapai melalui pertumbuhan organik atau penggabungan dengan bank rakan kongsi, yang akan menghasilkan matlamat yang ingin dicapai dalam tempoh masa yang lebih singkat. Insentif boleh diberikan untuk mendorong bank-bank untuk bergabung manakala garis panduan mengenai saiz modal minimum boleh diterima pakai bagi memastikan sama ada bank-bank tersebut bergabung atau menjalankan permodalan semula. Bagi negara-negara yang sedang mengambil langkah memperkenalkan bank Islam, ini boleh dicapai dengan pengeluaran lesen perbankan Islam yang baru.

Ketiga, bagi negara-negara yang mempunyai sistem dwiperbankan dengan bank konvensional dibenarkan menawarkan produk perbankan Islam, benteng pemisah

"(firewalls)" yang mencukupi perlu diwujudkan untuk memastikan pemisahan yang nyata dalam operasi perbankan supaya percampuran antara dana operasi perbankan Islam dengan konvensional dapat dielakkan. Ini adalah untuk memastikan integriti operasi perbankan Islam dan kesucian dana Islam. Benteng pemisah tersebut perlu mengambil kira dana modal, sistem penjelasan cek, akaun penjelasan dengan bank pusat, akaun penyelesaian dan sistem pelaporan yang berasingan.

Keempat, adalah penting bagi pihak berkepentingan dalam sesebuah institusi, memainkan peranan mereka dengan efektif dan efisien dalam menambahbaikan entiti tersebut tanpa mengira pemilihan sistem. Perkara utama ialah kepimpinan yang mantap dalam kumpulan pengurusan, yang mempunyai komitmen yang tinggi terhadap prestasi dan peningkatan kapasiti. Di samping itu, pelaburan dalam bakat dan kemahiran yang diperlukan adalah penting untuk menerajui pembangunan produk kewangan Islam.

Kelima, ialah keperluan mewujudkan infrastruktur perundangan yang komprehensif. Enakmen undang-undang perbankan Islam ialah satu bahagian yang penting dalam proses ini. Bagi bank konvensional yang menawarkan produk perbankan Islam, pindaan perundangan perbankan yang sedia ada mungkin perlu untuk membolehkan bank-bank tersebut menjalankan aktiviti yang berkaitan dengan perdagangan dan pelbagai fungsi lain. Dasar pelaburan Kerajaan mungkin perlu dikaji semula untuk menangani isu instrumen pelaburan Islam bagi memudahkan operasi mudah tunai institusi perbankan sedemikian. Selain itu, ahli-ahli perundangan yang kompeten dalam undang-undang Syariah dan sivil juga penting. Seterusnya, dalam sistem dwiperbankan, undang-undang percukaian perlu memberikan layanan sama rata antara produk perbankan Islam dengan konvensional.

Keenam, pembangunan rangka kerja Syariah yang komprehensif merupakan satu bahagian fundamental dalam proses ini. Setiap institusi yang menawarkan produk kewangan Islam perlu menubuhkan jawatankuasa penasihat Syariah bagi memastikan semua urus niaga, produk dan operasi kewangan Islam mematuhi kehendak-kehendak Syariah. Keputusan Syariah perlu dibuat dengan telus bagi menggalakkan persefahaman dan penerimaan yang meluas.

Ketujuh, keperluan terhadap rangka kerja pengawalan dan penyeliaan yang mantap dan efektif adalah amat penting. Walaupun pengawalan dan penyeliaan kewangan institusi perbankan Islam adalah sama, bidang-bidang tertentu seperti kecukupan modal dan rangka kerja mudah tunai perlu mengambil kira ciri risiko model perbankan Islam yang unik, yang memenuhi kehendak-kehendak Syariah. Tadbir urus korporat yang baik, ketelusan, pertanggungjawaban, penzahiran, disiplin pasaran, pengurusan risiko dan perlindungan pengguna ialah isu yang sama yang perlu ditangani. Dalam sistem dwiperbankan, adalah penting untuk menghapuskan peluang-peluang arbitraj pengawalseliaan dalam amalan perbankan.

Kelapan, penyelidikan dan pembangunan adalah penting untuk memasukkan nilai-nilai Islam sebagai teras produk perbankan dan model perniagaan. Penyelidikan dan pembangunan di samping pemanfaatan kemajuan teknologi maklumat dan komunikasi juga kritikal bagi memastikan prestasi dan pengagihan keuntungan dan kekayaan yang lebih adil di kalangan semua pihak yang berkepentingan. Selain itu, model kewangan yang mantap yang menggunakan kemajuan teknologi maklumat dapat diterima pakai untuk mempertingkatkan pembangunan produk dan pengurusan risiko.

Kesembilan, pembangunan infrastruktur pasaran kewangan tidak kurang pentingnya bagi memastikan kemapanan perbankan Islam. Pasaran antara bank secara Islam dan pasaran pertukaran asing adalah perlu untuk sistem perbankan Islam berfungsi secara efisien. Kedua-duanya memudahkan operasi mudah tunai bank-bank Islam dan menggalakkan kestabilan kewangan. Di samping itu, kedua-duanya bertindak sebagai saluran penghantaran yang penting bagi pelaksanaan dasar monetari dan peranan bank pusat sebagai pemberi pinjaman usaha akhir. Pasaran modal Islam yang maju juga penting kerana ia memberikan sumber alternatif bagi pembiayaan jangka masa lebih panjang dan berkos efisien kepada pengguna modal. Ia juga memberikan rangkaian instrumen kewangan yang lebih pelbagai kepada pelabur untuk disesuaikan dengan profil risiko mereka yang berbeza-beza. Sistem pembayaran yang cekap dan mantap bagi penjelasan dan penyelesaian pembayaran menjadi teras sesuatu sistem kewangan. Infrastruktur kewangan lain yang menyediakan sokongan kepada pembangunan sektor perbankan Islam termasuk syarikat gadai janji untuk menjalankan pensekuritian pembiayaan perumahan, syarikat jaminan kredit untuk menyediakan skim jaminan kepada industri perusahaan kecil dan sederhana (PKS), dan agensi penarafan untuk memberikan penarafan instrumen kewangan Islam serta satu skim insurans deposit untuk menyediakan jaringan keselamatan yang perlu kepada pendeposit juga perlu disediakan. Selain itu, firma pengauditan, firma percukaian dan firma perundangan hendaklah mempunyai tenaga kerja yang sesuai bagi menyediakan perkhidmatan kepada institusi kewangan Islam. Institusi sokongan ini hendaklah mempunyai kemampuan untuk menyediakan perkhidmatan yang mematuhi prinsip Syariah.

Kesepuluh, pendidikan dan kesedaran pengguna tentang perbankan Islam adalah kritikal dalam menentukan kejayaan dan pembangunan masa hadapannya. Program pendidikan pengguna perlu dibangunkan bagi meningkatkan kesedaran orang ramai terhadap ciri produk dan perkhidmatan perbankan Islam.

Menterjemah Pelan Tindakan menjadi Realiti

Sistem perbankan Islam yang sesuai bagi sesebuah negara bergantung terutamanya pada agenda negara tersebut, matlamat yang ingin dicapai oleh sistem tersebut dan sumber-sumber yang sedia ada. Dalam sistem dwiperbankan, bank konvensional mempunyai pilihan untuk menawarkan produk perbankan Islam melalui

struktur jendela atau cawangan-cawangan bank Islam sepenuhnya atau subsidiari Islam. Bank konvensional juga boleh ditukar untuk beroperasi sebagai bank Islam. Sebagai alternatif, sistem perbankan Islam mungkin juga terdiri daripada bank-bank Islam yang baru ditubuhkan untuk beroperasi seiring dengan sistem perbankan konvensional.

Di samping itu, kerajaan boleh menaik taraf institusi tabungan Islam sedia ada menjadi bank Islam; melesenkan bank Islam asing sebagai satu konsortium atau usaha sama dengan bank-bank tempatan; atau kombinasi pilihan tersebut bagi mencapai matlamatnya. Sebagai alternatif, sesebuah negara boleh mengguna pakai sistem perbankan dan kewangan Islam secara menyeluruh, iaitu sistem perbankan tunggal yang memenuhi keperluan Syariah sepenuhnya.

Izinkan saya menggunakan peluang ini untuk membentangkan pengalaman Malaysia. Sistem perbankan Islam di Malaysia telah melalui empat fasa pembangunan. Fasa pertama melibatkan penubuhan institusi kewangan Islam. Dalam fasa kedua, bank konvensional yang mempunyai benteng pemisah yang sewajarnya dibenar menawarkan produk dan perkhidmatan kewangan Islam. Fasa ketiga menyaksikan operasi jendela yang telah mencapai saiz kritikal diberi pilihan untuk mentransformasikan struktur jendela kepada subsidiari Islam. Akhir sekali, apabila kapasiti dipertingkatkan, sektor perbankan Islam telah diliberalisasikan bagi membolehkan sistem perbankan Islam domestik berintegrasi dengan sistem perbankan di peringkat antarabangsa yang merupakan fasa keempat pembangunan.

Fasa pertama pembangunan kewangan Islam di Malaysia bermula pada tahun 1969 dengan tertubuhnya institusi tabungan Islam iaitu Lembaga Tabung Haji (LTH), sebagai institusi kewangan Islam pertama di Malaysia. Matlamat LTH adalah untuk menggembleng wang simpanan orang Islam yang berniat untuk mengerjakan haji dan menyalurkan dana tersebut ke dalam pelaburan yang berlandaskan prinsip Syariah. Atas kesedaran kewangan Islam yang semakin meningkat, bank Islam pertama iaitu Bank Islam Malaysia Berhad, ditubuhkan pada tahun 1983 dan dilesenkan di bawah Akta Bank Islam.

Akta Pelaburan Kerajaan juga digubal pada tahun 1983 bagi membolehkan sijil pelaburan kerajaan diterbitkan untuk memudahkan operasi mudah tunai Bank. Sebagai sebahagian daripada matlamat jangka panjang pembangunan sistem kewangan Islam yang komprehensif, yang mampu beroperasi seiring dengan sistem perbankan konvensional, pengendali takaful atau insurans Islam pertama ditubuhkan pada tahun 1984, di bawah Akta Takaful iaitu setahun sesudah Bank Islam ditubuhkan bagi menyediakan perlindungan bagi pembiayaan Islam.

Dalam fasa kedua pembangunan perbankan Islam, institusi perbankan konvensional dibenar menawarkan produk dan perkhidmatan perbankan Islam melalui struktur jendela dengan mengguna pakai infrastruktur sedia ada, termasuk kakitangan

dan rangkaian cawangan, bagi mencapai pasaran yang lebih meluas dan kos yang optimum. Dasar penting ini hanya dilaksanakan selepas 10 tahun penubuhan bank Islam sepenuhnya bagi membolehkan ia mencapai sasaran yang lebih luas. Operasi jendela membolehkan bank konvensional sedia ada menyertai pasaran perbankan Islam bagi orang Islam dan bukan Islam.

Di bawah satu program perintis, tiga bank konvensional pada mulanya diberi kebenaran untuk menawarkan produk dan perkhidmatan perbankan Islam. Kemudian, pada awal tahun 1994, bersama-sama dengan penubuhan pasaran wang antara bank secara Islam, sistem dwiperbankan dilaksanakan. Penubuhan pasaran wang antara bank adalah penting supaya sistem perbankan Islam dapat berfungsi dengan lancar dan menjadi model pertama seumpamanya. Seiring dengan perkembangan ini, benteng pemisah antara dana konvensional dengan dana Islam diperkenalkan. Ini termasuk pengasingan dana modal, sistem penjelasan cek, akaun penjelasan dengan Bank Negara Malaysia, akaun penyelesaian dan sistem pelaporan. Mereka juga dikehendaki menubuhkan unit perbankan Islam yang diketuai oleh pegawai kanan, mewujudkan dana perbankan Islam dengan peruntukan minimum, dan melantik sekurang-kurangnya seorang pakar runding Syariah untuk memberi nasihat dalam operasi harian bahagian perbankan Islam. Pada tahun-tahun berikutnya, beberapa peraturan dan pengawalan tambahan dibuat untuk memperkukuh operasi tersebut. Seterusnya, lebih banyak peserta diberi kelulusan untuk menawarkan produk dan perkhidmatan kewangan Islam. Langkah ini meningkatkan lagi keaktifan pasaran antara bank secara Islam.

Kecekapan pasaran antara bank secara Islam dipertingkatkan oleh Sistem Penyelesaian Kasar Masa Nyata (RENTAS) dan Sistem Automatik Sepenuhnya untuk Tender (FAST). RENTAS memudahkan pemindahan dana antara bank dan sekuriti tanpa skrip yang lebih besar nilainya, sementara FAST memudahkan proses tender bagi sekuriti Islam termasuk sekuriti kerajaan, kertas komersial dan sekuriti hutang swasta. Dana dikumpul bagi membiayai projek infrastruktur dan pembangunan jangka panjang melalui penerbitan sekuriti hutang swasta Islam.

Menyedari betapa pentingnya pasaran modal, Malaysia mula membangunkan pasaran sekuriti kewangan Islam swasta pada awal tahun 1990-an, kira-kira enam tahun selepas penubuhan bank Islam tersebut, dengan penerbitan instrumen kewangan Islam pertama. Kemudiannya, lebih banyak instrumen diterbitkan dan ini mewujudkan persekitaran pelaburan yang kondusif bagi pelabur, termasuk bank. Pengenalan pasaran modal Islam telah mengurangkan kebergantungan pembiayaan jangka panjang pada sistem perbankan Islam dan membenarkan institusi perbankan Islam mempelbagaikan sebahagian daripada risiko yang berpunca daripada ketidakpadanan aset dan liabiliti. Pasaran modal Islam memainkan peranan yang penting dalam mengurangkan sumber potensi keadaan kewangan yang mudah terjejas dan meningkatkan keteguhan dan daya tahan sistem kewangan Islam,

dengan itu menghasilkan kestabilan kewangan yang lebih mantap.

Satu perkembangan yang ketara dalam pasaran kewangan Islam domestik baru-baru ini ialah penerbitan sekuriti hutang Islam berdenominasi ringgit oleh dua institusi kewangan pelbagai hala. Ini meningkatkan keyakinan dalam pasaran kewangan Islam Malaysia. Penerbitan tersebut menjadi kenyataan berikutan liberalisasi terhadap peraturan pentadbiran pertukaran asing untuk memudahkan bank pembangunan pelbagai hala, institusi kewangan pelbagai hala dan syarikat multinasional untuk menerbitkan bon berdenominasi ringgit dalam pasaran modal Malaysia.

Kini, sistem perbankan Islam diwakili oleh 30 institusi perbankan Islam, yang terdiri daripada empat bank Islam dan 26 institusi perbankan konvensional, iaitu lapan bank perdagangan, empat bank asing, tiga syarikat kewangan, empat bank saudagar dan tujuh syarikat diskaun. Kemampuan institusi perbankan Islam mengurus dan menawarkan produk dengan ciri yang menarik dan inovatif pada harga yang kompetitif berbanding dengan produk perbankan konvensional telah menarik minat pelanggan Islam dan bukan Islam. Ini mencerminkan kecekapan dan daya saing kewangan Islam sebagai satu bentuk pengantaraan kewangan. Rangkaian pengagihan institusi perbankan Islam yang meluas, yang terdiri daripada 152 cawangan perbankan Islam sepenuhnya dan 2,065 kaunter perbankan Islam, juga disokong oleh sistem pembayaran yang cekap dan terjamin.

Institusi-institusi lain yang ditubuhkan untuk memastikan sistem kewangan Islam kekal mapan dan kukuh termasuk agensi penarafan kredit luaran, seperti Agensi Penarafan Malaysia dan Malaysian Rating Corporation Berhad, tiga pengendali takaful, lima institusi kewangan pembangunan yang menawarkan produk kewangan Islam, termasuk sebuah bank koperasi yang bertukar menjadi institusi kewangan Islam sepenuhnya dan perbadanan cagaran nasional, Cagamas Berhad yang kesemuanya menawarkan produk kewangan Islam.

Malaysia juga melaksanakan pembaharuan undang-undang, pengawalan sendiri dan langkah-langkah untuk menggalakkan pengawalan berasaskan pasaran. Langkah-langkah baru telah diperkenalkan untuk terus meningkatkan tahap tadbir urus di kalangan institusi perbankan. Di Malaysia, Mahkamah Tinggi Malaysia mempunyai hakim mahkamah tinggi khas yang bertugas untuk menghakimi litigasi mengenai hal-hal berkaitan perbankan dan kewangan Islam. Untuk melakukan kajian semula perundangan yang holistik, Bank Negara Malaysia telah menubuhkan Jawatankuasa Kajian Semula Undang-Undang untuk mengkaji semula perundangan dalam negeri yang berasaskan common law untuk memasukkan prinsip Syariah. Matlamatnya adalah untuk menghapuskan sebarang halangan undang-undang dan memastikan sistem perbankan dan kewangan Islam berfungsi tanpa halangan dan efisien. Akta Bank Negara Malaysia juga telah dipinda untuk membolehkan penubuhan Majlis Penasihat Syariah di Bank Negara Malaysia sebagai satu-satunya pihak berkuasa dan tempat

rujukan mengenai semua perkara yang berkaitan dengan perbankan dan kewangan Islam.

Sistem kewangan Islam pada hari ini telah muncul sebagai satu komponen penting sistem kewangan Malaysia yang menyumbang kepada pertumbuhan dan perkembangan ekonomi Malaysia. Semenjak tahun 2000, dari segi aset, industri perbankan Islam domestik telah berkembang pada kadar purata 18% setahun. Pada akhir tahun 2004, jumlah aset sektor perbankan Islam meningkat kepada RM94.6 bilion, iaitu 10.5% daripada jumlah aset dalam sistem perbankan. Bahagian pasaran bagi deposit dan pembiayaan Islam juga meningkat masing-masing kepada 11.2% dan 11.3%.

Pada masa industri perbankan Islam domestik berkembang ke tahap pembangunan yang lebih maju, perkembangan yang ketara membentuk infrastruktur pengawalseliaan kewangan industri. Perkembangan yang bakal berlaku termasuk satu set piawaian pengawalan kehematan dan penyeliaan yang unik bagi operasi perbankan Islam oleh Lembaga Perkhidmatan Kewangan Islam, satu set piawaian perakaunan yang dibuat khusus bagi perniagaan kewangan Islam oleh Lembaga Piawaian Perakaunan Malaysia dan pengenalan Skim Insurans Deposit di Malaysia.

Ekoran pencapaian saiz kritikal, pada tahu 2003, Bank Negara Malaysia menjalankan kajian semula pada struktur keinstitusian 'jendela' bank yang sedia ada bagi mewujudkan struktur baru yang boleh diasimilasikan dengan perkembangan infrastruktur pengawalseliaan kewangan Islam pada masa hadapan untuk jangka masa yang lebih panjang dan seterusnya memperkukuh rejim pengawalseliaan berhemat sistem perbankan Islam. Ini ialah fasa ketiga dalam pembangunan perbankan Islam di Malaysia. Struktur institusi baru yang dikenali sebagai 'subsidiari Islam' diperkenalkan pada tahun 2004. Dijangka bahawa fokus yang lebih strategik dan sumber yang lebih serta tahap autonomi dan tadbir urus yang lebih tinggi akan diberikan kepada bank-bank Islam. Sehingga hari ini, dua subsidiari Islam yang dimiliki oleh dua kumpulan perbankan telah ditubuhkan.

Bersepadu dengan Sistem Kewangan Antarabangsa

Satu lagi kemajuan dalam perbankan dan kewangan Islam dalam sistem perbankan Malaysia sepanjang pembangunan dua dekadnya ialah pengeluaran tiga lesen bank Islam kepada institusi kewangan Islam dari Timur Tengah. Bank-bank tersebut yang mempunyai kemampuan dan kekuatan tersendiri berpeluang menghubungkan dua rantau ini, menyertai industri perbankan Islam yang kian berkembang serta menerokai pasaran baru di Malaysia dan di rantau ini, di samping merangsang persaingan sihat yang seterusnya menyumbang kepada peningkatan industri ke tahap dinamisme baru. Selain itu, pihak asing dibenarkan memiliki sehingga 49% kepentingan dalam subsidiari Islam. Ini merupakan fasa keempat pembangunan sektor perbankan Islam negara. Kadar proses

integrasi kewangan Islam dengan sistem kewangan antarabangsa bergantung pada langkah-langkah untuk meningkatkan kemantapan dan daya tahan sistem kewangan Islam domestik. Ini akan menggalakkan peningkatan daya saing, daya tahan dan kemapanan sistem kewangan Islam sebagai satu bentuk pengantaraan kewangan. Integrasi tersebut akan memberi sumbangan yang besar ke arah memudahkan aliran merentasi sempadan yang lebih besar dari segi peningkatan urus niaga perdagangan dan pelaburan; dengan itu, memperkukuh hubungan ekonomi dan kewangan global. Dengan proses integrasi antarabangsa yang semakin hebat, ini akan memudahkan mobilisasi dan penyaluran sumber yang lebih besar antara negara-negara kepada pelaburan yang produktif; dengan itu, meningkatkan prospek pertumbuhan global yang lebih seimbang dan kemakmuran bersama di kalangan ummah. Ini juga membolehkan kepelbagaian risiko yang lebih untuk mencapai kestabilan global.

Kita menyaksikan permulaan proses ini melalui penyertaan bank Islam yang lebih meluas dalam pasaran negara-negara Islam dan bukan Islam serta kemampuan memperoleh dana daripada sesama pasaran kewangan tersebut, terutamanya oleh institusi pelbagai hala tradisional. Langganan dan perdagangan instrumen kewangan Islam oleh institusi kewangan konvensional menjadi perkara biasa yang dilakukan menggunakan sistem sedia ada untuk perdagangan, bursa antarabangsa sedia ada untuk penyenaraian dan rumah penjelasan sedia ada untuk tujuan penyelesaian.

Inisiatif penting dalam pembangunan arkitektur kewangan Islam antarabangsa ialah penubuhan Lembaga Perkhidmatan Kewangan Islam (IFSB) pada tahun 2002. Lembaga ini ditubuhkan untuk menyebarluaskan piawaian pengawalseliaan antarabangsa bagi institusi kewangan Islam seluruh dunia dengan matlamat untuk mengharmonikan amalan perbankan Islam, menggalakkan amalan terbaik dan memperoleh keutuhan dan kestabilan dalam kewangan Islam. Inisiatif lain untuk mempercepat integrasi kewangan Islam adalah dengan penubuhan Pasaran Kewangan Islam Antarabangsa (IIFM) pada tahun 2002. IIFM menyediakan persekitaran untuk menghubungkan semua pusat kewangan di serata dunia yang menyertai kewangan Islam, dengan itu menggalakkan penyertaan yang aktif institusi kewangan Islam dan bukan Islam dalam pasaran sekunder untuk instrumen kewangan Islam. Dengan peningkatan jumlah urus niaga, ini akan memperkukuh hubungan dan integrasi di kalangan pusat kewangan Islam.

Walaupun suatu Pelan Induk menyediakan visi bersama dengan matlamat yang sama, perlu disedari bahawa evolusi sistem kewangan Islam berserta komponennya tidak akan tercapai dalam tempoh yang singkat. Walau bagaimanapun, matlamat jangka sederhana dan panjang yang dirangka menyediakan asas bagi memastikan inisiatif jangka pendek akan konsisten dan koheren dengan objektif jangka panjang. Dalam erti kata lain, pembinaan blok binaan harus bergerak mengikut arah yang betul. Sebagai sebahagian daripada proses ini,

setiap institusi perbankan Islam perlu merumuskan pelan strategik dan pelan tindakan jangka pendek dalam perspektif jangka panjang ini. Walaupun dengan asas-asas yang dibina dan pelan yang tersedia, masa depan belum terjamin. Hanya dengan gabungan usaha dan ketekunan semua pihak yang berkepentingan sahajalah visi untuk pembangunan kewangan Islam masa hadapan akan dapat membuahkan hasil yang diharapkan.

Persidangan Euro
14 Julai 2005, Kuala Lumpur

"Memperluas Hubungan Ekonomi ASEAN-EU: Peranan Mata Wang Euro"

Ucapan oleh
Tan Sri Dato' Sri Dr. Zeti Akhtar Aziz
Gabenor, Bank Negara Malaysia

Bank Negara Malaysia amat berbesar hati kerana dapat menganjurkan secara bersama persidangan ini dan kami ingin mengucapkan terima kasih kepada Kesatuan Eropah (EU) kerana memberi peluang ini. Persidangan ini bertujuan untuk mempertemukan pakar-pakar yang terkenal untuk berbincang mengenai isu-isu penting yang melibatkan kepentingan ekonomi, monetari dan kewangan di ASEAN dan EU. Saya percaya pertukaran pendapat dan pandangan sepanjang dua hari ini akan menyumbang kepada peningkatan pemahaman terhadap perkembangan dan isu-isu yang penting kepada rantau kita. Agenda kami adalah untuk terus memperkukuh perkongsian erat ASEAN-EU yang saling memanfaatkan kedua-dua rantau. Dengan ini menjadi harapan kami agar Persidangan ini akan menjadi pemangkin untuk menggalakkan penghayatan yang lebih mengenai potensi hubungan ekonomi ASEAN-EU yang lebih luas - satu hubungan yang boleh meningkatkan lagi aliran perdagangan dan pelaburan antara rantau kita.

Perkongsian ASEAN-EU telah semakin berkembang selama ini menerusi beberapa forum yang telah mantap. Ini berlaku dalam persekitaran global dengan ekonomi dan sistem kewangan dunia menjadi semakin bersepadu. Oleh itu, dijangkakan bahawa negara-negara menjadi lebih saling bergantung, kejadian di satu bahagian dunia akan mempunyai kesan kepada bahagian-bahagian dunia yang lain. Kemungkinan ini lebih ketara bagi ekonomi dan sistem kewangan ASEAN memandangkan keterbukaan mereka dan tahap integrasi yang tinggi dengan ekonomi dunia dan sistem kewangan antarabangsa. Semasa ASEAN dan EU terus berkembang sebagai rakan strategik, peluang baru juga boleh direalisasikan. Peningkatan hubungan juga akan menyumbang kepada pengendalian cabaran-cabaran baru dengan lebih efektif dalam persekitaran dunia yang sentiasa berubah. Sesungguhnya, persidangan ini berlangsung pada masa yang penting tatkala ia menjadi sangat membina dan bermakna bagi rantau kita untuk memperkukuh gandingan, saling kaitan dan hubungan kita.

Mempelajari daripada pengalaman EU

Penyatuan Eropah dari pelbagai segi merupakan kemajuan struktur yang utama kepada ekonomi dan landskap kewangan dunia. Walau bagaimanapun, besar kemungkinan laluan bagi proses integrasi akan menjadi sangat berlainan kerana

perbezaan kita serta struktur dan tahap pembangunan kita yang berlainan. Namun demikian, boleh dikatakan dengan pasti bahawa integrasi akan tetap berlaku. Malah, proses ini telah pun bermula dan momentumnya besar kemungkinan akan meningkat ketika kita melangkah ke hadapan. Pendorong kepada peningkatan tersebut ialah ia akan membawa kepada kestabilan yang lebih dan menjana potensi pertumbuhan yang lebih tinggi.

Pengalaman Eropah memberikan pemahaman berharga dalam menggabungjalinkan dan mengatur kepantasan proses pengintegrasian di rantau ASEAN. Laluan Eropah ke arah pengintegrasian – yang berdasarkan pengintegrasian perdagangan, dengan sekatan atas pergerakan barangan dan kesemua faktor pengeluaran disingkir di peringkat awal, diikuti dengan peningkatan hubungan monetari dan kewangan di peringkat seterusnya - memberi ASEAN satu rujukan yang penting dalam usaha pengintegrasian monetari dan kewangannya, terutamanya yang berkaitan dengan inisiatif liberalisasi perdagangan dan pelaburan untuk memudahkan pengintegrasian ekonomi serantau yang lebih.

Peluang Amat Banyak bagi EU di ASEAN

Sememangnya terdapat banyak perkara yang boleh dipelajari ASEAN daripada pengalaman EU. EU kini merupakan pasaran bersepadu yang terbesar di dunia. EU telah menjadi rakan perdagangan ASEAN yang ketiga terbesar. Perdagangan ASEAN 5 (iaitu Indonesia, Malaysia, Filipina, Thailand dan Singapura sebagai satu kumpulan) dengan EU merupakan 12.4% daripada jumlah perdagangannya pada tahun 2004. Sementara itu, perdagangan EU dengan ASEAN 5 mencakupi 4.5% daripada jumlah perdagangan EU. Dengan terdapat pertumbuhan yang mapan dan kestabilan makroekonomi dan kewangan di ASEAN, wujud potensi yang signifikan untuk memperluas hubungan perdagangan dan pelaburan antara dua rantau kita. Tumpuan pada bidang-bidang yang saling melengkapi akan memaksimumkan manfaat bersama yang bakal diperoleh daripada hubungan yang lebih kukuh.

Kenyataan Wawasan ASEAN adalah “untuk mewujudkan rantau ekonomi ASEAN yang stabil, makmur dan amat kompetitif, di mana terdapat aliran barangan, perkhidmatan dan pelaburan yang bebas, aliran modal yang lebih bebas, pembangunan ekonomi yang saksama dan pengurangan kemiskinan dan ketidaksamaan sosioekonomi” menjelang tahun 2020. Selama lebih dari sedekad ekonomi ASEAN telah menikmati pertumbuhan yang lebih tinggi daripada purata pertumbuhan dunia. Walaupun momentum pertumbuhan ini terganggu semasa krisis mata wang Asia pada tahun 1997 dan 1998, ekonomi ASEAN telah menunjukkan daya tahan untuk meneruskan semula pertumbuhan yang kukuh hanya dalam tempoh yang singkat selama setahun bagi banyak negara yang terbabit. Semakin banyak peluang baru yang muncul di rantau kami dengan diperkukuh oleh

pengintegrasian serantau yang semakin hebat pada masa ini. Di ASEAN, usaha-usaha sedang dipergiat untuk melaksanakan pelan tindakan perdagangan dan pelaburan di bawah Kawasan Perdagangan Bebas ASEAN (atau AFTA, untuk perdagangan barangan), Perjanjian Rangka Kerja ASEAN mengenai Perkhidmatan (atau AFAS, untuk perdagangan perkhidmatan) dan Kawasan Pelaburan ASEAN (atau AIA, untuk liberalisasi pelaburan).

Inisiatif untuk mempertingkatkan aliran perdagangan dan pelaburan ke ASEAN juga telah diiringi dengan usaha-usaha untuk memperkukuh kestabilan monetari dan kewangan. Negara-negara ASEAN juga telah memperhebat usaha-usaha kerjasama kewangan serantau, termasuk dalam proses pengawasan. Usaha-usaha tersebut telah mempertemukan penggubal-penggubal dasar daripada kementerian-kementerian kewangan dan bank-bank pusat ASEAN untuk sentiasa berbincang mengenai perkembangan ekonomi serantau dan global yang mempunyai implikasi atas rantau ASEAN. Pada bulan April tahun ini, negara-negara ASEAN juga telah menggandakan saiz kemudahan pembiayaan serantaunya, iaitu Peraturan Swap ASEAN (ASA), daripada USD1 bilion kepada USD2 bilion. ASA merupakan satu lagi inisiatif untuk mengekalkan kestabilan ekonomi dan kewangan serantau melalui mekanisme yang menyediakan bantuan mudah tunai jangka pendek kepada negara-negara ahli yang menghadapi masalah sementara dalam imbangan pembayaran.

Pengukuhan Perkongsian Strategik sebagai satu Langkah Wajar ke Hadapan

Dalam mengorak langkah ke hadapan, kedua-dua EU dan ASEAN, melalui perseimbangan semula pertumbuhan global, mempunyai potensi untuk menyumbang kepada pengurangan ketidakseimbangan dalam landskap global.

Proses untuk meningkatkan saling hubungan antara rantau kita telah pun bermula. Sebagai pelopor kepada penubuhan Perjanjian Perdagangan Bebas (FTA), rantau kita telah memulakan Inisiatif Perdagangan Rentas-Serantau Kesatuan Eropah-ASEAN pada tahun 2003. Kerja-kerja juga telah bermula bagi memperluas aliran perdagangan dan pelaburan melalui kerjasama ASEAN-EU yang lebih erat. Ini termasuk dalam perdagangan, pelaburan dan isu-isu pengawalseliaan.

Sementara sekatan-sekatan antara rantau kita akan terus dikurangkan di bawah FTA kelak, mengekalkan koheren antara liberalisasi dengan kestabilan ekonomi juga adalah penting. Bidang-bidang baru dalam sektor spesifik yang mempunyai kepentingan bersama, yang akan melengkapkan hala tuju pertumbuhan yang lebih tinggi untuk kedua rantau, perlu diteroka. Ini akan menyumbang ke arah memperkukuh kemapanan dan keberkesanan perkongsian ASEAN-EU dan dengan itu, meningkatkan potensi untuk menyumbang kepada kestabilan ekonomi global.

Izinkan saya untuk mengakhiri ucapan saya di sini. Terima kasih atas penyertaan anda dalam Persidangan Euro ini. Saya harap sesi-sesi berikutnya akan mencabar pemikiran anda dan menyampaikan banyak idea dan perspektif yang baru kepada anda tentang prospek hubungan ASEAN-EU yang lebih meluas.

Pelancaran Dana Indeks Bon Malaysia Dana Bon Asia (ABF)
18 Julai 2005, Kuala Lumpur

Ucapan oleh
Tan Sri Dato' Sri Dr. Zeti Akhtar Aziz
Governor, Bank Negara Malaysia

"Exchange Traded Fund" (ETF) ialah satu hasil inovasi kewangan yang penting dan sangat berjaya, yang terdapat dalam pasaran kewangan yang lebih maju. Penggunaan ETF, yang diperkenalkan buat kali pertama di Kanada pada awal tahun 1990-an semakin berkembang selepas penyenaraian S&P Depositary Receipt Trust Series 1 (juga dikenali dengan nama "Spiders") di Bursa Saham Amerika Syarikat pada tahun 1993. Semenjak itu, ETF telah berkembang dengan pesat dan kini sejumlah 350 dana berkenaan tersenarai di bursa global dengan jumlah aset sebanyak USD313 bilion, terdiri daripada bukan hanya dalam saham dan bon tetapi juga dalam mata wang dan komoditi.

Saya amat berbangga untuk berada di sini pada hari ini dalam upacara penyenaraian Dana Indeks Bon Malaysia ABF, ETF yang pertama di Malaysia. Di rantau EMEAP (rantau Asia Pasifik Timur), Dana Indeks Bon Malaysia ABF merupakan subdana negara yang kedua dilancarkan, berikutan kejayaan pelancaran Dana Indeks Bon Hong Kong ABF pada 21 Jun 2005. Enam lagi subdana sampingan negara EMEAP akan dilancarkan apabila tiba masanya.

Pelancaran Dana Indeks Bon Malaysia ABF pada hari ini menandakan satu lagi pencapaian penting hasil kerjasama bank-bank pusat EMEAP di rantau ini. Ini merupakan kejayaan dalam perlaksanaan projek Dana Bon Asia untuk mempercepat pembangunan pasaran bon domestik serta menggalakkan peningkatan integrasi antara pasaran bon serantau. Dengan itu, penyenaraian Dana Indeks Bon Malaysia ABF adalah satu langkah ke hadapan yang penting dalam pembangunan pasaran bon Malaysia, dan untuk terus meningkatkan potensinya dalam menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi negara yang lebih mapan dan seimbang.

Bon ETF ialah instrumen pelaburan dengan kos kemasukan yang rendah. Instrumen ini ialah alat pelaburan yang sangat efisien, telus dan mudah, yang direka bentuk bukan sahaja untuk menarik minat pelabur institusi tetapi juga pelabur runcit. Dengan saiz lot standard yang mampu dimiliki, bon ETF memberi ruang kepada pelabur runcit untuk mendapat akses kepada pasaran bon. Oleh itu, bon ETF menawarkan pelabur dengan instrumen pelaburan alternatif

tambahan serta peluang untuk mempelbagaikan pelaburan mereka dalam lebih banyak kategori aset yang baru.

Dana Indeks Bon Malaysia ABF merangkumi pelaburan dalam sekuriti Kerajaan dan Separa Kerajaan dan menjejak sebuah indeks, yang boleh direplikakan dan telus. Penyenaraian Dana Indeks Bon Malaysia ABF pada hari ini tidak hanya akan menambah kepelbagaian dalam penyenaraian di Bursa Malaysia tetapi juga akan membuka jalan kepada peningkatan pengenalan produk-produk yang lebih berinovatif yang lain pada masa akan datang. Berdasarkan pada keadaan persekitaran kewangan semasa yang dinamik dan sering berubah, perkembangan ini penting untuk memenuhi permintaan pelabur yang berbeza yang mahukan pelbagai produk kewangan yang lebih meluas pada harga yang lebih kompetitif dan melalui saluran pelaburan yang lebih cekap dan mudah. Penyenaraian ETF di Bursa Malaysia juga akan meningkatkan kesedaran serta menjana minat pelabur domestik dan antarabangsa dalam pasaran bon Malaysia, seterusnya menyumbang ke arah pembangunan pasaran bon di Malaysia yang lebih mendalam dan meluas.

Pelancaran Bon Malaysia ETF mungkin tidak akan menjadi kenyataan tanpa sokongan dan kerjasama yang erat daripada banyak pihak. Khususnya, saya ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada Suruhanjaya Sekuriti, Bursa Malaysia, Persatuan Syarikat Broker Saham Malaysia, AmInvest, selaku pengurus dana, dan penggerak pasaran kerana sumbangan dan komitmen mereka dalam kerjasama dengan Bank Negara Malaysia untuk merealisasikan penyenaraian Dana Indeks Bon Malaysia ABF ini. Kerjasama yang kukuh antara pengawal selia dengan industri adalah penting dalam menyelesaikan cabaran pengawalseliaan dan operasi yang ketara bagi membolehkan penyenaraian Dana Indeks Bon Malaysia ABF ini berjaya. Malahan, ia merupakan kerjasama strategik yang menyumbang kepada peningkatan pertumbuhan keseluruhan pasaran kewangan.

Saya juga ingin merakamkan ribuan terima kasih kepada AmMerchant Bank, CIMB dan Maybank atas penyertaan mereka sebagai peniaga yang menyertai. Saya juga ingin mengucapkan selamat maju jaya kepada AmInvest, selaku pengurus dana, dalam pengurusan dan penggalakkan Dana ini.

Kalendar Peristiwa
April – Jun 2005

27 April 2005
Bank mengeluarkan Laporan Tahunan Insurans dan Takaful 2004, yang memberikan analisis prestasi dan perkembangan industri insurans dan takaful pada tahun 2004.

27 April 2005
The International Bank for Reconstruction and Development menjadi penerbit bon berdenominasi ringgit yang ketiga, sejak Bank Pembangunan Pelbagai Hala dan Syarikat Multinasional berbuat demikian pada tahun 2004, dengan pelancaran Bon Wawasan berjumlah RM760 juta. Penerbitan bon ini distrukturkan berlandaskan Syariah, yang akan turut membantu meluaskan dan membangunkan pasaran modal Islam tempatan khususnya, dan pasaran bon tempatan Malaysia amnya.

24 Mei 2005
Pada Sidang Kemuncak Kedua Lembaga Perkhidmatan Kewangan Islam (IFSB) di Qatar, Gabenor telah berucap mengenai kepentingan menyediakan rangka kerja tadbir urus yang lebih baik untuk institusi kewangan Islam.

25 Mei 2005
Bank mengumumkan ekonomi Malaysia tetap kukuh walaupun aktiviti ekonomi sedunia menjadi sederhana berikutan harga minyak yang tinggi dan kitaran menurun industri separakonduktor dunia yang berterusan. Seperti yang dijangka, pertumbuhan KDNK benar ekonomi Malaysia kekal memberangsangkan dengan pengembangan sebanyak 5.7% pada suku pertama tahun 2005. Pada tempoh tersebut, Malaysia adalah antara ekonomi di rantau ini yang terus mencapai prestasi cemerlang. Kekurangan tekanan permintaan yang tinggi membolehkan dasar monetari terus kekal akomodatif untuk menyokong pertumbuhan ekonomi. Kadar Dasar Semalaman (OPR) tidak berubah pada 2.70%.

26 Mei 2005
Sebagai langkah meningkatkan kekukuhan infrastruktur keinstitusian industri takaful dan mempercepat pengembangan perniagaan takaful, Bank mengumumkan sehingga empat lesen takaful baru akan dikeluarkan serta broker dan ajuster takaful akan dilesenkan bagi meningkatkan tahap profesionalisme dan kompetensi pengantara takaful.

30 Mei 2005
Bank mengumumkan terbitan ketujuh Bon Simpanan Merdeka bernilai RM300 juta yang diterbitkan pada 1 Jun 2005. Bon tersebut memberikan instrumen tabungan tambahan untuk warga emas, pesara Angkatan Tentera Malaysia, dan warganegara Malaysia yang telah bersara atas sebab kesihatan.

9 Jun 2005

Majlis Pembangunan Perusahaan Kecil dan Sederhana (PKS) Kebangsaan yang dipengerusikan oleh Y.A.B. Perdana Menteri, telah mengumumkan strategi tambahan untuk pembangunan PKS tempatan, iaitu:

- Produk pembiayaan perdagangan baru untuk PKS
- Portal latihan dalam talian untuk PKS
- Rangka kerja untuk perancangan pembangunan PKS
- Pemakaian takrif PKS dalam pelbagai sektor untuk pembangunan sasaran
- Potensi PKS dalam industri penyelenggaraan kenderaan bermotor

Bank Negara Malaysia merupakan Urus Setia Majlis Pembangunan PKS Kebangsaan.

21 June 2005

Gabenor telah menyampaikan ucaptama dalam Forum Ahli-ahli Bank Islam yang dianjurkan oleh General Council for Islamic Banks and Financial Institutions (CIBAFI) di Putrajaya. Beliau menyatakan bahawa pelaburan dalam bentuk penyelidikan dan pembangunan (R&D) serta pembangunan bakat dan kepakaran akan menjadi faktor penentu yang akan menyumbang kepada keberkesanan, kekukuhan dan daya saing industri perkhidmatan kewangan Islam pada masa hadapan.

22 Jun 2005

Semasa berucap pada Seminar Pelan Induk 10 Tahun Industri Perkhidmatan Kewangan Islam yang dianjurkan oleh Bank Pembangunan Islam (IDB) dan Lembaga Perkhidmatan Kewangan Islam (IFSB), Gabenor telah menyatakan bahawa wawasan dan objektif yang jelas adalah penting sebagai titik permulaan dalam usaha merumuskan Pelan Induk yang akan menentukan asas pembangunan masa depan industri kewangan Islam. Seminar tersebut diadakan bagi membincangkan isu dan pertimbangan penting dalam merumus Pelan Induk untuk pembangunan industri perbankan dan kewangan Islam di arena antarabangsa.

22 – 23 Jun 2005

Bank menganjurkan Persidangan Pelabur bertajuk “Malaysia: Destinasi Pelaburan” sempena Mesyuarat Tahunan IDB, untuk mempertemukan para pembuat dasar, pelabur dan peserta industri bagi membincangkan peluang pelaburan di Malaysia. Dalam ucapan khasnya, Gabenor mengulas mengenai transformasi ekonomi Malaysia dalam suasana global yang berubah, serta hasilnya dalam bentuk peluang yang ditawarkan Malaysia kepada para pelabur. Pada akhir persidangan tersebut, Gabenor melancarkan dua indeks pasaran tanda aras untuk Malaysia, iaitu Indeks Bon Kerajaan Malaysia Citigroup dan Indeks Islam Malaysia Dow Jones-RHB.

23 Jun 2005

Bank menerbitkan duit syiling peringatan sempena Mesyuarat Tahunan Lembaga Gabenor Bank Pembangunan Islam ke-30 yang telah diadakan pada 22-24 Jun 2005 di Putrajaya. Tiga jenis duit syiling telah ditempa, iaitu emas, perak dan emas Nordic.

24 Jun 2005

Seminar berkenaan Derivatif dalam Kewangan Islam yang dianjurkan bersama oleh Bank Negara Malaysia dan Persatuan Pasaran Kewangan Malaysia, telah mempertemukan pakar kewangan untuk membicarakan peranan derivatif dalam pembangunan kewangan Islam. Dalam ucapan pembukaannya, Gabenor berkata cabaran yang dihadapi industri kewangan Islam adalah untuk terus memperkukuh rantaian antara pelbagai komponen dalam sistem kewangan Islam, terutamanya pasaran kewangan Islam.